

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

Яхшилардан сўз очдик

ШИФОКОРНИНГ МИНГ БИР ҚИРРАЛАРИ

Шавкат Эшонхўжаев узок йиллар Ўзбекистон темир йўлларининг Соғлиқни сақлаш хизматини бошқарди.

1999 йилда Шавкат ака нафақа ёшига етгач, "Назарбек" сихатгоҳига бош шифокор бўлиб ўтди. Унинг тажрибалари бу ерда ҳам қўл келди. 2003 йилда сихатгоҳнинг 100 ўринли янги корпуси қурилиши битказилиб, ишга туширилди. Шундай қилиб, сихатгоҳда даволаниш ўринлари сони 300 тага етди.

Кейин бошқа ишлари кўпайиб кетгани учун ўз ўрнида ишлашга компания раҳбарларига 16 нафар ўзи билган ва ишонган врачларнинг рўйхатини тавсия этди. Раҳбарлар эса сихатгоҳ бош врачлигига унинг ўғли, тиббиёт фанлари номзоди Шахриёр Эшонхўжаевни лойиқ деб топишди.

Шавкат аканинг икки қизи ҳам ота-она касбини танлашди.

Шавкат аканинг турмуш ўртоғи Манзура Назарова ҳозирда Занги ота туманининг Назарбек қишлоғида очилган "Манзура-шифо" хусусий поликлиникасини бошқариб келмоқда.

Бир оилада беш шифокор! Беш шифокордан учтаси бош шифокор!

Шавкат ака ўз қишлоғини — Назарбекни жуда қадрлайди. У 40 йилдан ортиқ Тошкентдаги нуфузли ташкилотларда турли лаво-

зимларларда ишлаган бўлса-да, бирор марта шахардан уй-жой олишга қизиқмади. Уйдан 22-25 чақирим олисдаги ишонага кунда шу ердан қатнади. Юрт мустақилликка юз тутгач, Назарбекдаги хўжалик ерларидан эллик гектарини олиб картошка, помидор, сабзавотлар экиб деҳқончилик ҳам қила бошлади. Шунингдек, бу йил ҳам ўн гектар ерга бугдой экибди. Ундан 40 центнердан ҳосил олмоқчи.

Шавкат аканинг чорвага ҳам меҳри баланд. Ҳозирда у ўзи ташкил этган шахсий чорвачилик фермасига эга. Унда 100 та мол бор. Уларни боқиш учун 15 гектар ерга беда экибди. Унинг бу тadbиркорлиги орқасидан ҳамқишлоқларидан 15 одам далада иш билан таъминланибди, 8 одам эса чорва фермасида ишли бўлибди.

Унинг чорва молларини қўриб ҳайрон қолдик: бузоқлару гунажинлар, бўғоз сиғирлару бўрдоқига боқилаётган хўкизлар алоҳида-алоҳида боқилар экан.

Шавкат ака деҳқончилик ва чорвачилиқдан кўрган фойдаси ҳисобига ўша ердаги маҳалла йўлларини асфальт қилиб берибди, насос қўйиб маҳаллага сув чиқарибди, газ келтирибди, ўзи электр ус-тунларини сотиб олиб келиб

ўрнатиб, электр симлари тортирибди. Даладаги пайкаллар четига эса минглаб терак кўчатлари экибди, мевазор боғлар барпо қилибди. Унинг бу эзгу ишларидан эса назарбекликлар хурсанд.

Бу ердаги боғча ва сихатгоҳга ҳам сут-қатик, қаймоқ унинг мана шу фермер хўжаликларидега етиштириб бери-лар экан.

Қайтар маҳал Шавкат ака-нинг иш столида тахлаб қўйилган бир тўп "Оила ва жамият" газетасига кўзим тушди.

— Шу газетани жуда яхши кўраман, кишининг ичидаги-ни топиб, билиб ёзишади. Шунинг учун менга ёқади. Кўпинча ундаги мақолалар-ни икки мартадан ўқиб чи-қаман, — дейди у менинг са-волому қаршимга жавобан.

Демак, шифокор, тadbир-кор, деҳқону чорвадор, боғ-бон Шавкат ака яхшигина га-зетхон ҳам экан. Булар эса унинг биз билган қирралари, холос. Яна қанча фазилат-ларга эга эканлиги унинг кўзларидан, нур ёғилиб тур-ган юзларидан яққол сезса бўлади...

Адхам ДАМИНОВ.

СУРАТДА: Шавкат Эшонхўжаев (неварасини кўта-риб олган) уч опаси ва ака-си ҳамда оила аъзолари даврасида.

Ўзбекистон Республикаси

Президентининг ФАРМОНИ

**Ф.Ш.АКБАРОВАНИ ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
БОШ ВАЗИРИНИНГ ЎРИНБОСАРИ - ЎЗБЕКИСТОН
ХОТИН-ҚИЗЛАР КўМИТАСИНИНГ РАИСИ ЭТИБ
ТАЙИНЛАШ Тўғрисида**

Фарида Шорахимова Акбарова Ўзбекистон Республикаси
Бош вазирининг ўринбосари - Ўзбекистон хотин-қизлар кўми-
та-сининг раиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2008 йил 2 июнь

“БАРҲАЁТ АНЪАНАЛАРИ”

Ўзбекистон республикаси Олий ва ўрта махсус таълим ва-зирлиги ташаббуси билан бир неча йилдирки, олий таълим му-ассасалари ўртасида "Барҳаёт анъаналар" фольклор фестивал танлови ўтказиб келинмоқда.

Яқинда ушбу танловнинг рес-публика босқичи Қарши Давлат Университетиде бўлиб ўтди.

Унда 12 та Олий таълим муас-сасалари жамоалари иштирок этдилар. Талабалар сахна кўри-ниши асосида миллий аънава, маросим ва урф-одатларни, қадимий халқ кўшиқлари ҳисобланган алла, ўлан, катта ашула, айтишув, ёр-ёр, лапар-лар ижро этиш билан бир қатор-да миллий либос ва маиший буюмларни ҳам намойиш этдилар.

Ўзбекистон таълим ва фан хо-димлари касаба уюшмаси Мар-казий кенгаши, Республика "Ма-ҳалла" ҳайрия жамғармаси, Ха-лқаро "Олтин мерос" жамғарма-си, Республика Соғломлашти-риш марказидан ташриф буюр-ган ташкилий кўмита аъзолари талабаларнинг удумларимизни сахна кўринишлари орқали ма-ҳорат билан очиб берганликла-рини эътироф этишди.

— Фестивал танловининг мак-сад ва вазифалари халқимиз-нинг қадимий қадриятлари, урф-одатлари, удумлари, фоль-клор санъатини янада ривож-лантириш, келажагимиз ворис-лари бўлган ёшларга халқ ижо-диёти замирида ётган ўзбеко-на маданиятни етказиш орқа-ли, фольклор санъати дурдо-наларини ўргатишга қаратил-ган, — дейди Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюш-маси Марказий кенгаши раи-си Носирхон Акбаров. — Шу-нингдек, талабалар ўртасида миллий қадриятларни тарғиб қилиш орқали тарбиявий иш-

лар самарадорлигини оши-риш, ёшларнинг халқимиз та-рихига, урф-одатларига эҳти-ромларини юксалтириш, фольклор санъатига қизиқиш-ларини оширишдан иборат.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакики, Жаҳон Иқтисодиёт ва Дипломатия Университети-нинг "Нихол" жамоаси томо-нидан тайёрланган "Остонаси тиллодан", Бухоро Давлат Университетининг "Бухороча" жамоаси ижро этган "Бухоро-да бешик тўйи", Урганч Дав-лат Университетининг "Сайқ-ал" жамоаси томонидан "Хо-размда бешик тўйи", Қарши Давлат Университетининг "На-қшаб садолари", Қўқон Давлат педагогика институтининг "Гу-лёр" жамоалари ижро этган

сахна кўриниш-

лари илиқ қар-

шиланди.

Нихоят, фести-

валнинг ҳаяжонли дақиқала-ри етиб келди. Тошкент Дав-лат Иқтисодиёт Университети-нинг "Дурдона" жамоаси олий ўрин — Гран Прига сазовор бўлди. Самарқанд Давлат Уни-верситетининг "Кўрғон" ҳамда Жаҳон Иқтисодиёт ва Дипло-матия Университетининг "Ни-ҳол" жамоалари биринчи ўринни қўлга киритдилар. Урта иккинчи ўрин — Бухоро Давлат Университетининг "Бу-хороча" жамоаси, Қарши Дав-лат Университетининг "Нақшаб садолари", Қўқон Давлат пе-дагогика институтининг "Гу-лёр" жамоаларига насиб этди.

Қолган жамоалар эса, Ўзбе-кистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим Вазир-лиги, ҳолий ташкилотлар-нинг лауреатлик диплома-ли, фахрий ёрликлари ва эс-далик совгалари билан муко-фотландилар.

Шавкат СУЛТОН.

РЕЖИССЁР ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНДИ

3 июн куни Республика Ёш томошабинлар театрида та-ниқли кинорежиссёр, Ўзе-бекистон халқ артисти Латиф Файзиёвнинг 80 йиллик юбилеи муносабати би-лан санъаткорнинг оила аъзолари, чунончи ўғли Обид Файзиёв томонидан кўргазма очилди. Кўргазма қирктадан зиёд ишлардан таркиб топган бўлиб, улар 3 туркумдан иборат. Булар "Осиё", "Икзбана" ва "Қои-

нот" деб аталган.

Кўргазма бежизга ушбу те-атрда ўтказилмади. Айнан республика Ёш томошаби-лар театрида, ўтган асрнинг узок қирқинчи йилларида Латиф Файзиёв актёр сифа-тида ўз ижодий фаолиятини бошлаган эди.

Бугунги кунда ҳам ушбу те-атр Латиф Файзиёв оиласи билан бевосита аҳамиятли-дир. Чунки Латиф Файзиёв-нинг ўғли Улуғбек Файзиёв

театрнинг директори, шу би-нода жойлашган "Файзи-Си-нема" киностудиясини эса яна бир ўғли режиссёр ва актёр Фуракат Файзиёв бошқариб келмоқда.

Ушбу кўргазма Обид Фай-зиёвнинг нафақат Ўзбеки-стон, балки бошқа мамлакат ва халқлар тарихи, маданияти, адабиёти, этнографиясини яхши билишидан далолат беради.

Т. ХУММАТАОВА

Хамфир ва ҳамқадам.

Тадбиркорлик — давр талаби

Орада туманга қайтиб, эр-хотин йиққан-терганларини бир қилиб, қаровсиз қолган икки қаватли бинони сотиб олишди. Қурувчи усталарни йиғиб, ишни бошлаб юборишди. Мажд ака ишни охирига етказишни Хуршидага ишониб, Россиядаги қурилишни давом эттириш учун жўнаб кетди...

Хуршидадон 100 кишилик ишчи ўринга эга бўлган Супермаркет биносини бунёд этиш учун

ташқил қилиш кўзда тутилган эди. Режаларига ҳокимлик ҳам "оқ" йўл тилади. Хуршидадон ғайрат билан ишга киришди.

Хуршидадон Мехрибонлик уйи болаларини ҳам тез-тез йўқлаб туради. Яқинда уч юз минг сўмлик совға-салом олиб бориб, уларни хурсанд қилиб келди. 6-мактабнинг таъмирланишига эса бир млн. сўм маблаг ажратди. Кам таъминланган юзга яқин оилаларнинг фарзандларини иш билан таъминлади. "Газа" маҳалласи аҳлига эса ичимлик суви ўтказиб берди.

Хуршидадон Мажд ака билан яқинда яна бир ишга қўл уришди. Анчадан буён ўтириб қолган, қолоқ автокорхонани хусусийлаштиришди. Яна топган-тутганларини корхонани боқимандалик ҳолатидан чиқа-

ОИЛАЛАР ТИНЧ БЎЛСА...

Яқинда Тошкент шаҳрининг Юнус-обод туманидаги Мирзо Улуғбек маҳалласида "Оила-муқаддас даргоҳ" мавзuida анжуман бўлиб ўтди.

Маҳалла оқсоқоли Зиёвуддин Аббасов мухбиримизга шундай деди:

- Охирги уч йил ичида ётиб қолган қариялар, яқка-ёлғизлар, боқувчисини йўқотганлар, кўп болали ва кам таъминланган оилалар, ногиронларга ҳомийларимиз 8,5 млн. сўмлик мурувват ёрдами кўрсатишди. Туман ҳокимлиги билан ҳамкорликда ҳудудимизда истиқомат қилувчи чин етим Э. Расуловнинг никоҳ тўйини Шахристон ресторанида нишонладик. Ўтган йили эса қатор жамоат таш-

Шунингдек, ҳомийларни жалб қилиб, кўп қаватли уйлар олдида учта болалар майдончаси ташқил этилди. Маҳалла ёшларидан-Расулжон

Маҳаллада нима гап?

Зоитов каратэ, Азиз Содиков от спорти бўйича Халқаро мусобакаларда қатнашиб,

етакчи ўринларни эгаллашди. Фуркат Тўхтабоев эса каратэ бўйича Ўзбекистон чемпионатида биринчи ўринни олишга муяссар бўлди. Ниятимиз—ҳар бир хонадонда ҳамжихатлик бўлсин. Қачонки оилаларда тинчлик, фаровонлик бўлса, ютуқлар ҳам ўз-ўзидан юз очаверади.

ЭЛ ЮКИНИ

... Уч йил кетма-кет келган қурбонликдан Хуршидадоннинг 60 тул меваги дарахти "омон" чикди холос. Албатта бунинг ўзи бўлгани йўқ-Хуршидадоннинг ҳамшираллиги қўл келди: дарахтларни беморга қарагандай парваришлади, тунлари қўш уйқусида ўтди... Заҳматлари самарасиз қолмади. Ушанда Хуршида Узул тумани аҳлини боғининг сархил мевалари билан сийлади. Худонинг марҳаматига шукрлар қилди. Бу—"Ақбаршоҳ Бойсуний" фирмаси бошлиғи, тўрт фарзанднинг онаси Хуршидадон Авлоқулова тадбиркорлигининг бошланиши эди!

Кейин хўжайини Мажд ака битта кўк сипир сотиб олиб берди. Унинг сўт-қатини ҳам рўзгорга баракка киритди, саккиз йилда саккизта бола туғиб берди. Унинг даромадидан ишбилармон аёл икки та кўз олиб бокди. Иккита қўй тўртта бўлди, кейин олпига... саккизта... йилдан-йилга ўзидан кўпаяверди. Энди уларнинг парвариши учун у чўпон тайинланди. 5-6 одам иш билан таъминланди.

Турмуш ўртоғи Мажд ака сув хўжалиги бўйича муҳандис бўлса-да, ўрни келганда оддий тракторчилик борми, уйларга тош теришми-ҳаммасини кўнгилдагидек жойига қўярди. Шу орада унинг меҳнаткаш ва ишбилармонлигини билган Россиядаги дўсти қурилиш ишларига кўмаклашвориши учун юртига тақлиф қилди...

- Майли, бор, болам, "йигитнинг моли ерда", дейдилар, онаси Халима ая "оқ йўл" тиларкан, ўлига далда берди.

Мажд аканинг уйдагилардан кўнгли тўлиб йўлга отланди.

КЎТАРГАН АЁЛ

Она ва қайнона дуоси Хуршидадонга доим мадад бўлган.

бор кучини ишга солди.

Нихоят 2007 йил 1 сентябр -Мустақиллик кунини 67та турли хизмат турини ўз ичига олган Супермаркет аҳолига юқори даражада хизмат кўрсата бошлади. Бойсунликлар интернет ва етук уяли телефон компаниялар алоқалари хизматидан ҳам баҳраманд бўлидилар. Хуршидадон энди иш бошлаган тижоратчиларни қўллаб - қувватлаш мақсадида уларнинг ижара ҳақларидан воз кечди.

Аммо Хуршидадоннинг юрагини олов ҳамон унга тинчлик бермасди. У шаҳар марказидаги бўш майдонда болажонлар учун "Оймомо" истироҳат боғи барпо қилиш лойиҳасини ишлаб чиқиб, тегишли мутасаддиларга тақдим қилди. Унда кичикинтойларни қизиқтирадиган ўйинлар, спорт жамуалари

ришга, уни эпакка келтиришга сарф қилишди. Мавжуд транспортлар қайта таъмирланиб, хизматчиларнинг иш ўринлари сақлалди қилинди. Кўпдан буён берилмаган иш ҳақлари ўз муддатидо олинандиган бўлди.

Юртбошимиз анжуманларда ишбилармонларнинг салоҳиятларига юксак баҳо бериб, "элнинг, юртининг юқини елкасига ололадиган тадбиркор, фермерларимиз"га катта ишонч билдирдилар. Буқун Сурхондарё вилояти Бойсун тумани "Ақбаршоҳ Бойсуний" фирмаси бошлиғи Хуршидадон Авлоқуловнинг ишлари, ўй-хаёллари, келажақ режалари билан танишқанмиш, Президентимиз ишонча, суянча бўладиган ишбилармонларнинг сафига кенгаётганига амин бўлдик.

С. ФАХРИДИНОВА

БОЛАЛАР ЯЙРАШДИ

1 июн — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кўни республикамиз шаҳар қишлоқларида кўтаринки рўхда ўтди. Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси қатор ташкилотлар билан ҳамкорликда бу байрамнинг унутилмас ва шодликка бой тарзда ўтишига бош-қош бўлди. Байрам арафасида—28 май кўни Тошкент шаҳридаги Мирзо Улуғбек маданият ва истироҳат боғида хайрия тадбири ўтказилди. Унда Тошкент шаҳрининг Юнус-обод, Миробод, Ҳама, Мирзо Улуғбек туманларида истиқомат қилувчи кам таъминланган оила фарзандлари иштирок этдилар. Турли хил спорт мусобақалари, маданий кўнгулчорлар дастурлар ташқил этилиб фаол ва ғойиб иштирокчиларга ҳомийларнинг соғвглари тақдим этилди.

29 май кўни Тошкент шаҳри Бектемир туманидаги Гольф майдонига Тошкент ва Сирдарё вилоятларининг кам таъминланган,

ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларнинг фарзандлари ҳамда мурувват уйлари тарбияланувчилари, хизмат вазифасини ўташ чоғида халқ бўлган харбийларнинг фарзандлари учун хайрия тадбири ўтказилди. "Болаликни асранг" шiori остида ўтказилган мазкур хайрия акциясида болажонлар учун музика, ширинликлар тарқатилди. Айнан болажонларнинг ўзлари томонидан тайёрланган байрам дастурлари, эл севган санъаткорларнинг чиқишлари ва ёш спортчиларнинг ўз маҳоратларини намойиш қилишлари байрам қатнашчиларига завқ-шавақ улашса, Ўзбек давлат цирки республика бирлашмаси, Республика ғўрчоч театри жамоаларининг чиқишларидан болажонлар олам-олам қувонч олдилар.

Тошкент вилояти Зангиота тумани Болалар ахлқоқ тузатиш колониясида тарбияланувчилар ўртасида спорт мусобақалари, миллий ўйинлар ўтказилди. Фойибларга ҳомий-

ларнинг соғвглари тақдим этилди. "Турон" спорт дастасининг кўргазмалли чиқишлари, ёшларнинг севимли санъаткори, "Нихол" мукофоти совриндори Сардор Раҳимхоннинг қўшиқлари тадбирга фойз киритса, Ифбатли келин" ўқув марказининг ёш истеъдодлари томонидан тайёрланган байрам тортлари, ширинликлари болажонлар учун ёзилган байрам дастурхони барчага қувонч бахш этди. Россия элчихонаси томонидан муассаса элчихонаси учун бадий адабиётлар тақдим этилиши яна бир қувончли воқеа бўлди. Мазкур тадбирдан қўзланган мақсад ёшларни соғлом ҳаётга қайтариш, эзгулик ҳоялари билан яшашга ўргатиш ҳамда ўз қилимларидан пушаймон бўлганларга тўғри йўл танлаш олишга кўмаклашишдан иборатдир.

Бу қаби тадбирлар республикамизнинг барча ҳудудларида бўлиб ўтди.

Феруза ОРИПОВА,

Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси Матбуот хизмати хидими

ЮРАК ТИҒСИЗ ОПЕРАЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА...

Республика Кардиология Марказида ана шу хусусда матбуот анжумани бўлиб ўтди.

- Ҳар тўрт одамнинг бири юракнинг нотекис уришидан, артериал гипертензия, юрак етишмовчилигидан шикоят қилади, дейди Марказ директори Р. Д. Қурбанов. - Булар инсон ҳаётига хавф солувчи юрак аритмияларини келтириб чиқарилади. Улар шу пайтгача дорилар таъсирида босилар, лекин бундай йўқолиб кетмасди. Кўп ҳолларда уларнинг жарроҳлик йўли билан даволашга қўл уриларди. Аммо бу "операция"лар кўплаб асоратлар қолдиргани учун оммавий тус олмади.

Яқинда Марказимизда юрак аритмияларини кўкрак қафасини очмасдан "консиз операция" йўли билан даволаш жорий қилинди. Бу жараён ўта юқори технологик талабларга жавоб берадиган асбоб-ускуналар билан жиҳозланган махсус хонада амалга оширилди. Операция учун телетасвир олиш мослама-ларига эга бўлган "РТС-612М" рентген аппарати ва ЭЛКАРТ II комплекси жуда муҳим. ЭЛКАРТ

II ўз навбатида ҳар хил блоклардан иборат. Унинг "иши" қисмларидан бири махсус электрод бўлиб, ингичка катетер (найча) шаклига эга. Беморнинг оёғи (сониди)даги томир орқали киритиладиган бу махсус катетер бир зумда юракка етиб келади ва зарур бўлган камерага, хусусан ўнг бўлмача ва қоринчага, эҳтиёж бўлса, юракнинг чап бўлимига ҳам киритилади. Юракнинг турли қисмларидан электрограммалар ёзиб олинди.

аритмияга сабаб бўлаётган ўчоқ аниқ белгиланиб олинади. Операция хонасида жойлашган ЭЛКАРТ II нинг бошқа қисми ёрдамида ҳосил бўладиган махсус радиотўқинли ток юракка жойлашиб турган майдонни "текислайди" - бунга абляция дейилади. Мана шу "абляция" операцияси бизда Ўзбекистоннинг 5 нафар фуқаросига ўтказилди. Эндилек катетерга чиқиб, катта харажатлар эвазига даволандиган касалликлар бўйхати янада камайдиган бўлди.

САНОБАР

ЁШЛИКНИ БОЙ БЕРМАНГ

Тошкент юридик коллежида "Турли диний оқимлар, миссионерлик ҳаракати ва воғая етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликнинг зарарли оқибатлари" мавзuida анжуман бўлиб ўтди. Унда диний идора вакиллари, ИИБ ходимлари, коллеж ўқитувчилари ва ўқувчилари

қатнашдилар. Қизгин савол-жавоблар билан кечган суҳбатни коллежнинг "Маъмурий ҳуқуқий фаолият" йўналиши мудири А.Хидиров бошқарди.

А. ИБРАГИМОВ, Тошкент юридик коллежи маънавият ва маърифат бўлими бошлиғи.

Ушбу саҳифа Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва Ахборот агентликлари қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди томонидан ажратилган грант асосида тайёрланди. Лойиҳа номи: «Оналик ва болалик муаммолари, хотин-қизларнинг мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги ўрнини ошириш, оиладаги ўзаро муносабатлар».

Ҳамма бахтли бўлишни истайди. Мен эса бахтнинг ўзи нима эканлигини, нима учун ҳамма унга интилишини, унинг қиёфасини, қай кўринишда эканлигини билгим келади...
Муаллиф

лим қилиб тўлдирибди. Бундан ҳайрон бўлган фариштаю малоикалар бунинг сабабини сўрашган экан, шундай жавоб олишибди.

- Биринчи қизга чиройдан ташқари ақл-фаросат ҳам ато этдим. У эзининг йўлини ўзи

ладорман. Шунга шифохонага келаётган жойим. Овсиним бор пайтлари ҳам биров яхши эди. Уларнинг фарзандлари ҳам нобуд бўлаверганидан, шифокорлар: "Энди фарзанд кўриш мумкин эмас", дея ташхис қўйишибди. Охири отаси келиб: "Мен қизимни сизларга қулликка бермаганман", дея уйига олиб кетди...

Кумушбиби огир тин олиб гапиришдан тўхтади ва мендан

деб кўнишмаган эди, лекин қайнонам: "Хар 15 кунда олиб келиб тураммиз", - деб ваъда берган эдилар. Қароқда, ҳозир 6-7 ойда зўрға бориб келаман. Ҳатто телефонда ҳам бемалол гаплаша олмаймам. Қайнонам у ёқдан-бу ёққа туртиб ўтаверди.

- Нима, турмуш ўртоғингиз сизга ён босмайдиларми? Ахир уларга бегона эмасиз-ку? Фарзандларингизнинг отаси бўлса?

- Улар ҳам баъзида ён босиб турадилар, лекин барибир отанининг юзидан ўтолмайдилар. Гоҳида бу ердан бош олиб кетай, дейман-у, яна шайтонга ҳай бераман. Яна биров сабр қилай, алоҳида чиқсак, яхши бўлиб кетар, дея умид-

МУЛОҲАЗА. МЭШОҲАДА. МУНОЗАРА.

лади, дейсиз? Менинг бундай хулосага келишимнинг ҳам ўз сабаби бор, албатта. Болалигимдан китоб "жинниси" эдим. Шу сабаб шеър ҳам ёзиб турардим. Шеър ёзишим устозимдан бошқа яна кимларни хурсанд қилганини билмадим-у, лекин отажонимнинг "қизим, бизнинг авлодимиздан шоир чиқмаганди", деганда нималарни хаёл қилганликларини худо билади. Мен ҳам бўш келмадим. Аввал чиқмаган бўлса энди чиқади-да, дея гайрат қила бошладим. Бу орада журналистикага бўлган меҳрим шу даражада ошиб кетди-ки, уйсиз ҳаётимни тасаввур ҳам қилолмайдиган бўлиб қолдим. Ҳаёлимга келган гоёни, фикрни қайтармай ёзавардим. Натижада унча-мунча мақолаларим тўпланиб қолибди. Шу қизиқим орқали Ўзбекистон телерадиокомпанияси, "Ёшлар" телеканалида ҳам 4-5 йил фаолият олиб бордим. Лавҳалар тайёрладим. Эфирга беришди. Лекин негадир менинг пешонамга "талабалик" деган бахт насиб қилмас, бундан мен жуда азобланардим. Журналистикага қизиқсам, шу касбни жон дилимдан севсам, нега мен ўз соҳамда ўқимаслигим керак, деган савол мени туну-кун ўйлантирарди. "Йиқилган курашга тўймайди" деганларидек, ҳар йили бўлмаса-да, бир-икки йил оралатиб, халқаро журналистика факультетига ҳужжат топшириб қўярдим. Лекин отанинг чўнтагига термулиб, "контракт"га ўқимаслик учун, сабр қилишда давом этардим. Охири таниш-билишлар "ўзи тайёр журналист бўлиб қолдинг, нима қилсан ўқиб" дея мени "йўлдан урмоқчи" бўлишди. Қани эди қулоқ солсам. Уларнинг гапига яраша: "Худо хоҳласа, мен албатта ўқийман қираман", дея уларга сўз ҳам бериб қўйган эдим. Фаришталар омин деган эканми, айтганимдай бўлди. "Келажак овози-2006" республика ёшлар танловиди публицистика йўналишида ғолиб бўлиб, имтиҳонларсиз, Давлат гранти асосида Ўзбекистон Давлат Жаҳон тиллари Университетининг халқаро журналистика факультетига ўқишга қабул қилиндим. Мен кута-кута, сабр қила-қила салкам 10 йил деганда "талаба" деган шарафли номга муяссар бўлган эдим. Ҳаёт инсонни шу қадар тарбиялар эканки, сиз учун "азоб-уқубат", "қийинчилик" деган тушунчалар иккинчи даражали бўлиб қолар экан. Сиз эса фақат ва фақат орзу деб аталмиш чўққий сайин тимимсиз интилаввер экансиз. **Шу нарсга амин бўлдимки, бахт дегани нисбий тушунча бўлиб, у айнан бир нарсда кўринмас, балки ҳаётнинг барча жабҳасида бахтнинг зарраси намоён бўлар экан.**

Балки сиз фикрларимга умуман қўшилмасиз. Бу ҳақда ўз қарашларингиз, фикрларингиз бордир. Агар фикрларингизни биз билан ўртоқлашгани истасангиз, марҳамат!

Сизнинг қимматли фикрларингиз битилган мактубларингизни кутиб қолувчи дилдошингиз:

Назира БОЙМУРОДОВА

ҚИЗНИНГ БАХТИ НИМАДА?

БАХТ БОЙЛИКДАМИ?

Кўпчиликнинг: "Бой бўлсам, дунёдаги энг бахтли одам бўлардим", деганини эшитганман. Ундай бўлса нега бой-бадавлат, егани олдида, емагани кетида бўлган инсонлар орасида ҳам ўзини бахтсиз ҳисоблайдиганлари жуда кўп? Нега улар олтин, кумушларга қўмилиб яшасалар-да, ўзларини "бахтсизман", деб билишади?

Нега гоҳо шундай инсонларнинг фарзандлари маънавий қашшоқ бўлиб улғайишади? Нима сабаб шу фарзандлар орасидан ўғри, муттаҳам, биронинг ҳақидан ҳазар қилмайдиган, ота-онасининг юзини ерга қаратадиган кимсалар етишиб чиқади? Наҳотки баъзилар ўйлаганидек бойлик бахт эмас, қулфат келтирса... Демак, ҳақиқий бахт бойликда эмас экан-да, унда нимада?

БАЛКИ ЧИРОЙДАДИР?..

У ҳолда нега ой деса ойдай, гул деса гулдай айрим қизлар ўз бахтларини тополмай "тунги капалак"лар мисоли куча-қуйда тентираб юрибдилар. Бахт иройдда бўлса, нега улар бир оилани обод қилиш ўрнига етти ёт бегоналарнинг бағрини обод қилиб юришибди?

Нима учун аксарият чиройли қизлар ўзларига жуда бино қўйган бўлишади. Худо берган чиройларини манманликлари йўлида ҳазон қиладилар. Бу ҳам етмагандек, турли-туман ясама тирноқлар, улама соч-у, киприклар тақиб, калта-култа кийимлар кийиб ўзларини бозорга соладилар. Нега улар бахтли бўлатуриб яна бахт қидирадилар?

Бир ривоят эшитгандим: Аллоҳ таоло икки қизни яратибди. Бирини шунчалик чиройли, ақли ва фаросатли қилиб яратибдики, унга ҳатто фариштаю малоикаларнинг ҳам ҳаваси келибди. Чиройига маҳлиё бўлишибди. Аммо шуниси қизик эканки, парвардигор унинг бахт қосагига бир томчи ҳам бахт солмабди.

Иккинчи қизни эса шунчалик хунук ва тасқара қилиб яратибдики, ҳатто фаришталар ҳам ўзини олиб қочибди. Лекин парвардигор унинг бахт қосагини бахтга лиммо-

топиб олади. Лекин манави бечоранинг на ақли бор, на чиройи. Агар унга бахт бермасам қандай қилиб йўлини топади?

Қиссадан ҳисса чиқарадиган бўлсак, бахт чиройда ҳам эмас экан-да...

КУМУШБИБИ БИЛАН СУХБАТ

Кўпчиликнинг қарашларига асосланадиган бўлсак, эрта оила қуриб бола-чака орттиришнинг ўзи ҳам катта бахт саналаркан. Бу фикрга менинг ҳам қўшилгим бор... келинг, яхши-си қуйидаги суҳбатга қулоқ тутинг:

Мен Кумушбиби билан автобусда танишиб суҳбатлашиб қолдим. Адашмасам, улар мендан шаҳардаги қайсидир бир оилавий поликлиниканинг манзилини сўрагандилар. Мен уларга жавобан: "Хотирам панд бермас фаолчи автобус борарди, шундай бўлса ҳам аниқлаб, сўнгра чиқинг", - дедим. Қўлида 5-6 яшар болани етаклаб олган бу қўхликки-на келинчақ нари борса 20-21 ёшлар атрофида эди.

- Бу поликлиникага 3-4 йил олдин борувдим. Ўшанда ҳам анализ топширишга кеç қилиб ҳамширалардан даққи эшитган эдим. Бу сафар ҳам шундай бўладиганга ўхшайди.

Мени ўз яқинидай билиб кўнглини очётган Кумушбиби билан дардлашгим келди. Кечикишининг сабабини сўрадим.

- Ўзим водийданман. Тошкентга келин бўлиб тушганман. Нон ёпишни яхши билганим учун қайнонам ўхшатиб тандир қуриб берганлар. Оилада етти ўғилнинг иккинчисига келин бўлганман. Оилада икки келинмиз. Кўпчилик бўлганимиз сабаб, ҳар кун нон ёпишмга тўғри келади. Бунинг устига мол-ҳол дегандек... ишқилиб қўлим - қосов, сочим - сунпурги. Шу пайтгача огир юмуш қилиш оқибатида 4 та фарзандим туғилмай нобуд бўлди. Ҳозир 6 яшар ўғлим ва 4 яшар қизим бор. Яна хоми-

ахвол сўрай бошлади. Ундан 4-5 ёш катта бўлсам-да ҳали турмушга чиқмаганимни эшитиб, ҳайрон бўлди:

- Ўқийтганлигим учун... - рўйи рост гапирдим.

- А, шунинг учунми. Бизнинг водийда қизларни сақлаб ўтиришмайди. 15-16 га тўлдимиз узатиб юборишади.

- Вой-бу, намулча эрта. - Энди ҳайратланиш навбати менга етганди.

- Мендан катта опамни 15 ёшда узатишган. Турмуш ўртоғи "чекадиган" хилидан чиқиб қолиб, қамалиб кетди. Опам эса йигирмага кирмай бева бўлиб қолди. Ўзимга ҳам 15 ёшда совчилар келишган. Қайнонам беҳосдан оламдан ўтиб қолганлари учун (ҳозиргиси ўғай) тўйим орқага сурилди, 16,5 ёшимда тўй бўлдим.

- Намунча узоққа беришибди? Водийдан қувё чикмадимми?

- Менинг онам билан раҳматли қайнонам яқин дугона эдилар. Шу сабаб бўлиб, Тошкентга келин бўлиб тушдим. Ўйдагилар бошида узок

кўришининг ўзи бахтмикин? Тўғри, ҳар қандай ота-онанинг ҳам ўз фарзанди тўйини кўришга ҳаққи бор. Лекин омонат оилаларни барпо этиб, аршни ларзага келтиришнинг нима фойдаси бор?!

Бизни маъзур тутсинлар-у, уларга худди чет элдагидек 30-40 ёшда оила қуриш керак, деб маслаҳат бермоқчи эмасмиз. Аксинча, улар ҳам биров бўлса-да фарзандларининг кўнглига қўл солиб кўрсалар яхши бўлармиди?.. Ана шунда баъзи бир кишиларнинг онгиди: "Бахт эрта оила қуришда", деган янглиш фикр ўрнини, "ҳақиқий бахт мустаҳкам оилада", деган фикр эгаллармиди...

БАЛКИ...

Бахт бойликда бўлмаса, чиройда бўлмаса, эртароқ оила қуришда бўлмаса, нимада бўлиши мумкин. Ўйлавериб бошим гавлаб кетди. Балки... биров қалаванинг учини топгандекман. Менинг назаримда Сабр-тоқат+Меҳнат+Ҳалолликнинг йиғиндиси бу - БАХТ бўлса керак... Яна ҳам ким би-

Хонамизга кириб келган кўркамгина жувоннинг кўзлари ҳасратга тўла эди.

- Исмим Зумрад. Бухороликман. Мен "Оила ва жамият" газетасини жуда ҳам яхши кўраман. Ҳозир бошимга бир ташвиш тушганки, ҳеч кимга бу ҳақда ёрила олмайман... - дея йиглаб юборди у.

- Нима бўлди? Оилавий муаммоми?

- Ха, албатта, оиламда анчадан буён тинчлик йўқ. Агар ҳозир ҳаракат қилмасам, оилам бузилиб

ҳам суҳбатларини эшитдим. Мана, ўзингиз ҳам эшитиб кўринг, шунда менинг аҳолимини тушунарсиз...

Жувон қўлидаги диктафоннинг овозини баландлатди. Ундан бир эркакнинг:

- Мен ўша аёл билан қанча вақт бирга бўлишим мумкин? - деган овози эшитилди. Фолбин аёл эса:

- Орангиздаги муносабатлар кўпи билан бир йилгача боради. Чунки у аёл сиздан бошқа яна иккита эркак билан ҳам учрашиб юради. Сизни ҳам қўлдан чиқармайди. Оилан-

- Бу суҳбатни ким ёзиб олган?

- Эрим ёзиб олган экан. Мен эса машинасидан топиб олдим. Кейин қайнонамга ҳам қўйиб эшиттирдим. У эримни уришди. Насиҳат қилди. Аввалига ҳеч ким менинг гапимга ишонмаганди. Бу суҳбатни эшитишгач, ишонишди. Ҳаммаси эримни бу йўлдан қайтармоқчи бўлишди. Ахир тўрт хонали уйда овсину қайнона-қайноталарим билан яшайман. Уларнинг олдидан шарманда бўлдим. Бу ҳол болаларимга ҳам таъсир қилапти. Кичик қизим ме-

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

- Тўғри, ёмон гапирмайди. Баъзан болаларини кўчада айлантариб келади. Мен бир нарсасига қуяман. Ахир қачонгача шунча одам уч хонали уйда яшаймиз? Пул йиғиб уй-жой қилишимиз ҳам керак-ку! Эримнинг бир тийин пулини кўрмасам? Бу аҳволда ўғлим, қизим вояга етгач қаерда яшаймиз? Эрим бузук аёлларга сарфлаган пулини менга олиб келиб берса йиғардим. Бировларга ёрдам бергандан кўра, аллақачон бир бошпана сотиб олардик-ку...

- Эрингизга эътибор бермай, тергамай ўз ҳолига ташлаб қўйсангиз, балки инсофга келиб қолар?

- Нима деяпсиз? Ахир эримсиз бир бурда нон ёки бир хўплам чой томоғимдан ўтар эканми? Икки кундирки бир лукма овқат еганим йўқ. Эримни жуда ҳам яхши кўраман. Мени ҳам ўзимдек яхши кўришини, асраб-авайлашини, меҳр беришини истайман. Лекин у бошқаларга яхши гапириб, мени силтайди. Ахир мен ҳам инсонман-ку, мен ҳам яхши гапга зорман-ку. Иккита болам ҳаққи-хурмати учун ҳам бир оғиз ширин сўзга арзимайманми?

Нега ўзгалар оиласини бузадиганлар учун бир жазо йўқ? Оиламни сақлаш учун нафақат тахририятга, балки дунёнинг нариги чеккасига ҳам борган бўлардим... Лекин менинг шунча ҳаракатимга қарамадан оилам бузилиб кетса-чи? Унда нима қиламан?

Зумрад тахририятдан кўзида ёш билан чиқиб кетди. Афсус, унга ёрдам бера олмаيمиз. Чунки ўша аёлнинг манзилни у айтиб бера олмади. Ўша аёлга қарата шундай дедимки:

- Нега учинчи одамга айландингиз, синглинг? Ахир қизчангиз бор экан, нега ҳою-ҳавас деб, уни тирик етим қилдингиз? У улғайгач, сиз ҳақингиздаги бўлмағур гапларни эшитса, унда нима қиласиз? Эсингизни йиғиб олинг-да, эрингиз билан ярашиб кетинг. Ҳали ҳам кеч эмас. Зумрадинг эрини тинч қўйинг. У ўз оиласига қайтсин. Кингир ишнинг қийини қирқ йилда ҳам ошкор бўлишини унутманг. Қолаверса яқинларингиз, маҳаллангиз олдига бошингиз эгилмасин.

Азизлар! Бу воқеа хусусидаги фикр-мулоҳазаларингизни кутиб қоламиз.

ГУЛБАШАКАР

СЕНГА ИНСОФ БЕРСИН, УЧИНЧИ ОДАМ!

кетилиши мумкин. Мен эса иккита боламнинг тирик етим бўлишини сира ҳам истамайман. Бу ерга келишимнинг сабаби, эрим менга хиёнат қила бошлади. Бундан икки йил аввал бир рус аёл билан учрашиб, унинг оиласини пул билан таъминлаб юрди. Буни билиб қолганимдан сўнг эрим у аёлни ўз юртига жўнатиб юборди. Шундан кейин анча енгил тортгандим. Лекин бекорга қувонган эканман. Эрим яна бир ёшроқ аёл билан дон олишиб юрганини билиб қолдим. Яна эримга ялиниб, ёлвориб уни бу йўлдан қайтармоқчи бўлдим. Лекин...

- Балки бекорга рашк қилаётгандирсиз? Орада ҳеч гап йўқдир?

- Эҳ, опажон! Агар бу ҳақда аниқ билмасам тахририятга келиб юрмасдим. Мана ўша аёлнинг сурати, - дея жувон сумкасидан сурат олиб кўрсатди.

- Бу суратни қаердан олдингиз?

- Эримнинг машинасидан топиб олгандим. Лекин эрим кўлимдан тортиб олиб, йиртиб ташлади. Мен уни компьютерда тиклаттирдим. Мана шу жувон уйимизга телефон қилиб эримни сўрайди, мени ҳақоратлаб устимдан кулади. Афсуски унинг аниқ исмию манзилни билмайман. Илтимос, шу аёлнинг суратини газетангизда чоп этинглар...Токи ота-онаси, маҳалладошлари, қариндошлари унинг кимлигини билиб қўйишсин... Эрим у аёлнинг эри борлигини, уришиб қолишганини ва яқинда ярашиб кетишлари мумкинлигини айтганди. Лекин назаримда у аёл эримни ҳам қўймайди.

- Синглим, эрингиз барибир сизни, фарзандларингизни ташлаб кетмайди, бунга ишонинг...

- Қандай қилиб ишонай, ахир? Эрим ўша аёлни деб фолчи-ю, домлаларга югуриб юрса...Ахир эримнинг ҳам, ўша одамларнинг

ғизни ҳам ташлаб кетмайсиз, аммо, бир куни келиб аросатда қолиб кетасиз...Қандай йўл тутсангиз ҳам ўзингиз биласиз...Чунки сиз бировнинг гапига кирадиган одам эмассиз, - деди. Зумрад "Энди эса бошқа домлага борган пайтида ёзиб олинган суҳбатини ҳам эшитинг...", - дея яна диктафоннинг овозини баландлатди.

- Ўзим ёқтирадиган бир аёл тўғрисида гаплашмоқчи эдим... - деди эркак ҳаяжонли овозда.

- Нега у аёл ҳақида гаплашмоқчисан?

- Кейинги тақдирини билмоқчи эдим...

- Сен аҳмоқ экансан! Ўша аёл сенинг пулингга учиб юрибди. Бир кун йўлсиз қолганимда у сени ҳайдаб юборади. Бу аёл билан муносабатингни тўхтат. Бу ҳаром-хариш йўлни унут, оилангга қайт. Сени кунингга оиланг ярайди. Ёмон касалларга йўлиқшдан ўзингни асрашинг керак. Сен қандай ярамас инсон экансанки, оиланг бўла туриб, унга хиёнат қилсан?

- Чунки у аёлни яхши кўраман...

- Сенга ўхшаган оиласини хор қиладиганлар ўзлари ҳам бир кун келиб хор бўлишади. Ақлингни йиғиб олгин-да, бу гапларимдан ўзингга хулоса чиқариб олгин...

- Мен у аёлга моддий томондан ёрдам бераман, қийналиб қолган...

- Сен яхшиси оилангни уйлашинг керак. Эртага сендан пулдорроқ эркакни топиб оласа, ўша аёл шу эркакнинг этагини тутиб кетади, кейин пушаймон қилиб юрмагин...

- домланинг сўзлари шу ерга келганда узилди.

нинг йиғлашмини кўриб, худди катталардек юпатишга уринади. Ахир менинг бир айбим бўлмаса? Эрим ишдан келиши билан оёқларига чап ювиб, ўқалаб қўйсан. Уй-жойларим озода, ҳаммаёқ саришта бўлса... Пазандаликни жойига қўяман.

- Бу ҳақда ота-онангиз билади-ми?

- Азбаройи юрагим қон бўлиб кетгач, онамга айтдим. У ҳам нима қилсин? - "Сабр қилгин қизим, ҳаммаси ўтиб кетади" - деб юпатади. Лекин қачон? Қачон ўтиб кетади?

- Эрингизнинг сизга муносабати қандай?

Таниш аёлни учратиб, ҳол-аҳвол сўрашимни биламан, эридан нолиб, ҳасратини бошлаб қолди:

- Лаллаймай ўлсин, кунда қуруқ қўл билан келади. Бундоқ оилам, болаларини боқиман, рўзгорнинг кам-кўстини қилишим керак, дея ўйламайди ҳам. Пул топишини йўлини билмайди. Охири жонимдан тўйдим.

- Сиз ҳам у ёқ - бу ёқларга кетиб, пул ишлаб келсангиз-чи, - дедим. Қимир этмайди. Соғлиги кўтармас эмиш. У қилдим, бу қилдим, дугоналарим билан гаплашиб, уларнинг эрларига қўшиб, узок юртга жўнатиб юбордим. Бир-икки ой ўтмай бинойидек пул юбора бошлади. Қизимга сепсидирга қилишга улгурдим.

Энди уйимизни ҳам дан-ғиллама қилиб қурдирамиз, деганимда бошимизга ташвиш тушди. Эрим оёғини со-вуққа олдириб қўйганмиш, деди лабларини чўчқайтириб. Шунда ҳам эридан ҳавотирланиб эмас, пул топиш

ҳомларда кўпам қатнашавермайди. Унча-мунча одамни ўзига тенг кўрмайди ҳам. Оиласидагиларга қаттиққўл. Ишдан келиб, арзимаган нарсани баҳона қилиб, бақир-чақирни бошлайди. Домо ўзини ҳақ деб биларди.

Бошқалар фикри уни қизиқтирмайди. Шу инсоннинг аёлига маҳалла-қўй ҳурмат билан қарайди. Негаки, эрининг феъл-атворидан, уриш-жанжаллардан ўзига оғиз очмайди. Ҳасрат қилмайди. Сабр-қаноатдан қийган либоси аёллигига кўрк бағишлаб

туради.

...Бола эдик. Кўшимиз келин туширди. Келин-чакнинг сочи тақимини ўпатади. Кўрганки одамнинг кўзи қувнайди. Куёв бўлмиш ҳам пойтахтда ўқиб келган, кўркам йигит эди. Уларнинг шириндан-шакар фарзандларини талашиб-тортишиб ўйнатардик. Ана-мана дегунча тўрт фарзандли бўлишди.

Лекин кўзимизни қувнатган, ҳавасимизни келтирган келинчақ энди ўзига қарамай қўйди. Рўзгор, бола-чақа ташвишлари билан андармон бўлиб, ўзини унутди. Эрини кам кўрардик. Кейин маҳаллада гап-сўз кўпайиб қолди. Нима эмиш, эри

Йўл-йўлакай суҳбат

уйланиб олганмиш. Бир куни аёлни кўриб, таниб-қўлиб қолдим.

"Унга сочи қирқилган, кўчада ўзини минг қўйга солиб юрадиган аёл керак экан. Менинг ундан қаерим кам, дедим. Энди мендан кўрсин, кўчада юриш қанақа бўлишини..." - деди аёл керилиб.

Улуғ имомлардан бири Жаъфари Содик: "Битта солиҳ аёл ўз эрига етти кун хизмат қилса, Аллоҳ унинг қаршисидаги дўзакнинг етти эшигини ёпади ва жаннатнинг саккиз эшигини очади", деган эдилар.

Бунга эса фақат сабр, қаноат туфайли эришиш мумкинлигини аёлларимиз яхши тушуниб етсалар, фойдадан ҳоли бўлмасди...

Зумрадхон АБДУЛЛАЕВА

ҚАНОАТ ҚАНОТИНГИЗ БЎЛСИН

"Тарбиянинг ўчоғи қайда?" - 41-сон, 2007 йил

ЭСАЛТАМА: Ҳар бир ота-она фарзанднинг яхши инсон бўлиб етишишини устайди. Тарбиянинг ўчоғи оилада, мактабда, маҳаллададир. Бироқ фарзанди тарбиясига бефарқ ота-оналар ҳам бор-да. Шундай экан, сизчи, азиз юрталаш, фарзандингиз қандай тарбия топаётми, ана шунга эътибор қилаёйсизми?

Муаллиф: Саломат Маматқулова

Мақола муаллифи ҳақиқатан ҳам муҳим мавзуда фикр юритган. Тарбия ниҳоятда қийин масала. Менимча, бола тарбияси аввало оиладан бошланади. Ота-она, бобо-бувилар тарбиясида бола улғая бошлайди. Бола катталарга ниҳоятда тақлид қилади. Дикқат билан қарасак, кичик бола акиси ёки ораси нима иш қилса, у ҳам ўша ишни қилмоқчи бўлади. Айрим ёши катталар боланинг тилини ширинлигидан фойдаланиб, отанга, наанга, амакинга ундай дегин, деб сўз ўрта бошлайдилар. Бола айтади. Катталар урса ҳам болани эти қотади.

Мен бир оилани биламан. Фарзандлари кўп эди. Мактабда болалари шўхлик қиларди, ўқитувчиларга гап қайтарарди. Бир ўғли армия сафига боргач, наشاءндларга қўшилди, армиядан келгач, фойдали меҳнат билан шугулланмади. Ота-ониси, маҳалладошлари гапига кирмади. Орасини пичоқлаб ўлдирди. Орасини ҳам пичоқлади. Она касалхонада бир қанча вақт даволанди. Йигит қамоққа тушди. Ўша ёқдан тобутини олиб келишди. Ота бу мусибатни кўтара олмай ҳаётдан кўз юмди. Ота-она ўғлини шунда устирган эдимми?

Ёки яна бир мисол. Қўшни қишлоқдан бир оиланинг 8-синфда ўқувчи қизи ҳомиладор бўлибди. Ота-она фарзандларни ташлаб ҳали Тошкент, ҳали Навоий, ҳали Жиззахга тез-тез бориб турар эканлар. Уйда ёлғиз қол-

ган ака-ука-сингиллар танҳо ётиб турар эканлар. Ака сингилси билан бирга ётибди ва номаъқул ишни қилибди. Бола 7 ойлик бўлганида ота-она уни Бухорога, бир таниш рус аёлниқига аборт қилишга элтибдилар. Рус аёли аборт қилишга қўриқиб, милицияга хабар қилибди. Ички ишлар бўлимида қизни сўроққа тутишибди.

- Акам мени зўрлади. "Ота-онамиз бирга ётишди-ку, зарар қилмайди", - деди. Бухоро туғруқхонасида қизни туғди-

ди шу бугун мактабга бордим-йўқми, неча баҳо олди? Иши йўқ.

Президентимиз ёшларга ўқиши, ишлаши, ҳунар ўрганиши, спорт билан шугулланишлари учун барча шароитларни яратиб берганлар. Ҳатто ёшлар турли мамлакатларга бориб ўқияпти, малака оширяпти. Турли соҳаларда нималарга қодир эканлигини кўрсатаёпти. Нега айрим ота-оналар шуларни кўрмаётилар? Бир иш билан Когон туманига бордим. Шу ерда бир қариндошимиз департа-

солиқчилардан бирига.

- Укамни бозорда ўз ўрнимга қўйган эдим. Солиқчилар бориб, лаш-лушларимни олиб келишибди. Ўша солиқчи акам шуларни олиб берардилар, - деди ишайиб қиз.

- Мен олиб берсам, эвазига нима берасиз, - деди солиқчилардан бири ҳазиллашиб.

- Нима десангиз, кўнаман, - деди қизгина уялмай-нетмай.

- Бозорингизнинг фойдаси ўзига яраша, хоҳласангиз сизни Дубайга жўнатсак, ана бойлиги, мана бойлик. Мерседес миниб, малика бўлиб қайтардингиз, - деди ўша солиқчи.

- Кошки шундай қилсангиз, сизга ҳам

БОЛА АЗИЗ, ОДОБИ УНДАН АЗИЗ

риб, бошқа бировга боласини беришибди. Мана сизга нотўғри тарбиянинг оқибати.

Бола тарбияни мактабда ҳам олади. Ҳозирги ўқувчилар ўқитувчидан яхши кийинишади. Чунки ота-оналар фарзандларини эрка қилиб ўстирадilar. Камбағал оиладан ўсган бола эса "менинг фалончидан қаерим кам", деб ота-онасини сикувга олади. Бечора ота-она нима қилсин? Боласини едирсинми, кийинтирсинми? Синф раҳбарлари, барча ўқитувчилар ўқувчиларни ўқув формасида келишини талаб қилсалар яхши бўларди. Чунки форма ўқувчиларга ҳам арзон, ҳам бир хил ярашиб туради.

Мен ишлаб юрган йиллари ота-оналар билан мактаб коллективи ўртасида яхши алоқа бор эди. Ота-оналар мактабга тез-тез келиб фарзандларининг ўқиши, ахлоқ-одобидан хабардор бўлиб турар эдилар. Ҳозир ҳамма бозорда. Фарзан-

Акс-сало

ментда ишларди. Солиқ инспекцияси ходимларидан бирини сўраб, 20-21 ёшлардаги бир қиз келди. Қизга разм солдим. Кофта-юбка кийган, ниҳоятда торлиги кўриниб турибди. Бошланг, кўкрак очик, икки сийнасини ярми чиқиб турибди. Шу пайт солиқ инспекциясидан 2-3 киши чиқди.

- Фалончи акани айтсангиз, - деди қиз

битта яхши машина "подарка" қилар эдим-да, - деди қизгина. Мен ушбу суҳбатни эшитиб, уялар эдим. Ана тарбия... Бундай беҳаёлар кундан-кун кўпайиб бормоқда.

Ана бир масала. 7 ёшдан 70 ёшгача бўлган болалар ҳам, катталар ҳам телевизор кўришади. Унда намоёиш қилинаётган киноларда йигит ва қизларнинг бир-бирини қучоқлашиши, ўпишиши тўлиқ кўрсатилади. Ахир болалар буларни кўриб, ибрат олишади-ку. Бола бундай киноларни завқланиб томоша қилади. Вояга етмай турмуш қуришга интилади. Турли қизларга йўлиқди, касалликни юқтиришади, ниҳоятда тез ажралишади. Фарзанд азиз, одоби ундан азиз. Фарзандларимиз, набираларимиз умиримиз давомчиси. Улар тарбиясига бефарқ бўлмайлик. Озгина эътиборсизлигимиз ёмон оқибатларга олиб келади. Буни асло унутмайлик, азиз ҳамюртлар!

Ғайбулла АБДУЛЛАЕВ,
нафақадаги ўқитувчи,
Бухоро вилояти,
Ғиждувон тумани.

Айнан ана шу масала мени кўндан бўён ўйлантириб келади. Оила жамиятимизнинг устуни саналади. Бу устунга дарз кетса, ўзингиз ўйланг нима бўлади?.. Айрим ота-оналар борки, бола тарбиясини мактабга, ўқитувчилар зиммасига юклаб бўлишган.

Албатта, ўқитувчилар дарс билан тарбияни биргаликда узвий олиб борадилар. Аммо айрим ота-оналар фарзанди қандай ўқияпти, нима ишлар қилиб юрибди, заррача иши йўқ. Ҳатто мактабга қақиртирсангиз ҳам келмайди. Ана шундайларни кўрганимда дилим нафратга тўлади. Улар

нима учун яшаётганларини наҳотки тушуниб етмасалар?.. Ахир шу фарзандлар уларнинг келажаги-ку. Наҳотки оддий ҳақиқатни англаш шунчалар қийин бўлса?..

Мен анча йиллардан бўён мактабда ишлайман. Ахлоқсизлик қилган ўқувчилари учун ҳайфсан олиб, суд залларидан йиғлаб қайтган ўқитувчиларни ҳам кўрдим. Аммо ўша ўқитувчиларнинг дили хуфтон бўлганида, ота-онаси нима қилаётган экан билмадим. Қани бу ерда ҳақиқат?.. Наҳотки бетарбия фарзанд устиргани учун ота-она жавоб бермаса, тўрт соат дарс бергани учун жавобгарлик ўқитувчи зиммасига ўтиб қолса?..

Бундай ота-оналарнинг ҳаётдан умиди борми ўзи? Барча жавобгарлиқни устозлар елкасига юклаб, виждонлари зигирча қийналмаса...

Анча йиллар олдин Қарши футбол мактаб-интернатидан ишлаб юрганымда бир бола мактабимизга келди. Уни тарбиясизлиги биринчи дарслардаёқ кўрина бошлади. Аммо буни тан олишни истамангиз отаси фақат бизларни айбдор қиларди. Ҳар доим биздан ўғли учун 5 баҳо талаб қиларди. Ўғли ҳақидаги бизни фикримизни эшитишни истамас эди. Ўқитувчилар устидан бир-икки жойга арз қилишга ҳам улгурди. Аммо орадан ҳеч қанча вақт ўтмасдан ўша ўқувчи

майда безорилик туфайли қўлга тушди. Шундан кейин биз отани ҳам, ўғилни ҳам қайтиб кўрмадик. Балки қилмишларидан пушаймон бўлгандир? Балки устозларни айбдор қилгандир, бу ёғи бизга қоронғу.

Албатта ҳамма ота-оналар ҳам бир хил демокчи эмасман. Айрим ота-оналарга ҳавас қиланмиз. Улар фарзандларидан доимо хабардор. Ҳатто дарсларига ҳам кириб кузатадилар. Битта синфда ёмон тарбия олган ёки тарбиясига дарз кетган ўқувчидан бир донна бўлса ҳам етарли бўлади. Ўша синфда албатта дарс кўнгилдагидек бўлмайди. Ўқитувчининг асаби таранг тортилади. Ўқувчилар

кўнгилдагидек билим ололмайдилар. Ота-онадан эса дарак бўлмайди. Уларнинг фарзандлари тақдири учун мактаб, ўқитувчилар жавобгардек, гўё.

Мен бутун оламни ўйғотиб қийқиргим келади. Азиз ота-оналар! Фарзандингиз сизнинг келажагингиз. Унинг келажагига бефарқ бўлишга ҳақингиз йўқ. "Кейинги пушаймон ўзингга душман" бўлмаслиги учун, бу ҳақда ўйлаб кўринг! Кейин кеч бўлади, кеч...

Зулфия САМАДОВА,
ўқитувчи,
Тошкент шаҳри.

УЙ СИЗНИКИ, ТҲҲ ҲАМ БҮЛАДИ

Синглим Робияхон! Ҳозирги ҳолатингизни тушуниб турибман. Гуддек ҳаётингизга тижан, ширин турмушингизга заҳар аралашган. Кўпни кўрган Хожар холатининг гапларида жон бор. Оилани, фарзандли эрининг, ҳали турмушга чиқмаган қиз билан хиринглашиб ишга бирга кетиши, шарм-ҳаёни унутган Зумраднинг умидвор қилиши яхши эмас.

Ҳамма нарсанинг давоси вақт. Сизнинг ҳаётингиз, оилангизни изга тушириш учун вақт керак. Албатта Зумраднинг ҳали кўзи очилмаган. Акмал билан кўнгилхушлик унга обрў, мартаба келтирмайди, балки бахтини, ҳаётини барбод қилади.

Робияхон синглим, ҳақиқат, тўғри йўл, сиз томонда. Маҳалла-қўй,

қариндош-уруғ, бу ҳолатга албатта бефарқ бўлмайди, деган умиддаман. Кези келса, сиз яшаб турган ҳудудда ФХДё бўлими бордир, хотин-қизлар кўмитасида дефнагли кишилар фаолият юргизаётгандир. Зумрад ишлаётган жамоа балки ўз ходимининг бундай "хурмача қилиқлари"дан хабардор эмасдирлар.

Хавотирга тушманм, уй сизники, тўй ҳам бўлади! Бунга ишонаман.

Муборак САИДОВА,
Андижон вилояти, Асак тумани
ФХДё бўлими мудираси.

"Уй ҳам қолди, тўй ҳам қолди" - 14-сон

ЭСАЛТАМА: Зумрад шифокорлик ўқишини битириб, бизниқилла яшай бошлагач, тинчмисиз бўзудла. Унинг эрим билан алоқасини биллиб қолгач, болаларимни олиб онамизқига кетиб қолдим. Нима қилай, уйга қайтиб бораёми?

Муаллиф: Гулбаҳақар

Зумрад. Мен унинг қилган ишини ҳеч ҳам ёқламайман. Унга уй-жой берган инсонларга қолаверса бегона эмас, ўз қариндошларига бундай ноинсофлик қилиши адолатдан эмас. Мен Робияни жуда яхши тушуниб турибман. У оиласини, турмуш ўртоғини йўқотишдан

қўрқадди ва истамаиди, қолаверса, қўшни аёлдан эшитгани, қилган гуноҳлари тўғри бўлиб чиққанидан саросимага тушиб қолди. Лекин...

Робияхон, синглим! Сиз ҳеч нарсадан қўрқманг. "Тўқис оила" деган гапда катта маъно бор. Тўқислик бу - ота-она, фарзандлар, турмуш ўртоғининг мавжудлиги билан бошланади. Афсуски, ҳар қандай оила ҳам бундай бахтга эриша олмайдди. "Тўқис оила" барпо этиш учун жуда кўп ҳаётини муаммолар ечимини ақл-идрок билан, сабр-тоқат билан топиш керак бўлади.

Сиз шундай йўл тутингиз. Зумрад ўз оёғи билан шарманда бўлиб, уйингиздан чиқиб кетсин ва қайтиб келмасин. Робияхон! Сув ҳам бир лойқаланиб, сўнг тинади. Эрингиз қилган ишдан уялиб юради. Оиласини сақлаб қолганингиз учун сизга раҳмат айтади ва миннатдор бўлади.

Шоира ҲАСАНОВА, Тошкент шаҳри.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Сингаим ГАВГАРОЙ!
12 ёш мучал
ёшнинг билан таб-
риклаймиз.
Ҳаётнинг Зухро
юлдузидек пор-
лоқ бўлишни
тилаётимиз. Бах-
тимизга соғ-
омон бўлсин.
Опанг Юлауз

ИЛҲОМЖОН!
7 ёшнинг қўлағ
бўлсин. Сенга узоқ
умр, суҳбат-сало-
матлик тилаётимиз.
Толеинг порлоқ,
бахтинг сарбалана
бўлсин. Қувончу-
шодликлар ҳамро-
ҳинг бўлсин.
Ота-онанг.
Тошкент шаҳри

Далажонимиз Наимов Саъди
НАРЗИЕВИЧ!
60 ёшнинг билан муборакбоа эта-
миз. Сизга суҳбат-саломатлик, бахт-
саодат, узоқ умр тилаётимиз.
Фарзандларингиз.

Азиз фарзандимиз **МУРОДЖОН!**
17 баҳоринг билан табриклаймиз. Ке-
лажакаа етук инсон бўлиб етишишинг-
да тилакдошимиз. Илоҳим, барча орзу-
умилларинг рўёбга чиқсин.
Мирзаевлар оиласи.

ЁЛҒОН ДУНЁ
Дунё қизиқ, у билан
Одамлар қизиқ экан.
Бойга ҳақиром билан
Иззат-икром ёр экан.
Соясига эгилиб,
Ишончига кираркан.
Пулларига берилиб,
Вихдонни сотаркан.
Кўли эмас уларнинг
Пули иш бажараркан.
Фарзандига ақлимас,
Бойлик мерос қоларкан.
Барно **ТОШПҮЛТАОВА,**
Самаркан вилояти,
Кўшрабат тумани,
Заркент кўрғони.

«Оила ва жамият» ўғитномаси

ЭРКАК КЎНГЛИ БУЗИЛМАСИН

Кушнинг ини бутогидан бузилмасин,
Эркак кўнгли, рўзгоридан узилмасин.
Палахмоннинг тоши бўлган сингилганим,
Келин бўлиб, икки бора сузилмасин.

Оилада эркак деган, эр бўлади,
Аёлига сўзи қодир, шер бўлади.
Агар бунинг акси бўлса, сингилжоним,
Эркак кўнгли ўқиб, боши ер бўлади.

Аёл, бахтнинг борар жойи бил отадир,
Дунё тоғдим деб керилма, бу хато дидир,
Эркак кўнгли чоғли бўлсин, у пирингидир,
Тик қарасанг, гурбат худодан атодир.

Фарзандимиз оталари омон бўлсин,
Оилада кулгу бўлсин, меҳр унсин.
Беҳудуга кўпаймасин етим сони,
Бахт деган куш ҳар бир уйга мангу қўнсин.

Дилфуза **ХОТАМОВА,**
Тошкент вилояти, Бўка тумани.

ФАМИЛИЯНИ ЎЗГАРТИРИШИМ МУМКИНМИ?

Турмушимдан ажрашдим. Етти
яшар қизим бор. Уни отасининг
фамилиясидан ўзининг фамилиям-
га ўтказишим мумкинми?

Хуршида **ЧОРИЕВА,** Қашқадарё
вилояти.

Гулнора **ХАМРОЕВА,** ҳуқуқшунос:
Албатта, фарзандингизни ўз фамилия-
гизга ўтказишингиз мумкин. Бу жараён
Ўзбекистон Республикаси «Оила кодекси»-
нинг 70-моддасига асосан амалга ошири-
лади. Фуқаролик ҳолати далолатнома-
ларини қайд этиш органи биргаликда яшай-
диган ота-онанинг аризаларига биноан
бола 16 ёшга тулгунга қадар унинг исми-
ни, фамилиясини ўзгартириши мумкин.
Мабодо, ота-она алоҳида яшашса (аж-
рашган бўлишса) ва бола билан бирга

Ҳуқуқий дарсхона

яшовчи она(ота) унга ўз фамилиясини бе-
ришни хоҳласа, маҳаллий ҳокимликлар
қошидаги вазиятлик ва ҳомилий органи
бу масалани боланинг манфаатларидан ва
ота(она)нинг фикрини ҳисобга олган ҳолда
ҳал қилади. Қуйидаги ҳолларда ота ёки
онанинг фикрини ҳисобга олиш шарт эмас:
- ота(она)нинг яшаш жойини аниқлаш-
нинг имкони бўлмаса;
- улар ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум
этилган бўлса;
- ота(она) болага таъминот бериш ва
уни тарбиялаш мажбуриятларидан сабаб-
сиз бўйин товлаган бўлса.

Ун олти ёшга тулган боланинг фами-
лияси унинг розилигисиз ўзгартирили-
ши мумкин эмас.

ДАРМОН тайёрлади

Яккасарой тумани, «Госпиталь» бозори ёнидаги (2 хонали, 2 сотих ери
бор, алоҳида ошхона, ҳаммоми бор) ҳовли **СОТИЛАДИ.** Тел: 700-77-19

«Оила ва жамият» газетаси ижодий жамоаси таниқли журналист, шоира
Кутбӣ НОСИРОВА
вафоти муносабати билан унинг яқинларига чуқур таъзия билдиради.

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ўз кучингиз
билан амалга оширган ишларингиздан
катта фойда кўра бошлайсиз. Лекин ҳуж-
жатлар билан ишлашда хатога йўл қўйманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўрин-
ган нарсани харид қилишдан аввал
етти ўлчаб бир кесишга одатлангиз. Акс
ҳолда пушаймон қиласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Янги режалар тузинг. Шу ҳафтада
таваккал қилиб қўсангиз ишларингиз
юришиб кетади.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07).
- Ҳамёнингизга келиб тушган мабла-
дан қувонасиз. Аммо соғлигингиздан
ташвишга тушишингиз мумкин.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ютуқ-
ларингизда мағрурланиб кетманг. Ях-
шиси ўз устингизда ишлашни янада кучай-
тиринг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Янги ҳам-
корлар билан шартнома тузишга шош-
манг. Аввало уларнинг садоқатларини
синаб кўришингиз керак.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ҳэтиёж-
ларингизни кўзда тутган ҳолда иш ту-
тинг. Тежам билан тутилган рўзгор ба-
ракали бўлишини эсдан чиқарманг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11).
- Ишларингиз бироз сустлашади. Ле-
кин чидам билан меҳнат қилишда давом
этсангиз ҳаммаси жойига тушиб кетади.

АБДУРАХМОН хусусий шифохонасида

ТОМОҚ, КУЛОҚ, БУРУН СОҲАСИ БЎЙИЧА
КЎЙИДАГИ КАСАЛЛИКЛАР:

1. Гайморит, фронтит, этмоидит, стеноидитни пункциясиз даволаш усуллари.
2. Аллергик вазомотор ринитлар.
3. Йирингли ва йирингсиз отитлар. Эшитишнинг пасайиши ва қулоқдаги шовқин.
4. Болаларда тез-тез учрайдиган ларингит, овознинг бузилиши ва томоқ-
даги "тиқилиш ҳисси", сабаби аниқланмаган йўтал.
5. Лор аъзолари яллиғланиши касалликларини лазер билан даволаш.
6. Танглайдаги бодомсимон без олиб ташланганидан сўнгги фарингитлар.
7. Шалпангқулоқликни, буруннинг ташқи кўриниши ва бурун деворини
жарроҳлик йўли билан даволаш самарали усуллар билан бажарилади.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри, Чилонзор мавзеси, 17, 32*уй.

ТЕЛЕФОН: 276-85-86, 116-88-02. Мўлжал: "Чилонзор" метроси бекатидан
"Собир Раҳимов" метроси томонига 500 метрча юрилиб, ўнгга бурилади.

ҚИММАТ ПАЛЬТО

Ўша кўни кўрган тушимдан юрагим гаш
бўлди. Чунки тушда ўлган киши нарса
олса ёмон бўлади, деб эшитгандим. Ту-
шимда ота уйимга борсам, ҳовлимизда
тўй бўлаётганим. "Нега
мени тўйга айтишмабди?" -
деб хайрон эмишман. Ҳовли-
да одамлар жуда тартибсиз
ҳаракат қиляпти. "Нега бун-
ча тартибсизлик? Уйдагилар қани?" - деб
сўрасам, кимдир: "Ичкарида сарпо бўли-
шаяпти", дейди. Уй ичига кирсам, онам
ҳаммага сарпо бераёпти. Шунда опачам:
"Мана бу пальтони энамга берамиз", деб

қиммат, кенг пальтони олди-да, чиқиб
кетди. Кейин нима бўлганини эслол-
майман. Уйғондим, уйга кўнғироқ қил-
дим. Тушимни айтмадим, шунчаки
хол-аҳвол сўраган бўлиб,
ҳаммани йўқлаб чиқдим.
Ҳаммаси жойида эди.

Икки-уч кундан кейин ту-
шим ёдимдан ҳам чиқиб
кетди. Орадан бир ҳафта ўтиб, совуқ ха-
бар эшитдим. Отам тўсатдан вафот этиб-
ди. Бирдан тушим ёдимга тушди. Ўша
қиммат пальто отам экан.

НАРГИЗА, Саъдий шаҳри.

Ҳаётини кузатмалар

жон", деб бўйингиздан қучоқлаб тур-
са, мағзи ширин бўлмай, данаги ши-
рин бўлсинми?

Инсон вафот этса, у хоҳ эркак, хоҳ
аёл бўлсин, таъзияга шошлинг.
Айрим дўстларимиз вақтини қизғаниб,
таъзиядан қолиб кетишади. Кейинроқ
борарман, деб ўзларига ишонч билди-
радилар. Маҳаллага аралашиб юрсан-
гиз, руҳингиз сиз истагандан зиёда ен-
гил бўлиб, қилган ишларингиздан мам-
нун ҳолда ҳаёт кечирингиз ундайди.
Ҳаммамиз ҳам бу ўткинчи дунёда меҳ-
мон эканимизни унутмайлик азизлар!

Машҳур шоир Н.Ганжавий ўз ўғлига
шундай насиҳат қилади: "Кўзим-
нинг нури ўғлим, мана энди ўн бешга
тўлдинг. Энди улғайиб, йигитлик дав-
рига қадам қўйдинг. Сенга ўйин яраш-
майди. Бугун гайрат билан илм, ҳунар
ўрган. Токи одоб-ахлоқинг, илм,
ҳунар ҳосил қилишга бўлган мухаб-
батинг ва шу йўлда кўрсатган гайра-
тинг билан инсонлар сени мактасин.
Ҳар бир ишда ўйла, маслаҳатлаш, диқ-
қат билан ишга кириш. Илм ва ҳунар-
ни ўлда-жўлда қолдирма, мукаммал
ўрган, сустлашқил энг ярамас одат.

Султонмурод **ФАЙЗИЕВ,**
Тошкент вилояти, Бўка тумани.

Фирмаларга бош бухгалтерлар ва ҳамма соҳа бўйича ҳисобот
тайёрлайман. Тел: 247-31-55

«ADHAM AUDIT» хусусий корхонаси, «ADHAM AUDIT» хусусий кон-
салтинг корхонасига айлантирилди. Тел: 247-31-55

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ўз кучингиз
билан амалга оширган ишларингиздан
катта фойда кўра бошлайсиз. Лекин ҳуж-
жатлар билан ишлашда хатога йўл қўйманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўрин-
ган нарсани харид қилишдан аввал
етти ўлчаб бир кесишга одатлангиз. Акс
ҳолда пушаймон қиласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Янги режалар тузинг. Шу ҳафтада
таваккал қилиб қўсангиз ишларингиз
юришиб кетади.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07).
- Ҳамёнингизга келиб тушган мабла-
дан қувонасиз. Аммо соғлигингиздан
ташвишга тушишингиз мумкин.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ютуқ-
ларингизда мағрурланиб кетманг. Ях-
шиси ўз устингизда ишлашни янада кучай-
тиринг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Янги ҳам-
корлар билан шартнома тузишга шош-
манг. Аввало уларнинг садоқатларини
синаб кўришингиз керак.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ҳэтиёж-
ларингизни кўзда тутган ҳолда иш ту-
тинг. Тежам билан тутилган рўзгор ба-
ракали бўлишини эсдан чиқарманг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11).
- Ишларингиз бироз сустлашади. Ле-
кин чидам билан меҳнат қилишда давом
этсангиз ҳаммаси жойига тушиб кетади.

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ўз кучингиз
билан амалга оширган ишларингиздан
катта фойда кўра бошлайсиз. Лекин ҳуж-
жатлар билан ишлашда хатога йўл қўйманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўрин-
ган нарсани харид қилишдан аввал
етти ўлчаб бир кесишга одатлангиз. Акс
ҳолда пушаймон қиласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Янги режалар тузинг. Шу ҳафтада
таваккал қилиб қўсангиз ишларингиз
юришиб кетади.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07).
- Ҳамёнингизга келиб тушган мабла-
дан қувонасиз. Аммо соғлигингиздан
ташвишга тушишингиз мумкин.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ютуқ-
ларингизда мағрурланиб кетманг. Ях-
шиси ўз устингизда ишлашни янада кучай-
тиринг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Янги ҳам-
корлар билан шартнома тузишга шош-
манг. Аввало уларнинг садоқатларини
синаб кўришингиз керак.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ҳэтиёж-
ларингизни кўзда тутган ҳолда иш ту-
тинг. Тежам билан тутилган рўзгор ба-
ракали бўлишини эсдан чиқарманг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11).
- Ишларингиз бироз сустлашади. Ле-
кин чидам билан меҳнат қилишда давом
этсангиз ҳаммаси жойига тушиб кетади.

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ўз кучингиз
билан амалга оширган ишларингиздан
катта фойда кўра бошлайсиз. Лекин ҳуж-
жатлар билан ишлашда хатога йўл қўйманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўрин-
ган нарсани харид қилишдан аввал
етти ўлчаб бир кесишга одатлангиз. Акс
ҳолда пушаймон қиласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Янги режалар тузинг. Шу ҳафтада
таваккал қилиб қўсангиз ишларингиз
юришиб кетади.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07).
- Ҳамёнингизга келиб тушган мабла-
дан қувонасиз. Аммо соғлигингиздан
ташвишга тушишингиз мумкин.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ютуқ-
ларингизда мағрурланиб кетманг. Ях-
шиси ўз устингизда ишлашни янада кучай-
тиринг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Янги ҳам-
корлар билан шартнома тузишга шош-
манг. Аввало уларнинг садоқатларини
синаб кўришингиз керак.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ҳэтиёж-
ларингизни кўзда тутган ҳолда иш ту-
тинг. Тежам билан тутилган рўзгор ба-
ракали бўлишини эсдан чиқарманг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11).
- Ишларингиз бироз сустлашади. Ле-
кин чидам билан меҳнат қилишда давом
этсангиз ҳаммаси жойига тушиб кетади.

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ўз кучингиз
билан амалга оширган ишларингиздан
катта фойда кўра бошлайсиз. Лекин ҳуж-
жатлар билан ишлашда хатога йўл қўйманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўрин-
ган нарсани харид қилишдан аввал
етти ўлчаб бир кесишга одатлангиз. Акс
ҳолда пушаймон қиласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Янги режалар тузинг. Шу ҳафтада
таваккал қилиб қўсангиз ишларингиз
юришиб кетади.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07).
- Ҳамёнингизга келиб тушган мабла-
дан қувонасиз. Аммо соғлигингиздан
ташвишга тушишингиз мумкин.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ютуқ-
ларингизда мағрурланиб кетманг. Ях-
шиси ўз устингизда ишлашни янада кучай-
тиринг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Янги ҳам-
корлар билан шартнома тузишга шош-
манг. Аввало уларнинг садоқатларини
синаб кўришингиз керак.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ҳэтиёж-
ларингизни кўзда тутган ҳолда иш ту-
тинг. Тежам билан тутилган рўзгор ба-
ракали бўлишини эсдан чиқарманг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11).
- Ишларингиз бироз сустлашади. Ле-
кин чидам билан меҳнат қилишда давом
этсангиз ҳаммаси жойига тушиб кетади.

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ўз кучингиз
билан амалга оширган ишларингиздан
катта фойда кўра бошлайсиз. Лекин ҳуж-
жатлар билан ишлашда хатога йўл қўйманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўрин-
ган нарсани харид қилишдан аввал
етти ўлчаб бир кесишга одатлангиз. Акс
ҳолда пушаймон қиласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Янги режалар тузинг. Шу ҳафтада
таваккал қилиб қўсангиз ишларингиз
юришиб кетади.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07).
- Ҳамёнингизга келиб тушган мабла-
дан қувонасиз. Аммо соғлигингиздан
ташвишга тушишингиз мумкин.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ютуқ-
ларингизда мағрурланиб кетманг. Ях-
шиси ўз устингизда ишлашни янада кучай-
тиринг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Янги ҳам-
корлар билан шартнома тузишга шош-
манг. Аввало уларнинг садоқатларини
синаб кўришингиз керак.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ҳэтиёж-
ларингизни кўзда тутган ҳолда иш ту-
тинг. Тежам билан тутилган рўзгор ба-
ракали бўлишини эсдан чиқарманг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11).
- Ишларингиз бироз сустлашади. Ле-
кин чидам билан меҳнат қилишда давом
этсангиз ҳаммаси жойига тушиб кетади.

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ўз кучингиз
билан амалга оширган ишларингиздан
катта фойда кўра бошлайсиз. Лекин ҳуж-
жатлар билан ишлашда хатога йўл қўйманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўрин-
ган нарсани харид қилишдан аввал
етти ўлчаб бир кесишга одатлангиз. Акс
ҳолда пушаймон қиласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Янги режалар тузинг. Шу ҳафтада
таваккал қилиб қўсангиз ишларингиз
юришиб кетади.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07).
- Ҳамёнингизга келиб тушган мабла-
дан қувонасиз. Аммо соғлигингиздан
ташвишга тушишингиз мумкин.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ютуқ-
ларингизда мағрурланиб кетманг. Ях-
шиси ўз устингизда ишлашни янада кучай-
тиринг.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Янги ҳам-
корлар билан шартнома тузишга шош-
манг. Аввало уларнинг садоқатларини
синаб кўришингиз керак.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ҳэтиёж-
ларингизни кўзда тутган ҳолда иш ту-
тинг. Тежам билан тутилган рўзгор ба-
ракали бўлишини эсдан чиқарманг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11).
- Ишларингиз бироз сустлашади. Ле-
кин чидам билан меҳнат қилишда давом
этсангиз ҳаммаси жойига тушиб кетади.

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ўз кучингиз
билан амалга оширган ишларингиздан
катта фойда кўра бошлайсиз. Лекин ҳуж-
жатлар билан ишлашда хатога йўл қўйманг.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Кўрин-
ган нарсани харид қилишдан аввал
етти ўлчаб бир кесишга одатлангиз. Акс
ҳолда пушаймон қиласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Янги режалар тузинг. Шу ҳафтада
таваккал қилиб қўсангиз ишларингиз
юришиб кетади.

ҚИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07).
-

Синалган ҳақиқатлар

Кафтлар инсон шахси ҳақида маълумот бериши мумкин бўлган ҳақиқий хазина ҳисобланади. Кўпчилик ўйлагандек кафтда фақатгина чизиклар эмас, балки унинг бўртиқлари ҳам этибордан четда қолмаслиги лозим.

КАФТДАГИ БЎРТИКЛАР

Агар кафтингизга диққат билан разм солсангиз, ҳар бир бармоғингизнинг асосида бўртиқ борлигини кўрасиз. Бу бўртиқлар ўзларига

БАШОРАТНОМА

(Боши ўтган сонларда)

Куйида тирноқларнинг асосий турлари келтириб ўтилган.

1 — калта: қизиқувчанлик, мантқиқ ва ички сезги ҳиссининг юқорилигидан дарак беради.

2 — калта, эни бўйидан каттароқ: воқеликка танқидий муносабатда бўлишни, босиқликни билдиради.

3 — кенг, узун ва учи ёй шаклида: фикрлашнинг аниқ ва тиниқлигини, мулоҳазакорлигини аниқлашади.

4 — жуда узун ва овал (чўзинчоқ) шаклда: орзумандлик, энгилликка, тинч ҳаётга интилиш белгиси.

5 — жуда катта ва квадрат шаклида: характернинг совуқлиги ва эгоизмга мойиллиқни, беғамликни билдиради.

6 — унча катта бўлмаган, понасимон (учбурчак) шаклида: юқори даражада ҳиссиётга берилувчанликни аниқлашади.

Тирноқларнинг рангига ҳам албатта этибор қаратинг.

→ агар улар оқ бўлса — совуқлик, эгоизм, манманлик, ўзига ортқича бино қўйганлик, баландларвозлик белгиси;

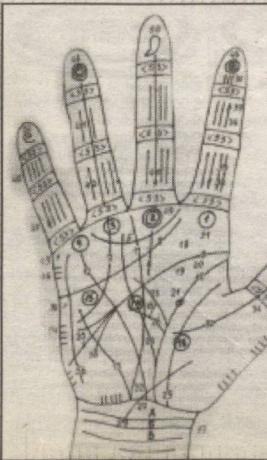
→ оч қизил (пушти) рангли — дўстона муносабатга мойиллик, қиршиқчилиқ, раҳмдиллик ва сезгирликнинг нишончаси;

→ қизил рангли бўлса — жаҳудорликни, ахлоқсизликни, бузуқликни аниқлашади;

→ зангори рангга мойил — танада касаллик борлигидан дарак беради.

Баъзида тирноқда нуқта (доғ) лар пайдо бўлади. Хиромантияда уларга алоҳида этибор қаратилади ва инсон ҳаётида қандайдир ўта муҳим воқеанинг яқинлашиб келаётгани даракчиси сифатида ўрганилади. Оқ доғлар ижобий, қораси эса салбий ҳодисалардан дарак берувчи белги саналади.

КАФТ

туташган бармоқлар билан бир хилда номланади. Яъни бош — Венера бармоғи Венера бўртиғига, кўрсаткич — Юпитер бармоғи — Юпитер бўртиғига туташади ва бошқалари ҳам шу тарзда.

(расмга қаранг)

Бўртиқлар катта ёки кичкина ёхуд умуман сезилар-сезилмас бўлиши мумкин. Шундан келиб чиқиб хиромантия мутахассислари инсон характери ва тақдири тўғрисида хулосалар чиқаришади.

1 — Юпитер бўртиғи. Унча катта бўлмаган, аммо яхши ривожланган бўртиқ бу инсоннинг ҳалоллигидан, тўғрисузлигидан ва қувноқ кишилигидан дарак беради. Бўртиқ катта бўлса, унинг соҳиби ҳаётдан ҳамма нарсани тўлиқ олишни истайдиган, яхши еб-ичишни ёқтирадиган киши экан. Одатдагидан анча катта Юпитер бўртиғи бор инсонлар ҳукмронликка мойил, мағрур, хатто бир қадр баландларвоз бўладилар.

Бўртиқдаги битта умумий асосга эга бўлган доиралар оилавий ва молиявий соҳаларда омад келишини аниқлашади, чўзинчоқ ва нотўғри доира эса молиявий соҳада унча йирик ва доимий бўлмаган даромадларни, яқин кишилар билан муносабатларда эса беқарорликни билдиради.

Бундай бўртиқнинг мавжуд бўлмаслиги камдан кам ҳолларда учрайди ва дангасалик, баъзида эса эгоизм белгиси ҳисобланади. Бўртиқ юзасининг силлиқлиги характернинг босиқ ва оғир-вазминлигидан, эгри-бугри ажинлар билан қопланганлик иззатталаблиқдан дарак беради.

2 — Сатурн бўртиғи тақдир чизиги билан боғланган чизиклар ҳақида кейинги мақолаларда сўз боради. Агар у ўртача катталиқда бўлса, нозик ақл ва хатти-ҳаракатларни етти ўлчаб бир кесган ҳолда амалга оширишга мойиллиқни аниқлашади. Шунингдек, бундай инсонга сабрлиқ, тартиблиқ, кунт қилиш каби хислатлар ҳам хосдир. Бўртиқнинг катталиги эса меланхолик мижоздан, ўз қобилига ўралиб қолганликдан ва аскетизмга интилишдан далолат беради.

Бўртиқ юзасининг силлиқлиги характернинг оптимистик эканини, унда ажинлар, майда чизиклар ва доиралар бўлса, билинги, қаршиингизда ҳаётни фақат қора бўёқларда кўрувчи пессимист турибди.

(Давоми бор)

ДАРМОН тайёрлади.

МУҲАББАТ ҚУДРАТИ

...1977 йил. Аскарлик хизматидан тутилган маскани — Тошкентнинг эски шаҳар маҳалласига қайтган норгул йигит Аҳмаджон дўконга кирди-ю, сотувчи қиз Тўхтаонни кўриб, у ердан чиқиб кета олмай қолди. Улар танишдилар ва бу танишув пок муҳаббатдан қурилажак иморатга пойдевор бўлди. Улар севиб-севилиб турмуш қуришди.

1981 йили Сирдарё вилоятининг Меҳнатобод туманига кўчиб келишди. Аҳмаджонга туман мар-

казидаги Маданият уйи мудирлиги вазифаси ишониб топширилди. Тўхтаон эса кассирлик қилди. Ёш оилада бирин-кетин фарзандлар туғилди.

Республика мустақилликка эришиб, тadbиркорлик ҳаракатига йўл очилгач, Автолар ҳам кичик фарзандлари Фуркат номи билан аталувчи хусусий ошхона очилди. Саранжом-саришта, озода, шинам бу ошхонада тайёрланадиган мазаги таомлар, энг муҳими Тўхтаоннинг ҳўрандаларни ширин табассум билан кутиб олиб, намунали хизмат кўрсатиши мижозлар кўпайишига сабаб бўлди. Аҳмаджон ва Тўхтаонлар кўли очик инсонлар бўлиб, савоаттешалиқни ҳам эсдан чиқаришмасди. Айрим камхаржли

ақли ва тadbиркорлиги туфайли юзага келтирган эди.

Меҳнатободликлар Аҳмаджон ҳамда Тўхтаонни замонавий "Тоҳир-Зухро"лар деб аташарди.

одамларга овқатни арзон нархда беришар, кам таъминотли оилаларнинг фарзандларига текинча ҳам бериб юборишарди.

Тўхтаон ҳамқишлоқ аёллар билан доимо бирга эди. Ҳаммаша ва ҳамма ерда у ўзигагина ярашглик майин табассуми билан аёллар сафига қўшилиardi. Оиласи ҳам ҳамма ҳавас қилгулик бўлиб, фарзандлар ўзларининг одоби, ақли билан намуна эдилар. Оиладаги ажиб муҳитни Тўхтаон ўзининг зуққолиги,

Энди эса... Мана, орадан тўққиз йил ўтибдики, Аҳмаджон сеvimли аёлисиз орттиради тоғларини, меҳрибончилиқлари, доно маслаҳатлари, ширин суҳбатларисиз яқинлайди кўнларини. Унинг меҳр чашмасидан баҳраманд бўлган тумандошлари эса "Чўлқувар" кўчасини Тўхтаон Аитова номи билан ататишига эришишди. Меҳнатободликлар ана шу йўл билан опанинг руҳини шод этишди.

Абдуғани Абдурахмонов

КЎНГИЛ ЖИМ ЙИҒЛАДИ...

Қишлоқ ҳўжалик фанлари номзоди Истам Ғуломович Турдиев меҳрибон дўст, кўнгилни тушунгучи ҳамроҳ эди.

Оллох уни мукамал яратганди: баланд бўйли, паҳлавонлар сифат салобатли, кўзлари қулиб турарди. Барчага бирдек яхшилик қила оладиган, ҳеч кимдан меҳри, мурувватини аямайдиган кенг юрак соҳиби, танти ва мард эди. Фарзандларини жонидан азиз кўрарди: 3 фарзанди унинг уч бебаҳо бойлиғи эди, тўнгичи Шахнони "онам" дерди, кўйиб қуйгандек ўзига ўхшайдиган ўғиллари Азиз ва Техронни "дўстим" деб сўярди. Нафақат мен, барча дўстлар, яқинлар бу оилага ҳавас билан қарардик. Очиғи, мен Истам ака ва Матлуба опадек бир-бирига

ҳар томонлама муносиб, қарашдаёқ юракдагини англайдиган, бир-бирининг туйғуларини, қизиқишларини бу даражада қадрлайдиган ҳамфикр жуфтликларни жуда кам кўрганман. Уларнинг хонадонига меҳру-муҳаббат, самимий дўстлик эди. Истам аканинг ўзини тутиши, муомаласидаги асиздаларга хос ички зиё, ички маданият кўнгилни энтиктирувчи назокат ҳар қандай одамни сеҳрлаб қўярди.

Дўстларидан ҳеч нарсани аямайдиган Истам аканинг аслида кўнгли ниҳоятда нозик, таъсирчан эканини ҳамма ҳам ҳис эрта олмасди. Энди ўйлайман, балки унинг ҳам дилида армонини, юрагига дарди бўлгандир. Лекин яқинларини аярдди: бировнинг ғамини кўтариб, муаммосини ҳал этарди. Жудаям беминнат эди. Фақат ўзининг изтиробрларини бировга сездирмасди, иродаси кучли, олдига қўйган мақсадини албатта амалга оширишга уринарди. Ўзининг бошига ташвиш тушганида имкониёти бўла туриб уни қўлмаган, адо-

лат ва ҳалолликни ҳимоя қилмаган дўстларига ҳам гина сакламади. Диёнатли эди. Оғир дардга чалинган бўлса-да, билдирмади. Сўнгги дамларгача руҳи бардам эди, биз Истам аканинг бу ёруғ оламини бунчалик эрта ташлаб кетишига ишонмагандик...

Ҳар гал Самарқандга борганимда албатта улар хонадонига меҳмон бўлардик. Йиллар давомида бу дийдорлашулар анъанага, умримнинг ажралмас қисмига айланиб кетганди. Самарқанддек катта шаҳар аҳолисининг саломамлигини муҳофаза қилишни ўз зиммасига олган жасоратли ва меҳри дарё шифокор Матлуба опанинг ўқтам ниҳонининг тубидиғи изтиробр, соғинч менинг ҳам кўнглимга кўчади.

Дўстимиз, устозимиз Истам Ғуломовичи Оллох раҳматиға олгани чин бўлсин. Шоир айтмоқчи:

Кўнгил жим йиғлади ўзин ҳолига,
Дунёнинг бири кам,
Кўнгилда минг кам.
Хулқар

ҚЎЛИ ШИРИН ОШПАЗ ЭДИ...

Инсон Оллох берган умрини қандай босиб ўтганини кексайганида, умри охираб бораётганида ҳис қилади. Ўзига-ўзи сарҳисоб беради. Атрофида унинг яхши амалларини давом эттира-

ётган фарзандлари, ёру дўстлари бўлсагина кўнгли хотиржам бўлади. Умри беиз ўтмаганига афсус-надомат қилмайди.

Шайхонтохур туманидаги Камолон маҳалласида яшаб ўтган Мансурхон ўғли Василхон ака ҳам бир умр эл хизматига бел боғлаб яшаган. У кишини маҳалла аҳли: "Қўли ширин, тили ширин ошпаз эди", деб мактаб сўйишарди. Василхон ака маҳалланинг тўю маъракаларида беминнат хизмат қилди. У пиширган таомлар элнинг дастурхонига фойз бағишларди.

Донишмандлар, "Олтин олма, дуо ол", деб беҳиз айтишмаган. Аслида одам-

ларни миннатдор қилиш, уларнинг меҳрини қозониш инсон учун чинакам бахт эмасми?! Василхон акага бир инсонга керак бўладиган ана шундай бахт, хотиржамлик насиб этди.

Афсуски, ана шундай инсон бугун орамизда йўқ... Лекин Василхон акани яқиндан билган, унинг хизматидан миннатдор бўлган, дўсту биродарлари, қолаверса, қариндош-уруғлар учун унинг фарзандларини ёдгорлик бўлиб, отасининг сиймосини бизга еслатиб, тасалли бериб туради.

Жойингиз жаннатда бўлсин, жигарим Василхон ака!
Комилхон САМАДХОН ўғли,
Тошкент шаҳри.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 Сериал «Жасси-га ухшаши йук» 155-серия
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Соф мухаббат» 7-серия
10.20 Ўзбек наволари
11.00 Мировые хиты
11.30 «Герой одиночка» худ. фильм
13.50 Ўзбек наволари
14.30 «JannatMakon»
15.00 Сериал «Жасси-га ухшаши йук» 155-

серия
15.30 Мультфильм
17.00 Мировые хиты
17.30 «Топ-10»
18.05 Ўзбек наволари
18.30 Сериал «ЖАССИ-ГА УХШАШИ ЙУК»
156-серия
19.00 Сериал «СОФ МУХАББАТ» 8-серия
19.50 Ўзбек наволари
21.00 Мировые хиты
21.30 Сериал «24 часа»
22.20 Киноколлекция: «СВЯТЫЕ ИЗ БУНДОКА» худ. фильм
00.20 Миксер

4.00 Телеканал «Доброе утро»
8.00 Новости
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение
8.25 «Малахов +»
9.25 «Модный приговор»
10.25 «Контрольная закупка»
11.00 Новости
11.25 «Агент национальной безопасности». Многосерийный фильм
12.20 «Детективы»
13.00 Другие новости
13.20 «Понять. Простить»
14.00 Новости (с субтитрами)
14.15 «Рихард Зорге, кото-

рого мы не знали»
15.00 «Огонь любви». Многосерийный фильм
15.55 «Федеральный судья»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.30 «Пусть говорят»
18.10 «След»
19.00 «Принцесса цирка»
20.00 Время
20.25 «План «Кавказ»
21.30 «Приют комедиантов»
23.10 Билл Пуллман в комедии «Нервотрепка»
0.50 Х/ф «Идеальный друг»
2.35 Иннокентий Смоктуновский, Марианна Вертинская в фильме «Високосный год»
4.05 Документальный фильм

4.00 «Доброе утро, Россия!»
7.50 «Старые русские бабки». Никитичина-Маврикияева.
8.45 Павел Новиков, Дмитрий Нагиев и Виктор Мережко в детективном телесериале «Крот».
9.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
10.00 ВЕСТИ.
10.25 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
10.45 Павел Новиков, Дмитрий Нагиев и Виктор Мережко в детективном телесериале «Крот».
11.45 «Жил-был пес». «Ге-

рой». Мультфильмы.
12.00 «Голубая планета. История океанов». Документальный сериал (Великобритания). xxxxxxxxxx
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
ТЕЛЕКАНАЛ «БИБИГОН» ПРЕДСТАВЛЯЕТ:
13.40 «Символы нашей страны». «Шайбу! Шайбу!». Мультфильмы. xxxxxxxxxx
14.35 «Суд идет».
15.30 «Кулаги и партнеры».
16.00 ВЕСТИ.
16.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.05 «Женщина без про-

шлого». Телесериал.
18.00 «Родные люди». Телесериал.
19.00 ВЕСТИ.
19.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
19.45 ПРЕМЬЕРА. «Измайловский парк». Большой юмористический концерт.
21.35 Сергей Гармаш в фильме «Летние люди».
23.30 Футбол. Чемпионат Европы. Швейцария - Турция. Прямая трансляция из Швейцарии.
1.45 «Кинескоп» с Петром Шепотинником. «Каннский кинофестиваль».
2.45 «Дорожный патруль».
3.00 НОЧНОЙ СЕАНС. Крайг Фергюсон в комедии «Я буду там»

ПАЙШАНБА 12

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иклим».
7.05 «Икки такдир». Т/с.
7.45 «Дилхуш наволар».
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
8.40 «Олтин мерос».
8.45 «Пойдевор». Т/с.
9.15 «Изхор».
9.20 «Ўзбекистон табиати».
«Болалар сайёраси»:
9.40 «Цирк, цирк, цирк».
10.00 «Картошқалар ва аждархо». М/с.
10.15 2008 йил - Ёшлар йили. «Камолот остонаси».
10.35 «Рангин дунё».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ шифокор».
11.15 «Хаёт синовлари». Т/с.
11.50 «Ахборот». /инглиз/.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иклим».
13.05 «Сўнгги қиролича». Т/с.
14.00 «Ахборот».

14.15 ТВ анонс.
14.20 «Олтин мерос».
14.25 «Олам ва одам» дастури: «Олис келаждаги ёввойи олам».
15.15 ТВ анонс.
15.20 «Охарабо».
16.00 «Ўзбекистон табиати».
16.20 «Эъзоз».
16.40 «Имконият».
17.00 «Ахборот».
17.10 ТВ анонс.
17.15 «Олтин мерос».
17.20 «Навоийни англаш».
«Болалар сайёраси»:
17.40 «Эртақлар - яхшилиққа етаклар».
18.00 «Изхор».
18.05 «Шукрона».
18.20 «Денгиздан томчи».
18.50 Тошкент - 2200. «Тарих кўзгуси».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25, 19.55, 20.55 Ёшлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.00 ТВ анонс.
20.10 «Хаёт синовлари». Т/с.
20.50 «Минг бир ривоят».
21.00 «Ахборот».
21.30 «Бекат».
21.55 «Сўнгги қиролича». Т/с.
23.00 «Кўшигимсан, мухаббат». /SMS/.
23.10 «Икки такдир». Т/с.

6.55 «Ватаним менинг!»
7.00 «Давринг боласи».
7.10 «Мультитанорама».
7.30 «Тахтил тухфаси».
8.45 «Марокки зоология».
9.10 «Қадридон қўшиқлар».
9.15 «Тошкент гуллари».
9.20 «Тош ва гул». Т/с.
9.50 «Улуг неъмат».
9.55 «ЎзЕХ хабарлари».
10.00 «Давр».
10.10 «Ёшлар майдони».
11.10 «Автопатруль».
11.30 «Зулфия издошлари».
11.40 «Навоий хазиначиси».
11.45 «Мулки мумтоз».
12.00 «Жумонг». Т/с.
12.40 «Наққош».
13.00 «Давр».
13.10 «Ёшлар ва тарих».
14.00 «Чорраха». Т/с.
14.30 «SMS-музыка».
14.40 «Чемпион».
15.00 «Ёшлар майдони».
16.00 «Давр».
16.10 «Экспедиция». Т/с.
16.55 «Юрт тинчилиги».
17.00 «Давринг боласи».
17.10 «Мультитанорама».
17.35 «Болалар табассуми».
17.40 «Марокки физика».
17.50 «Болалар илҳами».
17.55 «Ок кабулгар».
18.00 «Мулки мумтоз».
18.10 «Yoshlar» анкетаси.
18.15 «Анжелика». Т/с.
18.50 «ЎзЕХ хабарлари».
18.55 «Жаннат ўлка».
19.00 «Давр».
19.30 «Тош ва гул». Т/с.

20.10 «KINOMANIYA».
20.40 «Ёшлар навои».
21.00 «Тошкент-2200».
21.05 «ЎзЕХ хабарлари».
21.10 «Жумонг». Т/с.
21.55 «О, ёшлим!»
22.00 «Давр».
22.30 «Самарқанд гавҳари».
22.35 «SMS-музыка».
23.00 «Хаёт-мамонт». Т/с.
23.45 «Таскин».
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 «Эсмэральда».
8.55 «Телекурер - маркет».
9.30 «Пойтахт»
10.00 «Музыка SMS».
10.30 «Пойтахт»
10.40 «Милларос».
11.10 «Интервью» /рус/.
11.45 - 13.20 Кино: «Любовь с уведомлением».
17.55 Мультфильм
18.05 «Телекурер - маркет».
18.30 «Пойтахт»
18.50 «Эсмэральда»
19.25 «Музыка SMS»
19.50 «Икитидон ревью».
20.00 «Пойтахт»
20.20 «Милларос».
20.50 «Интервью».
21.00 «Жозиба»
21.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
21.45 «Уйларим».
21.50 «Телекурер - маркет».
22.10 «Юртим жамоли».
22.30 «Пойтахт» ахборот дастури /рус/.
22.45 «Кино SMS со звездами».
22.50 - 00.40 Кино: «Полицейский из Беверли Хиллз 3».

7.00 «Доброе утро».
8.00 «Хабарлар» (рус. тил)
8.25 «Малахов +»
9.30 «Хабарлар» (узб. тил)
9.50 «Татьянин день».
11.20 Кураш. Республика турнири.
11.50 Настольный теннис. ITF Pro Tour - Korea Open.
12.20-13.00 Волейбол. Международный турнир.
18.00 «Халк уйинлари».
18.15 «Тет-а-тет».
18.50 «Музыкальный тайм».
19.10 «Шарк аякашлари».
19.40 «Бизнес-ревью».
19.50 «Формула-1»
20.30 «Хабарлар» (узб. тил)
21.00 ФУТБОЛ. ХОРВАТИЯ-ГЕРМАНИЯ.
23.00 ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ КУНДАЛИГИ.
23.40 ФУТБОЛ. ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ. АВСТРИЯ-ПОЛЬША.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 Сериал «Жасси-га ухшаши йук» 156-серия
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Соф мухаббат» 8-серия
10.20 Ўзбек наволари
11.00 Мировые хиты
11.30 «Святые из бундока» худ. фильм
13.30 Ўзбек наволари
14.30 «Премьера» (узб)
15.00 Сериал «Жасси-га ухшаши йук» 157-серия

ухшаши йук» 156-серия
15.30 Мультфильм
17.00 «Baby Terra Landiya»
17.30 Ўзбек наволари
18.30 Сериал «ЖАССИ-ГА УХШАШИ ЙУК» 157-серия
19.00 Сериал «СОФ МУХАББАТ» 9-серия
19.50 Ўзбек наволари
20.30 «Спец репортаж»
21.00 Ўзбек наволари
21.30 Сериал «24 часа»
22.20 «ДНЕВНИК ПАМЯТИ» худ. фильм
00.40 Миксер

20.00 «Время»
20.20 Х/ф «Если ты меня слышишь»
22.05 Джек Николсон в комедии «Лучше не бывает»
0.25 Французская комедия «Один прекрасный день»
2.00 Х/ф «Испытание верности»
3.50 «Рихард Зорге, которого мы не знали»
4.45 Х/ф «Гость с Кубани».
6.05 Надежда Румянцева в комедии «Женитьба Балзымина».
1964г.
7.50 «Верните Рекса». Мультфильм.
8.05 ПРЕМЬЕРА. Концерт Дмитрия Хворостовского.
9.15 Владимир Давыдов в музыкальной комедии «Кубанские казаки». 1949г.
11.00 Афанасий Котков в фильме «Мужики!..». 1981г.
13.00 Москва. Кремль. Церемония вручения Государственных премий Российской Федерации.
14.00 ПРЕМЬЕРА. «Жизнь в ритме марша. Братья Пожарские».
15.00 Николай Лазарев в телефильме «Если у вас нету тети...». 2007г.
19.00 ВЕСТИ.
19.20 Николай Лазарев в телефильме «Если у вас нету тети...». 2007г.
21.20 «Россия молодая». Праздничный концерт.
23.30 Футбол. Австрия - Польша.
1.45 Х/ф «Формула успеха». Фильм Алексея Михалева.
2.05 Х/ф боевики «Убий 3.30 Х/ф «Человек с двойным мозгом» (США). 1983г.

ЖУМА 13

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иклим».
7.05 «Икки такдир». Т/с.
7.45 «Дилхуш наволар».
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
8.40 «Олтин мерос».
8.45 «Денгиздан томчи».
9.15 «Изхор».
9.20 «Юртим бўйлаб» дастури: «Хоразм қулолчилиги».
«Болалар сайёраси»:
9.40 «Картошқалар ва аждархо». М/с.
9.55 «Шукрона».
10.15 2008 йил - Ёшлар йили. «Тайлима эътибор - келажакка эътибор».
10.30 ТВ анонс.
10.35 «Хонадон».
11.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ шифокор».
11.15 «Хаёт синовлари». Т/с.
11.50 «Юртим бўйлаб» дастури: «Қашқадарь сохиллари бўйлаб».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иклим».
13.05 «Сўнгги қиролича». Т/с.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ анонс.
14.20 «Олтин мерос».
14.25 «Олам ва одам» дастури: «Олис келаждаги ёввойи олам».
15.15 ТВ анонс.
15.20 «Йулочин». В/ф.
16.15 Тошкент - 2200. «Тарих кўзгуси».

16.40 Ю. Ражабий номиди мажор ансамблининг концерти.
17.00 «Ахборот».
17.15 «Олтин мерос».
17.20 «Саломатлик дастури».
«Болалар сайёраси»:
17.40 «Эртақлар - яхшилиққа етаклар».
18.20 «Денгиздан томчи».
18.50 «Минг бир ривоят».
18.55 «Хидоят сари».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.00 ТВ анонс.
20.10 «Хаёт синовлари». Т/с.
20.50 «Минг бир ривоят».
21.00 «Ахборот».
21.35 «Янги наволар».
21.55 «Сўнгги қиролича». Т/с.
23.00 «Кўшигимсан, мухаббат». /SMS/.
23.10 «Икки такдир». Т/с.

12.40 «Тошкент вернисажи».
13.00 «Давр».
13.10 «Ёшлар ва тарих».
14.00 «Чорраха». Т/с.
14.30 «SMS-музыка».
14.40 «Ёшлар йили».
14.50 «Келажак овози».
15.00 «Ёшлар майдони».
16.00 «Давр».
16.10 «Экспедиция». Т/с.
16.55 «Жаннат ўлка».
17.10 «Мультитанорама».
17.35 «Кувонк оҳанглари».
17.40 «Марокки физика».
17.50 «Ёшлик бағзи».
18.00 «Мулки мумтоз».
18.15 «Анжелика». Т/с.
18.50 «ЎзЕХ хабарлари».
18.55 «Юрт тинчилиги».
19.00 «Давр».
19.30 «Тош ва гул». Т/с.
20.10 «Асрлар садоси».
20.40 «Ёшлар навои».
21.10 «Жумонг». Т/с.
22.00 «Давр».
22.30 «Самарқанд гавҳари».
22.35 «SMS-музыка».
23.00 «Хаёт-мамонт». Т/с.

18.05 «Эсмэральда».
19.25 «Музыка SMS».
19.50 «Саломат бўлинг».
20.00 «Пойтахт»
20.20 «Милларос»
20.50 «Репортаж» /рус/.
21.00 «Жозиба»
21.30 «Пойтахт»
21.50 «Телекурер - маркет».
22.10 Тошкент шаҳрининг 2200 йиллиги олдидан: «Менинг шаҳрим».
22.30 «Пойтахт» ахборот дастури /рус/.
22.45 «Кино SMS со звездами».
22.50 Кино: «Невежучие».

7.00 «Доброе утро».
8.00 «Хабарлар» (рус. тил)
8.25 «Мир природы». Д/ф
8.40 «Татьянин день».
9.30 «Хабарлар» (узб. тил)
9.50 «Татьянин день».
11.30 Кураш.
11.05 Настольный теннис. ITF Pro Tour - Singapore Open.
11.35 Волейбол. Международный турнир.
12.15-13.05 Енгл атлетика. Олимп лига. Норвегия.
18.00 «Ровесники».
18.15 «Тет-а-тет».
18.30 «Хабарлар» (рус. тил)
18.50 «Музыкальный тайм».
19.15 «Кўп яшанг».
19.45 «Стать ближе».
20.30 «Хабарлар» (узб. тил)
21.00 ФУТБОЛ. ИТАЛИЯ-РУМИНИЯ.
23.00 ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ КУНДАЛИГИ.
23.40 ФУТБОЛ. ГОЛЛАНДИЯ-ФРАНЦИЯ.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.00 Сериал «Жасси-га ухшаши йук» 157-серия
08.30 Ўзбек наволари
09.30 Сериал «Соф мухаббат» 9-серия
10.20 Ўзбек наволари
11.00 Мировые хиты
11.30 «Дневник памяти» худ. фильм
13.50 Ўзбек наволари
15.00 Сериал «Жасси-га ухшаши йук» 157-серия
15.30 Мультфильм
17.00 Мировые хиты
17.30 «Премьера» (рус)
18.00 Ўзбек наволари
18.30 Сериал «ЖАССИ-ГА УХШАШИ ЙУК» 158-серия
19.00 Сериал «СОФ МУХАББАТ» 10-серия
19.50 Ўзбек наволари
20.30 «Тунлар муборак»
21.30 Сериал «24 часа»
22.20 «ЧЕЛОВЕК ПАУК» худ. фильм
00.40 Миксер

9.55 «Теща в доме»
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 Премьера. «Сергей Маковецкий. Раб сынов»
12.10 Леонид Куравлев, Лариса Удовиченко в комедии «Опасно для жизни!»
13.50 «Цирк». Лучшее
15.00 Сергей Маковецкий, Андрей Краско, Владислав Галкин в фильме «72 метра»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.15 Фильм «72 метра». Продолжение
17.50 «Две звезды»
20.00 «Время»
20.20 Х/ф «Без права на ошибку»
21.55 Михаил Боярский, Лариса Удовиченко в комедии «Тартоф»
23.40 Комедия «Берегите женщин»
2.25 Комедия «Двойной Билл»
3.45 Звезды эфир. «Кабачок 13 стульев»

«Великобритания».
2005г.
11.00 Татьяна Абрамова и Игорь Петров в романтической комедии «Любимый по найму». 2007г.
13.00 ВЕСТИ.
13.20 ПРЕМЬЕРА. Юбилейный концерт Аркадия Иннина.
14.50 Алла Пугачева, Николай Басков, Лайма Вайкуле, Валерий Меладзе и многие другие в юбилейном вечере Игоря Крутого.
17.50 Анна Горшкова, Ксения Буравская, Дмитрий Марьянов, Владимир Гостюхин, Валерий Баринин и Любовь Руденко в телесериале «Билет в гарем». 19.00 ВЕСТИ.
19.20 Анна Горшкова, Ксения Буравская, Дмитрий Марьянов, Владимир Гостюхин, Валерий Баринин и Любовь Руденко в телесериале «Билет в гарем». Продолжение.
21.40 ПРЕМЬЕРА. Триллер «Дикость» (Великобритания). 2006г.
23.30 Футбол. Чемпионат Европы. Нидерланды - Франция. Прямая трансляция из Швейцарии.
1.45 Остроумный фильм «Пятница, 13-ое» (США). 1980г.
3.35 НОЧНОЙ СЕАНС. Жерар Депардье и Анджела Линдволл в фильме «Агент «Стрекоза»

ШАНБА 14

O'ZBEKISTON

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иқлим».
7.05 «Мунис онам». Б/ф. 1-қисм.
7.50 «Дилхуш наволар».
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
«Болалар сайёраси»:
8.40 «Болалар дунёси».
9.00 ТВ анонс.
9.05 «Денгиздан томчи».
9.35 «Кўхна оҳанглар». Ака-ука Шожалиловлар.
9.55 «Минг бир ривоят».
10.00 «Хидош сари».
10.20 1. «Рангинкамон». 2. «Дидар».
11.00 «Оналар мактаби».
11.20 «Хайт синовлари». Т/с.
11.55 ТВ анонс.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иқлим».
13.05 «Сунгит қиролича». Т/с.
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ анонс.
14.20 «Олтин мерос».
14.30 «Олам ва одам» дастури: «Олис келажақдаги ёввойи олам».
15.20 «Бегоналар». Б/ф.
16.45 ТВ анонс.
«Болалар сайёраси»:
16.50 1. «Уйла, Изла, Топ!»
2. «Эртанлар - яшilikка етаклар».
17.50 ТВ анонс.
17.55 2008 йил - Ёшлар йили.
«Маршари»:
18.15 «Саломатлик сирлари».
18.35 «Меҳр кўзда».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЁШОНЛАР.
19.30 «Ахборот». /рус/.

20.05 «ТВ шифокор».
20.10 «Хайт синовлари». Т/с.
20.50 «Минг бир ривоят».
21.00 «Ахборот».
21.35 ТВ анонс.
21.40 «Кўнгил қўшиқ истади».
Аслидин Дўстов.
22.00 «КиноТеатр».
22.25 «Қўшиғимсан, муҳаббат».
SMS/
22.40 «Хитойча даво». Б/ф.

7.00 «Даврининг боласи».
7.10 «Мультианорама».
7.30 «Таътил тўхраси».
8.45 «Мароқли зоология».
9.10 «Қадрдон қўшиқлар».
9.15 «Ардоқ».
9.20 «Тош ва гул». Т/с.
9.50 «Улуг неъмат».
9.55 «ЎзЕх хабарлари».
10.00 «Давр».
10.10 «Болалар давраси».
10.40 «Миллий мультфильм».
11.35 «Ешлик баъзи».
11.45 «Мулки мумтоз».
12.00 «Жумонг». Т/с.
12.40 «Умр бахори».
13.00 «Давр».
13.10 «Ешлар ва тарих».
13.50 «Келажақ эгалари».
14.00 «Чорраха». Т/с.
14.30 «SMS-музыка».
14.40 «Эверест».
15.20 «Секри қўллар».
15.55 «Аёлга таъзим».
16.00 «Давр».
16.10 «Чемпион».
16.30 «Соғлиқ-бойлик».
16.50 «Камолот».
17.00 «Уч плюс икки». Б/ф.
18.20 «Мулки мумтоз».
18.40 «Каталог».

18.50 «ЎзЕх хабарлари».
18.55 «Юрт тинчилиги».
19.00 «Давр».
19.30 «Гап». Б/ф.
20.00 «Денгиз дарвозаси».
20.10 «Тараннум».
21.05 «ЎзЕх хабарлари».
21.10 «Жумонг». Т/с.
21.55 «О, ёшгилми!»
22.00 «Давр».
22.30 «Тошкент оқшони».
22.35 «SMS-музыка».
23.00 «Қаҳрамон». Б/ф.

TOSHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 «Эсмeрaльда». Телесериал.
8.55 «Телекурьер-маркет».
9.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
10.00 «Музыка SMS».
10.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
10.40 «Миллaтрос». Телесериал.
11.15 «Репортаж». /рус/
11.25 В дни летних каникул.
Фильм детям: «Книга Джунгли Маугли и Балу».
13.10 Кино. «Невезучие».
14.55 «Туризм хақида» /рус/
15.30 «Фаровонлик бекати».
15.45 «Нима учун?»
16.30 Кино: «Осмондаги болалар».
18.05 «Телекурьер - маркет».
18.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
18.50 «Эсмeрaльда». Телесериал.
19.25 «Музыка SMS».
20.00 «Пойтахт»
20.20 Бeвocтисa мулоқот.
21.00 «Жозибa».
21.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
21.45 «Тошкeндa лaтифa».
21.50 «Телекурьер - маркет».
22.10 «Истеъдод».
22.30 «Пойтахт» /рус/
22.50- 00.35 Кино: «Зaпpeтнoe цaрствo» /Прeмьeрa/.

SPORT

8.00 «Хабарлар» (Ўзб. тил)
8.20 «Бодро етрос».
9.20 «Мир природи». Документальный фильм.
9.30 «Соғлом оила».
10.00 «Хабарлар» (рус. тил)
10.20 Сериал «Татьянин день».
11.05 «Военное дело».
11.25 Настольный теннис. ITTF Pro Tour - Singapore Open.
11.55 Бегил атлетика. Гран-При.
12.45-13.05 «Рақибингиз гроссмейстер».

18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Фоторево».
18.30 «Хабарлар» (рус. тил)
19.00 ФУТБОЛ. ЖАХОН ЧЕМПИОНАТИНИНГ САРАЛАШ УЧРАШУВИ. УЗБЕКИСТОН - ЛИВАН МИЛЛИЙ ТЕРМА жамоалари. тўғридан-тўғри олиб қўрсатилади.
21.00 ФУТБОЛ. ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ. ШВЕЙЦАРИЯ - ИСПАНИЯ.
23.00 ФУТБОЛ БЎЙИЧА ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ КУНДАЛИГИ.
23.40 ФУТБОЛ. ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ. ГРЕЦИЯ-РОССИЯ.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.30 Мировые хиты
09.30 «Человек паук» худ.-фильм
12.00 Baby hits
12.30 Мультфильм
14.30 «Топ-10»
15.05 Ўзбек наволари
15.50 Семейное кино: «ИНОПЛАНЕТАНИН» худ.-

фильм
18.00 Prime time (узб)
18.30 Ўзбек наволари
20.00 Мировые хиты
21.00 Ўзбек наволари
21.30 «Премьера» (узб)
22.00 Блокбастеры по выходным: «ЭКЗИСТЕНЦИЯ»
23.50 Другая музыка

5.00 Новости
5.10 Теория невероятности. «Воронка времени»
6.00 Комедия «Дачная поездка сержанта Цыбули»
7.20 «Играй, гармонь любимая!»
8.00 «Слово пастыря»
8.15 «Здоровье»
9.00 Новости
9.20 «Смак»
9.55 Премьера. «Кино на двоих»
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 Борис Щербаков, Леонид Куравлев в детективе Владимира Краснополского и Валерия Ускова «Сыщики»
13.00 «Былые жены»
13.55 Михаил Кононов, Евгений Леонов, Ролан Быков, Александр Збруев, Светлана Крючкова в фильме «Большая перемена»
17.00 Вечерние новости (с субтитрами)
17.10 Фильм «Большая перемена». Продолжение
18.35 «Вперед, Россия!». Концерт. Трансляция из Залыцбурга
20.00 «Время»
20.20 Премьера. Сергей Горобченко в фильме «Большая разница»
21.50 Что? Где? Когда? Финал
23.10 Хф «Ужой-4: Воскрешение»
0.55 Х/ф «Надин»
2.15 Х/ф «Возмездие»
3.50 Документальный фильм

PTV

5.00 «Доброе утро, Россия!».
6.30 «Студия Здоровье».
7.00 ВЕСТИ.
7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
7.20 «Военная программа» Александра Сладкова.
7.45 «Утренняя почта».
8.25 «Субботник».
9.05 «Вокруг света».
10.00 ВЕСТИ.
10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
10.20 «Национальный интерес». Ток-шоу Дмитрия Киселева.
11.20 ПЛАНАТА ПРАВОСЛАВИЯ. ПРЕМЬЕРА. «Православие России, Узбекистана, Украины и Прибалтики».
12.15 «Сенат».
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
13.30 Евгений Стеблов, Татьяна Агафонова и Валерий Леонтьев в фильме «Не ходите, девки, зам 14.50 «50 блондинок. Интеллектуальное шоу».
15.55 «Субботний вечер».
17.45 Анна Горшкова, Ксения Буравская, Дмитрий Марьянов, Владимир Гостюхин, Валерий Баринов и Любовь Руденко в телесериале «Билет в гарем». Продолжение.
19.00 ВЕСТИ.
19.20 Анна Горшкова, Ксения Буравская, Дмитрий Марьянов, Владимир Гостюхин, Валерий Баринов и Любовь Руденко в телесериале «Билет в гарем». Продолжение.
21.30 Иван Бортник в остросюжетном фильме «Сдвиг». 2007г.
23.30 Футбол. Чемпионат Европы. Россия - Греция. Прямая трансляция из Австрии.
1.45 «Горячая десятка».
2.55 Х/ф «Опасная земля»

ЯКШАНБА 15

O'ZBEKISTON

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.05 «Мунис онам». Б/ф. 2-қисм.
7.50 «Дилхуш наволар».
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
«Болалар сайёраси»:
8.40 «Бизнинг кутубхона».
8.50 «Спорт Литл». Б/ф.
10.10 ТВ анонс.
10.15 «Саломатлик сирлари».
10.35 «Ойдин ҳаёт». Ток-шоу.
11.20 «Хайт синовлари». Т/с.
11.55 ТВ анонс.
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иқлим».
13.05 «Кинотакдим».
13.30 «Тати Даниэл». Б/ф.
15.15 ТВ анонс.
15.20 «Оҳанрабо».
16.00 «Муҳаббат синовлари». Б/ф.
18.05 «Шўрданақ». Ҳажвий кўрсатув.
18.35 «Азизим».
19.05 «Ешлик таронаси».
19.25, 20.00, 20.55, 21.40 ЁШОНЛАР.
19.30 «Тахлилнома». /рус/
20.10 «Муҳаддас қадамжолар».

20.40 «Кўхна оҳанглар». Шарофиддин Муродов.
21.00 «Тахлилнома».
21.45 ТВ анонс.
21.50 «Заковат»
22.35 «Қўшиғимсан, муҳаббат». SMS/
22.45 ТВ анонс.
22.50 «Мўъжизалар мамлакати». Б/ф.

7.00 «Бриллиант қўл». Б/ф.
8.35 «Тошкент таронаси».
8.40 «Қаллоқ». Ҳажвия.
9.00 «Якшанба нуноштаси».
9.20 «Гап». Б/ф.
9.50 «Улуг неъмат».
9.55 «Тошкент гуллари».
10.00 «Ватанпарвар».
10.50 «Келажақ овози».
11.00 «Ёз хангомаси». Б/ф.
11.45 «SMS-музыка».
12.00 «Жумонг». Т/с.
12.40 «Joigal».
13.00 «Акс». Ток-шоу.
13.35 «Навоий хазинаси».
13.40 «Мулки мумтоз».
14.00 «Денгиз ҳукмдори». Т/с.
16.10 «Чемпион».
16.30 «Кўзгу». Ҳажвия.
16.55 «Она».
17.00 «Зулми энгиб». Б/ф.
18.30 «Айланай».
18.50 «Ардоқ».
18.55 «Шарк дарвозаси».
19.00 «Давр». Ҳафта якуни.
19.30 «Зухра қаерда?». Б/ф.
21.00 «Ешлар парвози».
21.30 «KINOMANIYA».
22.00 «Рокки Балбоа». Б/ф.

TOSHKENT

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 «Эсмeрaльда». Телесериал.
8.55 «Телекурьер-маркет».
9.15 «Истеъдод».
9.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
9.55 «Музыка SMS».
10.30 «Пойтахт» ахборот дастури.
10.45 Индийское кино: «Как боссу утерли нос» 1-2 серии.
13.35 «Телекурьер-маркет».
13.55 В дни летних каникул: «Рататуй». Мультфильм. (Премьера).
15.50 «Саргузаштлар ороли».
16.15 «Дилмидасан пойтахтим».
17.00 «Телекурьер-маркет».
17.20 «Мулоҳаза учун мавзу».
17.50 «Жозибa».
18.20 Кино. «Осмон яқин» /Премьера/.
19.55 «Анонс».
20.00 «Тошкeндa лaтифa».
20.05 «Телекурьер-маркет».
20.25 «Открытая дверь».
20.55 «Мысли вслух».
21.00-23.15 Кино SMS со звездами: «Мексиканец».
«Поездка в Америку».
«Робин Гуд принц воров».

SPORT

8.00 «Хабарлар» (Ўзб. тил)
8.20 «Бодро етрос».
9.20 «Кувонк стартлар».
10.00 «Хабарлар» (рус. тил)
10.20 Сериал «Татьянин день».
11.05 «Аптека слушает».
11.50 ФУТБОЛ. ЖАХОН ЧЕМПИ-

ОНАТИНИНГ САРАЛАШ УЧРАШУВИ. УЗБЕКИСТОН - ЛИВАН.
13.20-14.10 «ПроФИНГ».

18.00 Мультфильм.
18.10 «Учрашув».
18.30 «Версия».
19.00 «Спорт уик-энд».
19.30 «Тайм - аут».
19.50 «Мусликий тайм».
20.10 «Спортколлекция».
20.30 «Бизнес-ревью».
20.40 «ЗОЛОТОЙ ВЕК». Х/ф
21.30 «Талкин».
22.00 «ЗОЛОТОЙ ВЕК». Х/ф
23.40 ФУТБОЛ. ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ. ШВЕЦИЯ-ПОРТУГАЛИЯ.
1.50 ФУТБОЛ. ТУРКИЯ - ЧЕХИЯ.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари
08.30 Мировые хиты
09.00 Prime time (узб)
09.30 «Экзистенция» худ.-фильм
12.00 Ўзбек наволари
12.00 «Baby Terra Landiya»
12.30 Мультфильм
14.30 Сериал «Жасига ухшаши йук» 154-158 сериялар
16.40 Ўзбек наволари
17.30 «Спец репортаж»
18.00 Prime time (рус)
18.30 Мировые хиты
19.30 Ўзбек наволари
20.30 «Кинокурьер»
21.00 Ўзбек наволари
21.30 «Премьера» (рус)
22.00 Блокбастеры по выходным: «КРЕПКИЙ ОРЕШЕК-4»
00.20 Миксер

1

5.00 Новости
5.10 Василий Лановой, Олег Анофриев, Василий Ливанов в фильме «Коллеги»
7.00 Рождение легенды. «Бриллиантовая рука»
7.40 «Армейский магазин»
8.10 «Умники и умники»
9.00 Новости
9.20 «Непутевые заметки» с Дмитрием Крыловым
9.40 «Пока все дома»
10.25 «Фазенда»
11.00 Новости (с субтитрами)
11.10 «Неизвестный Кремль»
11.55 Анатолий Папанов в фильме «Дети Дон Кихота»
13.20 «Гладиаторы футбола»
14.15 «КВН». Премьер-лига
15.40 «Призвание». Премия лучшим врачам России
17.10 «Заколдованный участок». Многосерийный фильм
20.00 «Время»
20.35 Х/ф «Флэшка»
22.25 Премьера. Остросюжетный фильм «Дрейф»
0.05 Комедия «Темный сахар»
1.50 Алла Демидова, Георгий Жженов в фильме Владимира Краснополского «Стюардесса»
2.25 «В поисках счастья. Индия»
3.20 «Фазенда»

PTV

4.50 К ЮБИЛЕЮ ВЛАДИМИРА КРАСНОПОЛСКОГО. Олег Стриженов, Леонид Куравлев и Людмила Максаква в фильме «Неподсуден». 1969г.
6.30 «Сельский час».
7.00 ВЕСТИ.
7.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
7.55 «Вся Россия».
8.10 «Смехопанорама Евгения Петросяна».
9.05 «Сам себе режиссер».
10.00 ВЕСТИ.
10.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
10.50 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.
11.20 «Сто к одному». Телеигра.
12.15 «Гуд бай, Америка. Композитор Зацепин».
13.00 ВЕСТИ.
13.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
13.30 «Фитиль №181». Сатирический тележурнал.
14.15 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петросяна.
14.50 Евгения Добровольская, Ада Роговцева, Екатерина Васильева, Игорь Бонкин, Елена Проклова, Ирина Алексимова и Владимир Симонов в фильме «Счастье по рецепту». 2006г.
17.05 ПРЕМЬЕРА. «Аншлаг и Компания».
19.00 ВЕСТИ.
19.20 Ани Жирардо в фильме «Суррогатная мать». 2007г.
23.50 Джеки Чан в комедийном боевике «Близнецы» (Гонконг).
1.45 Футбол. Чемпионат Европы. Турция - Чехия. Трансляция из Швейцарии.

ҚАРИГАНДА...

(Насихатнома)

Умид билан уйланиб, бола-чақа
топасан,
Гар инсофлик бўлмаса, қариганда
нетасан.
Ўзинг топган балонинг жазосини
тортасан,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Бошқаролмай боласин, қақшар ота-
онаси,
Тортган дарди тоғ бўлиб, кўпаяди
ноласи.
Асаб бузиб койима, сен ҳам Тангри
бандаси,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Ўн болани бир ота гулдай боқиб
тинмайди,
Бир отани ўн бола боқиб удда
қилмайди,
Одам атодан бошлаб отасига
қуймайди,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

“Ҳолинг нечук ота”? - деб бир бор
хабар олмайди,
Ўлсанг кўмишга борар, қайта эслаб
келмайди.
Маҳшар куни бир мисқол гуноҳингни
олмайди,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Кексайганда юрагинг дардга
бардош беролмас,
Во ажаб, аксар фарзанд қадрингга
ҳеч етолмас.
Қилмишга қидирмиш бор, у ҳам
кўрмай кетолмас,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Отаси тирикликда аҳвол сўраб
қўймас бор,
Куни битса йиғламай, кулгусига
тўймас бор.
Дафн маросим битмай, мерос дея
қилмас ор,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Нафасинг узилганда фосиқ келин
шод бўлар,
Насихатдан қутилиб, шариятга ёт
бўлар.
Мерос қолган бойлиқни болалар
барбод қилар,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Азиз жонингни асра, ғам юкини
тортмагин,
Сахродаги гиёҳдай бир кун сўлиб
ётмагин.
Умринг битмай жонингни жаҳаннамга
отмагин,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Бола етим қилмай деб, етим бўлган
ота бор,
Бевафоларни боқиб, дардга тўлган
ота бор.
Кўз юймай, мерос бериб, ёлғиз қолган
ота бор,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

ШЕЪРИЯТ ДАФТАРИДАН

Уйлантириб, ўглингни ўз йўлига
солиб қўй,
Топганинг тугатмай, кексаликка
олиб қўй,
Соғ-саломат юганинг соғинганда
қўриб қўй,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Ёрдам кутсанг болангдан солинадиди
қовоғи,
Яхши ошин ўзи ер, сенга йўқдир
товоғи.
Беор бевафоликнинг қачон бўлғай
адоғи,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Бола боққанинг етмай, набирам деб
ўласан,
Куч-куватдан қолганда жон
қадрини биласан.
Ўзингни ҳам ўйлашга қачон
имкон қиласан?!

Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.
Ёруғ олам ташвиши то тириксан
етади,
Бевафо телба дунё охир бир кун
битади,
Ғам сувидан битган тан, чин Ватанга
кетади,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Эр топганин ўйнаб еб, сочади
овсар аёл,
Ўғли берса ўйлаб еб, раҳмат-ла
тилар камол,
Эрин асраб яшашни минг афсус
қилмас ҳаёл,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Ота ўглин тузатса, онаси бузган
гуноҳ,
Дада-бола меҳрини қизганиб узган
гуноҳ,
Мерос-чун она-бола режалар тузган
гуноҳ,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

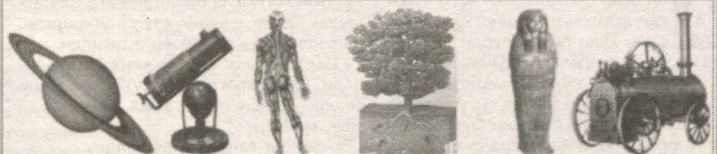
Фарзанд ҳар дилда тилак, кампирга
чоли керак,
Қарилиқнинг гаштини сурмакка
бўлиг зийрак,
Севгиси эр - аёлнинг то абад бўлғай
безак,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Вафодор фарзандлар бор, ўз меҳрига
қилмас зор,
Ота-онага доим қилиб турар эътибор.
Азизлаб падарини қила олғай
мўътабар,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Ўлмас бор ибодат қил, ўлмай деб
тижорат қил,
Фунча отмас жон кунда, ширин жон
қадрини бил.
Ўлимдан ўзгаси ўйин, дунёни зиёрат
қил,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Абдуғани кўнглининг битилди
мунглик зори,
Нодон фарзандга нафрат, оқилга
ифтихори.
Авфу айланг аё дўст, айтилди дилда
бори,
Қариганда ҳеч кимга фарзанд озор
бермасин.

Абдуғани СУЛАЙМОН

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА РАНГНИНГ ХОСИЛ БЎЛИШИ

Рангли телевизорнинг ичида бошқа элементлардан ташқари тасвирни уч хил: қизил, яшил ва кўкка ажратиб берувчи махсус ойналардан иборат мослама ҳам бўлади. Телевидение сигнали телевизиорга келиб тушгач, модулятор уларни ушлаб, юқорида айтиб ўтилган учта рангга ажратиб беради. Шундан сўнг учта электрон пушка ёрдамида экран ортидаги панжарага узатади. Ниҳоят тасвир кўглаб рангли комбинациялар воситасида тикланади.

ФИЛЬМ ҚАНДАЙ ТАЙЁРЛАНАДИ?

Фильм яратиш учун тайёр сценарий, декорациялар, ролларга тасдиқланган актёрлар, техник ходимлар, режиссёр ва бошқалардан ташқари махсус техника воситалари ҳам зарур бўлади. Бу техника воситаларининг энг муҳими кинокамера бўлиб, у тасвирни ҳаракатда тас-

мага муҳрлаш имконини беради. Бунинг учун у ҳар сонияда 24 та ҳаракатсиз тасвирни олади. Ана шу тасвирлар махсус проектор ёрдамида худди шу тезликда экранга чиқарилганда ҳаракатланиш таъсирини уйғотади. Фильм суратга олиниб, монтаж ва овозлаш ишлари якунлангач, уни томоша қилиш учун проектор(тасвир ва овозни экранга узатиб берувчи қурилма) зарур бўлади.

ТЕЛЕВИЗИОН СИГНАЛЛАРНИ СИМ ОРҚАЛИ УЗАТИБ БЎЛАДИМИ?

Бугунги кунда телевизион сигналлар ҳаво орқали ўтувчи тўлқинларни ушлашга мослашган махсус антенналар ёрдамида телевизорга етказиб берилади. Бундай антенналар ёки томга ёки шундоққина телевизорнинг устига ўрнатилиши мумкин. Аммо яқин келажакда антенналар ўрнини оптик толали сим(кабел)лар эгаллаши мумкин. Мана шу инсон соч толаси ингичкалигига бўлган шиша толалар ҳозирги антенналар ёрдамида турли атмосфера ҳодисалари боис сигналларни қабул қилишда юз берадиган ноқулайликлар ва узилишни бартараф этади. Бундан ташқари ушбу сим орқали юздан ортқ телевизион каналлар сигналларини қабул қилиш имконияти юзага келади. Албатта, бундай тармок бепул фаолият олиб бормади, аммо у кўпдан кўп қўшимча хизмат турларини ҳам кўрсатади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕДА ДАСТУРЛАР ТАЙЁРЛАШ

Телевидениенинг кундалик дастурида турли мавзулардаги – мусикий, спорт, болалар учун мўлжалланган, ахборот, бадий кўрсатувлар, бадий ва видеофильмлар, сериаллар бўлади.

Битта телевизион кўрсатувни тайёрлаш учун муаллиф, бошловчи, тасвирчи, чироқчи, овоз режиссёри, пардозчи, режиссёр, тақлиф этилган мутахассис ва меҳмонлардан иборат кўп сонли одамлар керак бўлади. Одатда аксарият кўрсатувлар бир неча кун ёки ҳафта олдин ёзиб олинади ва монтаж гуруҳи томонидан эфирга олдиндан тайёрлаб қўйилади.

ЙЎЛДОШ ВА КАБЕЛЬ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Бугунги кунда кўпчилик ўрганиб қолган телевизион сигналларни электромагнит тўлқинлари воситасида узатиш усулидан ташқари телевидениенинг янги тизимлари ҳам жорий этилмоқда. Улардан бири тасвирни сунъий йўлдош орқали узатиш ва қабул қилувчи, иккинчиси эса уйлари бир-бирига боғловчи, ер остидан ўтган оптик-толали тармокдан иборатдир. Янги рақамли технологияларнинг қўлланилиши билан телевизион сигнал зичланади, бу эса телеканаллар сонини ошириш имкониятини беради. Ҳар бир алоқа йўлдошининг узатувчи мосламаси узатилаётган каналлар сонини олти марта ортиқтиради.

РАНГЛИ КИНОНИНГ ПАЙДО БЎЛИШИ

Тарихда кинонинг пайдо бўлиш санаси сифатида 1895 йилнинг 28 декабри қайд этилган. Шу куни Париждаги Индио в Гран кафега бир гуруҳ муҳлислар ака-ука Люмьерлар томонидан олинган тасвирларни томоша қилиш учун йиғилишганди. То 1935 йилгача фильмлар фақат оқ-қора рангда суратга олинган ва намойиш қилинган. Шу йили илк рангли кинонинг олиниши эса санъатнинг бу соҳасини янада жозибали ва томошабинбоп бўлиши таъминлади.

ЧАРЛИ ЧАПЛИН

Чарлз Спенсер Чаплин дунё аҳлига кўпроқ Чаплин номи билан машҳур бўлиб, у 1889 йилда Лондонда туғилган. ҳали ўсмирлик пайтидаёқ у АҚШга кўчиб кетди. Шу ерда у ўзини кино актёри сифатида машҳур қилган комик ва сентименталь тимсол – Чарли йиллари яратди. Чарли Чаплин

олдинига овозсиз, кейинчалик эса овозли кино тараққиётига улкан ҳисса қўшган актёр, режиссёр ва продюссердир. У суратга олган ва роль ижро этган фильмлар ҳали-ҳануз одамлар томонидан севиб томоша қилинади.

ДАРМОН тайёрлади.

Аёл оғир сумкаларини ерга қўяркан, юзларига ёпишган ҳўл сочларини қўли билан сурди. Ёмғирда ивиб кетган шалаббо қўйлақларидан хижолат бўлди. Йўлнинг нариги чеккасида битта собон тагида қўл ушлашиб кетаётган жуфтликка тикилганча эркакнинг юриши-ю, кийим-бошигача эриникига ўхшашовдан ҳайрон бўлганча бир муддат каловланди. "Нахотки эрим бўлса, - ўйлади у. - Йўғ-е, бўлиши мумкинмас, ахир шаҳар катта бўлса, бир-бирига ўхшаб кийинган, қадам ташлашлари ўхшаш одамлар озмунчами?" У ишониб-ишонмай йўлнинг у чеккасида ўтди. Йўл четигаги дарахт панасига ўтганча бу икки жуфтликни кузата бошлади. Ногоҳон... Аёл турган жойида қотиб қолди. Ҳушини йиғиб олганда

га сокинлигига, осойишталигига ҳайратланди. Эркак ечиниби, стулга ўтираркан, аёлининг маънос чехрасига тикилди. - Билармидинг (ҳозир жанжал бошлади, кўзларини яширди у)? Мен, мени кечир, - деди овози хиёл қалтираб, - мен, мен... Эркакнинг гапи оғзида қолди. - Ўзингизни оқламанг. Барибир энди ҳеч нарсани ўзгартириб бўлмайди. Хиёнат қилиб бўлдики. Хиёнатни кечириб бўлмайди. Аёлининг кўз ёшлари юзини ювиб тушди. Шарт бурилиб, ошхонага ўтиб кетди. Лекин унинг бақириб-чақирғиси, ер муштлаб, дод солғиси келарди. Қарийиб саккиз йилдан бери қўлига олмай қўйган қалам-қоғозни олиб, маъносиз нарсаларни чиза бошлади. Кейин қаламини отиб юборди. Ўзини тўшакка ташлаб, ўкраб

Шу зайлда йиллар ўтди. Неча-неча ёмғирли кунлар ўтди. Ҳар ёмғир ёққанда аёлининг яраси янгиланаверди. Ана шундай кунларнинг бирида онаси: - Қизим, энди 32 га кирдинг. Эрингдан беш йилдан бери хабар йўқ. Кўзга яқинсан, қанча совчилар чиқди. Бирортасига турмушга чиқ, - дея маслаҳат берди. - Ойи, нималар деяпсиз? Опам уни севади, кутаяпти. Лекин у опамга арзимади, - деди энг кичкина сингил. Аёл уларга жавобан ҳар доимғидай мийғида қулиб қўйди. Аввал бошданок сабр-тоқатли, анчайин босиб аёл болаларни боқишга қийналмади. Вақтида маълумотли бўлгани унга фойда бўлди. Мактабда расм дарсидан дарс берди. Ўзи севган касби уни анча қалғитди. Дардини сурат қилиб чи-

эшикка суянди. - Ке-ке-кечир, шунча тақиллатсам ҳам очмадинг. Сабрим етмай, очиб киравердим. Аёл хотиржам кўринса-да, овози қалтираб: "Майли, ҳеч қиси йўқ", деди. Саккиз йиллик айрилиқдан сўнг у бунинг рост эканлигига ишонолмаётганди... Уни шунчалик соғингандики, қучоқлаб қўйсига бош қўйиб йиғлаб юборишдан ҳам тап тортмасди. У эри эканлигига ҳали ҳам ишона олмаётганди. Қўлларини асабий ўйнаб ўтирган эри: - Кутмаганимдинг? Очилиб кетибсан. Менга айтишганларидан ҳам чиройли бўлиб кетибсан. Болалар, болалар қани? Уларни бир кўриш учун жуда кўп тараддулладим. Лекин виждоним йўл қўймади... - Улар бувисиникида, - деди аёл беҳолланиб. - Мен бутунлай қайтиб келдим, ҳаммасини бошқатдан бошидан бошлаш учун қайтиб келдим. Сен менга "кетманг" дегандинг, мана қайтиб келдим. - Ҳа, ўшандаям шунча ёмғирли кун эди.

ЁМҒИРЛИ КҮН

улар анча олислаб кетганди. Югуриб боргиси келди. Лекин нима дейди? Ким у, дейдими? Кимлигининг энди нима фарқи бор? "Нега хиёнат қилдинг", дейдими? Бу аянчли, жудаям ёмон ҳолат эди. Нима бўлгандаям хиёнат юз берганди.

У сумкаларини олиб, уйга етиб келганда қоронғи тушиб қолганди. Эшикни ортидан қулфлаб кетганди, қулфнинг қитир-қитиридан болалар эшик олдига келиб, очилишини интиқлик билан қуттишарди. Болалар онаси кириши билан иргиллашди.

У ҳалиям қўнғуларидан қарахт эди. Ҳозир эри ҳеч нарса бўлмагандек кириб келади. Демак, шу пайтгача ҳам шундай кириб келган. У бўлса ҳеч нарса сезмаган, нахотки...

"Нима қилсам экан, жанжал қилайми? Йўғ-е, шундоғам бошқаси кўзига яхши, чиройли кўриниб турганда жанжал бошласам кўзига ялмоғиздек кўриниб кетсам керак. Бу юкни қандай кўтараман. Бошқа аёллардан уни қайтаришга ҳаракат қилсаммикан? Бу қўлимдан келармикан? Қўлимдан келмайдими? Ё, хохламайманми? Нима бўлгандаям хиёнат юз берди. Ўзи неча йиллардан бери таъкидлаб келганидек хиёнатни кечиролмайдими. Нима қилиш керак? Уйдан ҳайдасаммикан? Мендан ҳеч қачон ёмон гап эшитмаган одамга қаттиқ гапирсам, қандай аҳволга тушаркан? Ҳайдай олармиканми?"

У учун оила энг муқаддас нарса эди. Ўн йилдан бери бирон марта эри билан "сан-ман"га бормаганди. Оилам, эрим, болам-чакам деб ўзини қурбон қилган, ёшлигини ҳазон қилган аёллардан эди. Энди эса ҳаммаси бир кунда, бир кунда тугаса-я! Шу пайтгача гурурланган, фахрланган оиласи бир кунда пароканда бўлса, қутилмаганда-я! Энди у билан бир уйда қандай яшайди?..

Шу пайт эшик қўнғироғи жиринглади. Бири тўрт, иккинчиси икки ёш ўғилчалари эшик олдига югуришди.

- Дадам, дадам келдилар, дадам. Эшикни очаётган аёлининг қўллари қалтираб, оёғи мадорсизланди. Ҳеч нарса бўлмагандек илжайиб кирган эрига қараб каловланди. Айтмоқчи бўлган гапларини айтилмади. Ичида ўйлади: "Болалар ниманиям тушунишарди? Дадалари ўнта аёл билан юрсаям улар учун ягона".

Шу кун аёл эрига ҳеч нарса деёлмади. Эртасига, индинига ҳам... Гарчи қўнғирани унуттишга ҳаракат қилаётган бўлса-да, қалби нотинч эди.

Кунлар шу зайлда ўтаверди. Аёл эрини ҳайдаб юбормаганига ўқинарди. Кунлардан бир кун эри кечаси билан уйга келмади. Аёл кечаси билан тўлғониб чиқди. Бу кун кечкурун эри ҳеч нарса бўлмагандек кириб келаркан, аёл минг изтироб билан: "У биланмидингиз?" - деди кўнглидан эса: "Билганингда нима, хиёнат содир бўлиб бўлган бўлса, барибир фойдаси йўқ энди", деган ўлтинчи ўй ўтди.

Эркак яп этиб аёлга қаради. Хотинининг билиб қўйганлигига, шу билан бир-

юборди. Хиёнатнинг нақадар оғир юк эканлигини ҳис қилиб, силкиниб-силкиниб йиғлаб бошлади. Дунёда энг ёмон кўргани эр талашиб, аюҳаннос соладиган аёллар эди. Ўзининг бошига ҳам шу кунлар тушишини у етти ухлаб тушида ҳам кўрмаган эди. Аммо у бундай қилолмайди, тўғрироғи, хохламайди. Унинг фикрича, бировни мажбурлаб севдириб бўлмайди. Аммо бунга чидаш ҳам қийин, жуда қийин. У эри ишга кетганда енгил тортарди, тўғрироғи, изтиробли хаёлларни унутарди. Аммо эри билан ёлғиз қолди, дегунча уни ўзга аёл билан тасаввур қилиб жазаваси тутар, хумордан чиққунча энг ёмон ҳақорат сўзлар билан ҳақоратлагиси келар, аммо доимо битта нарса "бари бефойда" деган ўй уни тўхтайтиб қолар, шунда у даст ўрнидан туриб, алланималарни чи-зишни бошларди.

Яна шу зайлда кунлар ўтаверди. Аёл энди аламини унутолмаган бўлса-да, анча кўнмаган эди. Уни яна бир нарса қийнардди. Яъни у болалари отасини яхши кўргани учун ҳам уларни ҳеч қачон ота меҳридан мосуво қилолмайди. Баъзи кунлари кечалари келмаса эшик тиқ этса югурадиган болаларини ўйлаб, эридан воз кечолмас, лекин барибир у билан бир уйда яшаш, у билан ҳар кун иозма-юз бўлиш азобга айланганди.

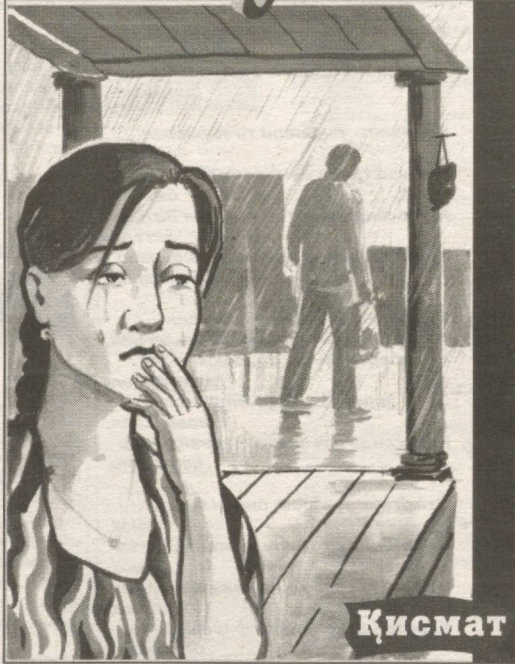
Эри келмаган кечалар у азоб билан тонг оттирарди. Ўзини янада таҳқирлангандек, ҳақоратлангандек ҳис қиларди у. Шунда у англадики, ёмон бўлса ҳам болаларининг отаси бўлиши керак экан. Ёлғизлик хиёнатни кечира олмаслиқдан ҳам ёмон, жуда ёмон нарса экан. Қўнғир ёмғирли кунларнинг бирида эри нарсаларини йиғиштириб, ўйни бутунлай тарк этди. Шунда ҳамма нарсани бепарволик билан кузатиб турган аёл эшик ёпилиши билан шарт ўрнидан туриб ташқарига ялангоёқ чопди. Шитоб билан кетаётган эрининг йўлини тўсди.

- Қаёққа, кетманг, майли, 2-3 кун келмасангиз ҳам майли, фақат кетманг. Болалар сизни яхши кўришади. Улар сизсиз қийналишади. Майли, мен ҳаммасига қайдаман, розиман, хафталаб келмасангиз ҳам майли.

Эри унга қаттиқ тикилди: - Икки ўт орасида яшаш... ўзимниям, сениям қийнаб юбордим. Болалар бир кун келиб қўниқшади. Ҳар замонда хабар олиб тураман.

- Ҳамма нарсага қўниқш мумкин. Ота-сизликка ҳеч қачон қўниқиб бўлмайди. Эркак аёлининг гапига жавоб бермай, йўлида давом этди.

- Унда... унда... Болаларни ҳеч қачон изламам. Аёл эрининг орқасидан қўлини чўзганча йўл ўртасида қолаверди.

Қисмат

зиб қоғозга кўчирди.

Аёлининг сабр-бардошлигига, рўзғор тутишига қўни-қўшлар, қариндош-уруғлар ҳавас қилар, шундай аёлни ташлаб кетган эрга ачинашарди.

Туғилган куниди дугонаси:

- Сени эрингни бир вилоятда қўриб қолувдим. Сени сўради, турмушга чиққан-чиқмаганлигингга қизиқди, - деб қолди. Унга жавобан онаси:

- Бу дугонанг ҳали эри қайтиб келса кечирадими, - деди.

- Уни ҳалиям яхши кўрасанми? - деди дугонаси.

- Ҳа, аввал яхши кўрганман, ҳозир ҳам.

Қолаверса, болаларининг отаси.

- Келса ярашасанми? Аҳмоқ бўлибсан,

ундан кўра орқангдан икки йилдан бери соядай эргашиб юрган Эркинга турмушга

чиқ. Фарзандларингни яхши кўради.

Уларга ота, сенга эса эр бўлади, - деди яна дугонаси.

- Кўрасан, бу индамас, у келса шунча

кўргуликларни унутиб, уни кечиради.

Шу сўхбатдан ҳеч қанча вақт ўтмади.

Кун бўйи осмоннинг авзойи ўзгариб тур-

ди. Кечга томон шариллаб ёмғир қўйди.

Аёл бувисиникига кетган болаларининг

қайтишда ивиб қолишини ўйлади. Чала

қолган суратни тугатиб қўйиш учун чи-за

бошлади. У ёмғирли кунни, кўнанинг ўрта-

сида қўйлақлари жикқа ҳўл аёлни чизар-

ди. Эшик қўнғироғи жиринглади. У сурат

чиизишга шу қадар берилганидан эшикни

очишга ошиқмади. Шу топ қулфланмаган

эшик очилди. Болаларини бўлса керак де-

ган ўй билан аёл эшик томонга қаради.

Ногоҳон эшикка суяниб жикқа ҳўл соча-

ри пешонасига ёпишган эрини кўриб,

қўлларини катта-катта очди.

Кўзлар тўкнашди. Эри беҳолланиб

ҳозир ҳам севаман. Сиз мен учун ягона-сиз. Лекин мен сизнинг ягонангиз бўлолмадим. Кетинг, - деди аёл.

Бу сўзни у шундай оҳангда айтдики, беихтиёр эркак ўрнидан туриб, эшик томон йўналди.

- Ҳеч қачон келманг!

- Сен, сен аввалдан ҳеч кимга ўхша-

магансан. Сен алангага ўхшайсан. Сенга

яқинлашиб ҳам бўлмайди. Яқинлашса

қуйдирасан, узоклашса, оташинг билан

ўзингга тортасан. Мен бу ҳақда кўп

ўйладим. Айниқса, сендан узоклигим-

да ахир сен кетманг, деб ялингандинг,

қанчалар хохлагандинг шуни.

- Бу аввал эди, энди эса йўқ. Сиз кет-

ган жуда кўп азоб тортидм. Сиз буни

ҳис қилолмайсиз. Шунинг учун кетинг.

Эркакнинг қўллари шалвираб ёнига

тушди. Иложсиз эшик томон йўналди.

- Хайр, - деди пичирлаб.

- Алвидо, - деди аёл эшиттириб.

Эшик ёпилди. Ҳеч қандай вақт ўтма-

дан болалар кириб келишди.

- Ассалому алайкум, ойбон биз келдик,

- деди катта ўғли. - Ойбон, қанақадир

киши паришонхотир бизга урилиб кетди.

Кимнидир қидириб қорибдими, дейдман.

- Ҳа, ўтқинчи бир киши, - деди аёл

дараза ёнида турганча кўчадан кўз уз-

май, - адашиб қопти.

- Шундай ёмғирли кунда қаёққа кет-

ди? - деди болаларнинг кичиги ачиниб.

Она унинг гапига жавоб бермади.

Йиллар давомида унинг елкасини

сизиб турган тоғ ағдарилгандек бўлди.

Унинг қалби бўм-бўш, ҳувиллаб қолган-

дек эди. Бу тушунарсиз ҳолат барибир

унга ҳузур бағишлаётган эди. Ташқари-

да ёмғир, тинимсиз ёмғир томчиларди...

Барно СУЛТОНОВА

У дераза пардасини четга суриб, чўғдек кипкизил уфққа термулиб қолди. Туя ўрқачига ўхшаш адирлар ним қизғиш товланар, тепарокдаги бир тутамгина адашган булут ҳам пуштиранг кўринар эди. Қанийди, хув ўша гўзаллик бағрига сингиб кетсаю, намозшомда кўксига бир кучоқ бинафша босиб қайтса. Кечаги туши ўнг бўлиб қолса қанийди! Адирга кийикдек сакраб чиқди ўзиям. Атроф кўм-кўк майсазормиш. Ялангоёқ чопаетган эмишу, товонини ўт-

Дадасининг сўзларини эшитиб "тенгдош дугоналаримдир" деган хаёлга борди. Ўзини ўнглаб улгурмай останада баланд бўйли, ўктам бир йигит пайдо бўлди. Икки кўлида дасталаб боғланган китоблар.

- Ким экан деб хайрон бўлаётгандирсиз-а, синглим, - деди у саломлашгач. - Мен Зуфаржонман, сиз мактуб ёзган шoir.

Ҳабибани шундай ҳаяжон босдики, тилига бир оғиз сўз келмай қолди. Нахотки шундай одам?

- Кўп безовта бўлманг, - деди

очди. Нигоҳлари у сатрдан бу сатрга кўчар, юрагида ўша кундан буён яшаб келаётган тотли хис оғушига оларди.

"Сен қайдан биласан, балки кенг олам, Шу мўъжаз қалбимга бўйлаётгандир".

Ўша ширин, исмисиз туйғу-торбора борлигига сингиб, кўнгил уйининг энг овлоқ бурчакларини-да ёритиб борди.

"Сен қайдан биласан, балки мени ҳам, Кимдир, қайдадир жим ўйлаётгандир..."

Унинг синфда ўқиётган кезларим эди. Пахта мавсуми даври. Бир кун икки-ён пахта териб юрарканмиз, синфдошим Инобат менга хат узатди.

- Сенга, "А" синфдаги Сорадан, - деди-да, сўнг пичинг билан қўшиб қўйди: - Тагин, даданг билиб қолмасин, нақ адабингни беради-я...

Инобатнинг гапларидан аччиқланиб, хатни олдим-у, унинг кўзи олдида парча-парча қилиб ташладим. Дадмага бирор гап етиб боришдан кўрқар эдим. Чунки дадам мактабимизда директор бўлиб, жуда қаттиққўл эди. Эсимда, бир кун та-наффус пайтида Салима билан Шарифни синфимиз ёнидаги хонада иккиси ёлғиз гаплашиб турганини

мон бўлдим. Пушаймоним эса кун сайин ортиб борарди. Ниҳоят, яқинда бўлади-ган битириш кечамизда ундан кечирим сўрашга, ҳаммасини тушунтиришга аҳд қилдим. Энди мен ҳам Сора ҳақида кўп ўйлардим... Ҳадемай ўқишларимиз ҳам тугаб, мен орзиқиб кутиб юрган кун - битириш кечаси ҳам етиб келди. Лекин ўша кун Сора нимагадир келмади...

Ўқишга кирдим. Биринчи курсни тугатиб, қишлоққа борсам, Соранинг тўйи бўлибди. Уни кўчада учрати-б қолдим.

- Тўйинг бўлибди, - дедим тузукроқ гап тополмай.

- Шунақа бўлди. - У шундай деди-да, бошқа ҳеч гап айтмай жўнаб қолди. Шушу, умидларим юрагимда пинҳона қолиб кетди...

БОТМАЙ ТУР, Қ.У.ЁШ

ўланлар ёқимли қитиқлармиш. Тушида бўлса ҳам, илк бор оёқларини хис қилди. О, бу нақадар ҳаловатбахш эди! Бинафшани тераверди, тераверди. Кейин бирдан қуёш билан юзма-юз келди. Неча йиллик ҳамдарди, ҳар кун деразасидан ботишини кузатадиган офтоб рўпарасида турарди. Бирам уни кўчиб олгиси келдики!

- Ботмай тур, қуёшжон, ботмай тур! - дея ўша томонга елдек учиб югурди. Ойиси уйғотмай турганида, етиб ҳам борармиди?..

Ҳабиба бир хўрсиниб, тоқчадаги китобни қўлига олди. Ҳар сафар кўнглининг туб-тубидаги мудроқ армонлар ўрмалай бошлаганида мутолаадан таскин топади. Мана, у ўқияпти. Секин-аста тор хужра деразаси олдидаги маконидан хаёлан узилиб, олис-олис, ўзгача оламларга сафар қилади. Эсини таниганидан буён ўтирган ногиронлик аравачаси, сим қаравот, дори солинган қути - ҳаммаси ортда қолиб, унутлади. Яхшиям шу китоблар бор! Шукрки, юрш саодати насиб этмаганига яраша уйғоқ қалб берибди Яратган. Шу саҳифаларга тўкиб солмаса, ўн олтинчи баҳори гўж-гўж куртак ёзган қизгина дарёдек тошқин туйғуларини қайга сиғдирар эди?..

- Чироқни ёкиб қўйяйми, қизим?

Эшикдан мўралаб турган ойисига "ха" ишорасини қилдида, қўшиб қўйди:

- Бу китобни тугатдим. Бошқасини олиб беринг. Шеърлар бўлса яхшийдир.

Ойиси жавондаги зич қаторлар орасидан қизил филофлисини сугуриб олар экан, сўз қотди:

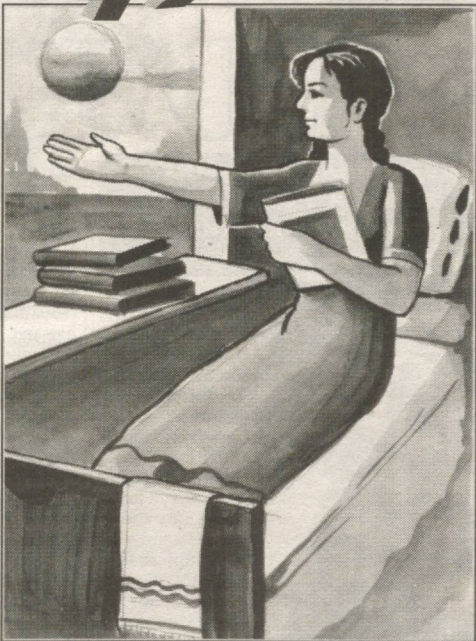
- Кўзинг толмадимми, дам олсанг бўларди.

- Ҳозир, яна бир оз ўқий.

- Майли, - жилмайганча китобни узатди ойиси. - Барака топсин ўша шoir бола. Ажойиб китоблар совға қилибди-я.

Ҳабибанинг азой-баданига илик қон югурди. Ҳаётда кун-кеча содир бўлган энг катта ҳодиса такрорланаётгандай кўнгли яйраб кетди. Ўша дақиқалар лаззатини яна туйгандек бўлди.

- Она қизим, сени йўқлаб келишибди.

Шуурида икки сўз қайта-қайта жаранг берди: "Мени ҳам, мени ҳам" Нима қипти? Зуфаржон ҳам Ҳабибани бир сония ёдга олган бўлиши мумкинку ахир? Ҳабиба ҳар лаҳза, ҳар нафас уни яна бир бор қўриш, кўзларига яна бир термулиш учун яшаётти-ку! Унга нимадир бўляпти, нимадир бўлди! Нега хаёллари бўйсунмаяпти? Нега лаблари телбаларча унинг исминини айтаяпти? Етмиш икки томирида гузираётган нима?

У кўзларини юмиб олди. Рухини қамраган хис энди вужуди ичра илди эйди. Бир ҳовучгина, хаста, рангпар жуссада буюк пўртана жунбушга келганди. Гўё шу тобда нимадир рўй берадигандек, юраги ҳап-риқиб кетди. Бу ҳол қанча давом этди, ўзига ҳам аён эмасди. Китобнинг ерга "тан" этиб тушиши уни ўз ичига олган туманни туйқус тарқатиб юбор-

ди. Манглайдаги муздек терни артаркан, титроғини босишга ҳарчанд уринди. Аравачанинг пойига мук тушган китобни олишга жазм қилиб аста энкайди. Қўли етмади. Янада зўр берди чўзилди - ўзи олиши керак, ўзи! Шунчалар зўр бердики, ҳатто Ҳабиба энгашган кўйи тошдек қотиб қолди. Йўқ, бўлиши мумкин эмас! Унга шундай туюлди чоғи. Ўша қайсарона ҳаракатни яна такрорлашга аранг куч топди. Шунда... қимир этмай осилиб турган оёқларини бармоқлари баб-баробар юқори томон ҳаракатга келди.

Ҳабибанинг боғина қўнидан чиқмадек урган юраги бир зумга қуддек қолди. Ишқилиб, бу туш бўлмасин! Ишқилиб, уйғониб кетмасин! У энди ўтирган жойида шунча йиллик уйқудан уйғонаётган аъзоларини қимирлатишга уриниб қўрди. Ниҳоят, бармоқлари бирин-кетин кўзгала бошлади.

- Ё Худойим... Ана... ана... Ё худойим!

Селдек ёприлган кўз ёшлари юзини ювар, чиндан-да шу он бутун олам ва шу олам ичра энг қадрдон кишиси унинг шикаста қалбига бўйлаётгандек эди.

Қўёшининг сўнгги шуълалари ҳам адир ортига фарқ бўлди. Бирок Ҳабибанинг қалбида эндиғина тонг отган, унда балқан қуёш ҳеч қачон ботмайдиган эди.

Гулчехра АСРОНОВА, Фаргона шахри.

У китобнинг янги варағини

ЎҚИЛМАГАН

кўрган дадам уларни синфимизга бошлаб кириб, доска олдида тургазганча роса изза қилганди.

Дадам, ўқишдан бошқа нарсаларни ўйлама, деб мени ҳам кўп уришарди.

Эртаси кун теримда Сора билан ёнма-ён ётганга тушиб қолдим. У менга дам-бадам зимдан қараб қўяр, нимадир дейишини кутарди.

- Сора, - дедим унга секингина атрофимиздагилар сал узоқлашиб кетгач, - Нега менга хат ёздинг?

Сора чўгдай чизариб кетди. Ерга қараганча нима дейишини билмай узоқ туриб қолди. Сал нарида эса Инобат кўзларини бақрайитириб бизни кузатиб турарди.

- Иккинчи хат ёзма! - дедим мен Сорага, гўё кечаги гаплари учун Инобат ҳам эшитиб қўйсин, дегандек овозимни баландлатиб.

Сора олдидаги ҳали терилмаган оппоқ пахта чанокларидан кўз узмай бир он қарахтдек туриб қолди. Кейин юзларини кафтлари билан тўсганча йиғлаб юборди, сўнгра бир сўз демасдан пахтазордан чиқиб кетди. Кейин билсам, ўша кун шунча жойдан қишлоққа пиёда кетиб қолибди... Инобатга кўзим тушганда у менга қараб, "Бопладинг!" дегандек имо қилди. Жаҳлим чиқди, лекин сездирмадим.

Сора шундан сўнг менга сира гапирмай қўйди. Танаффусларда тўқнаш келиб қолганимизда ҳам, тасодифан кўз-кўзга тушиб қолганда ҳам у тезгина ўтиб кетар, менга зигирча парво қилмасди ҳам. Аслида эса мени пинҳона кузатиб юрарди... Эсимда, бир кун дарсдан кейин мактаб стадионда тўп тепиб кунни кеч қилдик. Ўйин тугаб тарқалаётганимизда "А" синф деразасидан бир кўриниб ўтган шарпага кўзиб тушиб қолди. У Сора эди. Деразадан бизнинг ўйинни, мени кузатиб ўтирганди.

Шу кун "Мактубда нима, лар ёзилган экан-а?" деб, уни ўқимасдан йиртиб ташлаганимга илк марта пушай-

мон бўлдим. Бирорта қизга кўнгли қўелмадим. Ишга жойлашгач, қишлоққа борсам, ойим гап очиб қолди.

- Мана, институтни ҳам тугатдинг. Энди тўй қилсан ҳам бўлаверди. Ўзинг билан ўқиган Инобатхон ҳам бу йил институтни битириб, ҳўжалигимизга агроном бўлиб келди. У ёқ-бу ёқдан совчилар келса, йўқ дебди. Ойисининг шама қилишча, сенда кўнгли бормиш...

- Ҳали уйланмоқчи эмасман, - дедим-у, кўчага чиқиб кетдим. Инобатнинг ўша қилиқларини эсладим ва бирдан ярқ этиб кўзим очилгандек бўлди. Кўз ўнгимда Соранинг юзларини кафтлари билан яширгачча йиғлаб кетаётгани гавдаланди. Гўё у мурғак муҳаббатимизни кўз ёшлари ила кўмаётгандек...

Мана, ҳамон бир дилқаш кўнглига зор бўлиб юрибман. Фақат армонли хотиралар юрагимни ўртади, холос. Сора билан қўришгим, тўйиб-тўйиб суҳбатлашгим, ўша мактубда нима-ларни ёзганини сўраб билгим келади.

Қайтмас хотиралар мунча ширин бўлмаса! Балки муҳаббат деганлари шунақа бўлармикан?... Нега ҳеч қимга кўнгли қўелмаяпман? Йўқ, йўқ, севганман, бунини йиллар ўтган сайин чуқурроқ хис қилаяпман. Бу сен эдинг. Сора! Ўша ўқилмай қолган ишқий мактубингни ўқишга зорман. Бир умр энди шундай - зор бўлиб ўтсам керак... Энди биламан, хатда сен ёш қалбнинг, ўн олти ёшли қиз қалби бу ҳаётда нима-ни иллаган, нимадан азоб чеккан, нимадан шодланган ва яширин маънолар ахтарган бўлса, шулар ҳақида ёзгансан. Эзгулик ва бахт ҳақида ёзгансан. Сен мард ва мағрур инсон экансан, ўз қалбингни мактуб орқали бўлса-да, бир мартага оча олдинг...

Мен-чи, мен! Мен эса...

АДДАМ ДАМИН

1. АЁЛЛАР ЖУВОНЛИҚДА...

Кийин-кийин бева жувонларга қийин. Ўн йил, ўн беш йил эри билан ёстиқдош бўлиб, ишқ-муҳаббат нима эканини эндигина тушуниб етган масрур паллада у танмахрамидан мосуво бўлиб ўтирса-я! Нақадар аччиқ, нақадар аламли! Энди у тул хотин ҳаётининг бу ёғини нима қилади?! Ким билан кундузлари чакчақлашиб, кечалари шивирлашиб чиқади! Буниси ҳам хай... Буниси ўзидан ўтади - ўзи билади. Аммо теварак-атрофидаги йигитлар, сўққабашлар, шўх, бетамиз, бунинг устига қалангикасанги, шалоқ эркаклар-чи? Улар ойдеккина боши очиқ бу жувонга индамай ёки тескари қараб тураверадиларми?! Парво қилмай, шунчаки ачиниб қўя қоладиларми?! Йўқ, албатта. Дуч келган суюқ эркак у муштилпарга сўқланади, гап отади, бир айлантирсам, деб

таклари баъзиларида ҳали қониб улгурмаган, баъзиларида гуллаб яшнаган, образли қилиб айтганда, ўн гулидан ҳали қанчаси очилиши иштиёқида турган бўлади. Демак, ҳаёт нашадаси, аёллик эҳтирослари бирида яшнаб турган бўлса, бирида анча тўйиниб қолган бўлади. Аммо кўпчилиги эр зотининг куч-қудратига эндигина тушуниб етган бўлади. Эрга бўлган мойиллик чинакамга маъно-мазмун олган бўлади.

Энди, қаранг, худди шу ёш даврида аёл киши эржонидан ажраб қолса нима бўлади?! У қандай аҳволга тушиб қолади?! Унга гўё энди ҳеч нарса керак эмас. Фарзандларига кўзи тушиб қолганда эса уларнинг аҳволини ҳам ўзиникига ўхшатади ва беш баттар мусибатга ботади. Аёл кишининг бу ёшда шўри қуриб қолгани шу. Энди нима қилади, у? Додини, фигонини кимга айтади, у? Умуман уни тинчлантирадиган, унга малҳам бўладиган инсон топиладими? Топилмайди. У аросатда

киши: "Уйда эркакнинг гурсиллаб кириб, гурсиллаб чиқишининг ўзи катта мадад", дер эдилар. Бошидан ўтган бошини ушлайди, тўғри эмасми?..

КЕКСАЛИҚДА...

Кекса аёл, деганда 55-75 ёшлардаги аёлни тушуниш лозим бўлади. Бу - демографик кўрсаткич. Бу даврда 5-10 ёш фарқ қилишининг аҳамияти катта бўлади. Бунинг назарда тутмоқ лозим. Умумий тарзда ёндошиладиган бўлишса, бу давр ёшидаги аёллар баъзилари бардам-бақувват бўлсалар, баъзилари анча пугурдан кетган бўладилар. Булардан фароғатда яшаб келаётганлари, тани-жони соғлари, ғам-ташвишдан нари бўлганлари ҳали яшаш иштиёқида, ишқибозлик қувватига бўладилар. Эркак, деганда ўлиб қутулмасалар-да, уни унутиб юбормаган, гоҳ-гоҳида эса ҳатто кўмсаб турадиган туйғуда бўладилар. Эрларига тегинманг, ҳазилингни курсин, ёмон қари-ялсиз, уялмайсизми, шунча не-

бат" ҳам ўз муддаосига етмай сўнади. Ўзини сақлаган, кўзлари ҳали ҳам чакнаб турмасида, ҳар қандай ялтираб турадиган, эржонига ҳузур бахшида қила оладиган аёллар борки, улар ўзларини ҳеч қачон кекса, деб билмайдилар. Уларни ҳаётга, қувноқ, овлоқ дамларга чорлаб турувчи куч улардаги мана шу эҳтирос бўлади. Эҳтирослари бор экан, улар ҳамон ёшариб, яшнаб, завқ-шавққа тўлиб юраверадилар. Уларни соғлом, бардам олиб юрадиган туйғу ҳам мана шу. Бу жиҳатдан бахтли кексалар шулар...

Энди шундай бахтли кексалик даврини, роҳатини, фароғатини кўриб, тотиб юрган эр-хотин тоғу пайтда аёл киши эркакдан ажраб қолса, шу инсофдонми?! Эркак кекса эди, қариб қолган эди, унга яради-ярамасди, куч-қуввати бор эди-йўқ эди, соғ эди, дардманд эди.

Нима бўлганда ҳам эр эди-ку, баъзан-баъзан "эркак" эди-ку! Бу тун умри бўйи оила, авлод шажарасини яратиб келаётган

ЭРКАК ВА АЁЛ:

СИР-АСРОРЛАР

ригами?! Ёки норасида невар-эвараларигами? Уларнинг турмуш ташвишлари, тирикчилик қайғулари ўзларига етарли. Вақтлари бўлганда, қўллари текканда она аҳволидан хабар олиб туришар. Унинг кўнглини кўтаридиган, ғам андуҳини пайсатирдиган муомалада бўлишар. Бундай илиқ муносабатлар фарзандлар, келинлар қўлидан келади. Аммо ўтирганда олдида, ёганида ёнида дардқаши бўлмайди. Кўнгил ёзадиган, тинглаб ёқлаб турадиган ҳам-сухбат бўлмайди. Юз-кўзига, афти-ангорига

БЕВАЛИК-ТРОЖЕА

кўнгли кетади. Баъзилари ҳаддан ошиб, пул-мул бериб турсам ҳам майли, "Мен билан бўлиб турса" бўлгани, дейди. Қарабсизки, кечагина баобўли, ҳамияти, ор-номусли оила аёли кўча-қўйдаги аллақандай бемаза, безбетлар назарига тушиб қолади. Эркаклар зотиға эрмак бўладиган ҳолга келиб қолади. Кўхлиқина аёл кўхлиқина турмушдан ажраб қолиб, шу ҳолга тушади. Ҳолбуки, бир неча ой бурун ясаниб-тусаниб, дадил қадам ташлаб юрар эди. Энди бўлса, боши эгик, одми суст, эгни одми, ўзи ҳам одми, камсукум бўлиб қолди. Қаранг, сал кун ичида бу гўзал келинбонунинг қадр-қиммати қанчалар пастга, арзон-гаровга тушиб кетди! Ким айбдор бунга?! Ким у моҳитобон келинни шу ҳолга солиб қўйди?! Ҳеч ким! Ҳеч зог! Пешона бу... Пешона... Минг афсус... Унинг кечалари юм-юм йиғлашларини, ёлғиз қолган ёстиғи нам бўлиб чиқишларини кўрсангиз эди, сиз ҳам қўшилишиб йиғлаган бўлардингиз... Аммо бу мусибат кўз ёшлари билан ариб кетадиган мусибат эмас. У инсон зотининг қўлидаги қайғу ҳам эмас. Уни ҳеч ким ҳеч нарса билан арита олмайди... Кўргулик, деганлари шу... Энди сабр қилишдан, бардош беришдан ўзга чора йўқ. Бирок йил фасллари ўзгариб турганидек, инсон ҳаёти ҳам ўзгариб туради. Қор эриб кетади, чечаклар униб чиқади. Баҳор келади, лолалар гуллайди. Лолалар... О, лолалар!

Қони қотган аёллар қалби! Бугун кимга интиқсиз? Қачон келади у сизга хуштор энди-ги шунқор?!

ЎРТА ЁШДА...

Ўрта ёшли аёл бу - 35-55 ёшлар ўртасида ҳаёт кечириб келаётган, фарзандларидан 1-2 тасини уйли-жойли қилиб улгурган оила соҳибаси. Бу ёшда аёллар одатда айни етилган, тўлишган, соғлом, тажрибали, ҳаёт, турмуш сабоқларидан дарс олиб бўлган бўлади. Қалб туйғулари, вужуд эҳтиёжлари, ишқ-муҳаббат орзу-ис-

Шу фикримизга эътироз билдирадиганлар бормикан? Бор бўлса, у одам ё жуфти билан яшайди - беваликнинг алам-андуҳларини билмайди, ёки ўзи бева-ю, ҳис-туйғуси унутилиб бўлган кесак кабир.

қолди. Аёл боши билан ўғлини қандай уйлантиради? Қизини қанақа қилиб чиқаради? Кимнинг уйига узатиб қўйиб келади? Энди бир пайтлар эр-хотин орзу қилган у куддан ҳам бўлмайди. Улар пастроқ жойлардан бўлади. Чунки оилани қудратли қилиб турган эр энди йўқ... Бамааслахат иш қиладиган, суянганда қоядек бўлиб турадиган умр йўлдоши, пахлавони энди йўқ...

Инсоннинг табиати, руҳий ҳолати одатда уй, оила, турмуш шароитига кўра дам-бадам ўзгариб тураверади. Гоҳ худ, гоҳ беҳуд, деганлари шу. Бева қолган муштилпар аёлнинг ҳеч ким билмайдиган, ҳеч кимса сезмайдиган аччиқ-аламли ички руҳий кечинмалари унинг юрак-бағрини нимталайверади. Бунга сабаб ёлғизлик ва у билан боғлиқ кўнгил нидолари. Аёл кишининг ўрта ёшда бева қолиши бу - азоб, деганлари шу. У яшамайди, шунчаки, кун ўтказида. Чунки аёл бу ёшда нафақат эркакни кўнгли тусайди, балки эркак киши ёнида бўлишини, уйда, тўрида ўтиришини, гап беришини истади. Эркакни парвариш қилиш, ардоқлашининг ўзи унга бир олам фароғат бағишлайди-ку! Бева қолган аёл шу хислатидан, шу хизматидан ҳам маҳрум бўлган бўлади. Эридан ажраб қолган аёлнинг ҳар жиҳатдан мосуво бўлгани шу. Мана, нима учун унга қийин, унга оғир, унга... яна нима десангиз, дегавингиз... Аммо унинг дарди энгиллашмайди, у ҳаёти қайтиб келмайди. Бу - тақдир азал!

Шу тобда барвақт - бева қолган кекса Қарима опоқимларнинг гаплари эсимга тушиб кетди: у

пахлавон жуфти эди-ку! Наҳот, бир дард ёпишса-ю, селдай олиб кетса?!

У биргаликда не-не аяхши-ёмон, кўнглилли-кўнгилсиз кунларни, йилларни бошидан ўтказиб, қанчадан-қанча фарзандлар, набиралар, эвараларни дунёга келтирган зот бугун ўз уйда йўқ бўлса. Бу уй-жой, мол-ҳол, бойлик ҳаммаси фарзандларни қўйиб турганда, аёлнинг бир ўзига қолиб кетса... Кечагина эридан бесўр ҳеч нарса қилмаган, ҳеч нарсасга тегмаган хотин бугун буларнинг барчасига ўзи ҳоким бўлиб қолса, бу қанақаси?!

Ҳамма нарсадан, барча бола-чақасидан, жами борди-келди ишлардан хабардор бўлиб туриш, тирикчилик ва ҳўжалик юмушларидан кўз-қулоқ бўлиб юриш бир ўзининг зиммасига тушиб қолса - бу қанақаси бўлди?! Унинг кечагина бирга ётиб турган суянган тоғи - эржонига қаққа кетди, қайларга қайиб расо бўлди?!

Аёлнинг аёл бошига қулфат тушиди, мўминлар! Қолган арзимас, аммо қимматли ҳаётини энди у ким билан ўтказида? Кимга у суянади-ю, кимни у парвариш қилади? Ким унга раҳна-молик қилади-ю, ким уни ҳимоя этади. Эржонининг чинори эди-ку! Улар эр-хотин ўғил-қизлари, невар-эваралари қўзида йиқилмас чинорлар эдилар-ку! Энди энанинг орти бўм-бўш бўлиб қолса-я! Арзини бу эна энди кимга айтсин?! Зурриётла-

кўз ташлаб қўядиган, нохушликни дарҳол пайқайдиган жуфти бўлмайди. Ўтирганда кўрпача солиб берадиган, ётганда ўрин-тўшакни ростлаб қўядиган, оғзига ёққан ёғлиқни илиниб турадиган, усти очилиб қолса ёпиб, совуб қолса, ўраб чирмаб қўядиган, кундузлари нафас олишларидан хабардор бўлиб турадиган эржонига қани?! Тунлари уйқуси қочганда гагга соладиган ёстиқдоши қани?! Қайсидир келини, набираси ёки бошқа бирор кимса дилини оғритиб қўйганда юрагини бўшатиб оладиган дардқаши қани?!

Шу ҳаёлларда бева бечора ўз дардини ўзи тортиб юракчан, кунлар ўтади, ойлалар ўтади, қиш фасли тугаб, қўкям фасли келади. аёл кўнгли бағрига шамол тегишини тусаб қолади. Ёлғизлик секин-аста бардам-ҳаммуват аёлнинг жонига тега бошлади. У аёл табиатан ҳаётини севувчи, қувноқ, шўх-шодон бўлса ёки руҳий-ҳиссий эҳтиёжи қистаб қолса, иккинчи турмушга йўқ, дея олмайдиган ҳолатга келади. Нима қилсин? Бу - ҳаёт! Бир марта бериладиган ҳаёт! Устига устак, у феъл-атворга кўра ёлғиз яшай олмайдиган аёл бўлса-чи? Эркаксиз соғлигидан ажраб қоладиган аёл бўлса-чи? Уни тушунадиган фарзандлар, келин-қуёвлар борми? Бор бўлса, у муштилпарга ёрдам қўлини чўзсин! Онаниси ҳамма хотин-халажлар қатори аёл сананган, уни тушунган, унга ачинган зурриётлар, қариндош-уруғлар ёрдам қўлини чўзсин! Ёлғиз қолган ҳамма аёллар бир хил қарашга, бир хил яшашга, бир хил туйғуга эга эмас. Эркакдир, аёлдир бева қолган бўлса, тоифаси ҳам шунча. Ортиқча билагонлик ортиқчалик қилур...

Ҳамма беваляри уйлантириб қўядиган иккита нарса бор: бири - бошда айтиб ўтганимиздек, андиша, ҳаё, бири манзур бўларли жуфтни топиш...

Қайдасиз эй қисмати

хилол,
Қайдасиз Сиз жуфту ҳалол,
Қайдасиз?!

Азимжон КОСИМОВ

МАВРАК (шалфей) ПОДАГРАГА ДАВО

Подарга (моддалар алмаши-нуви жараёнининг бузилиши туфайли юз берадиган, бўғин-ларни қизишгандай зирқира-тиб оғритадиган кас-саллик) безовта қиладиган бемор-ларга ярим кечаси бўғимларнинг нина санчгандек ачиш-тириб оғришидан уйку қочиб кетиши, тана ҳароратининг кўтарилиши бе-го-на эмас. Менда мана шундай киши-ларнинг мушуқли-ни осон қилиши мумкин бўлган муолажа усулининг ре-цепти мавжуд. Ўзим ҳам анча йиллардан бери подаградан азият чекиб келаман. Қуйида-ги муолажа эса менга дард кўзиганда оғриқни енгишим-га ёрдам беради:

Дорихонадан икки кути (ҳар бири 50 граммдан) қуритил-ган маврак олсиз ва 6 литр

сувга солиб 10 дақиқа қайна-тасиз. Сўнгра сув қўл қуяр-қуй-мас даражага келгунча сову-тасиз, ҳамда мана шу иссиқ сувга оғриёт-ган қўл ёки оёғин-гизни ботириб ўти-рингиз керак. Муола-жа 30 дақиқадан 1 соатгача давом эти-ши меъёрида ҳисоб-ланади. Бунинг учун тайёр қайнатманинг бир литрини алоҳи-да идишга олиб, паст оловда ушлаб тура-сиз ва сувнинг совушига қараб қўшиб борасиз. Бир ой мобай-нида кунига бир маҳал уйку олтидан ушбу муолажани олиб, кейин иссиқ пайпоқ ёки қўлқоп кийиб ётиб ухлаш тавсия этилади. Энг муҳими уқлайдиган хонангизда елви-зак бўлмаслиги шарт.

Азизбек САМАДОВ,
Тошкент шахри.

МИЛКЛАР ОҒРИМАСЛИГИ УЧУН

Менинг милкларим озгина таъ-сир остида ҳам, масалан, тиш чўткасини қаттиқроқ босиб иш-қаласам, ёки қаттиқ нарсалар есам, дарров қонаб кетади. Бу нарса унчалик ҳам ташвишли эмас, албатта. Аммо барибир қўл холларда, айниқса меҳмондорчи-ликка борганда, ёҳуд давралар-да ўтирганда ноқулайликлар ҳам туғдиради. Бир танишимдан жуда

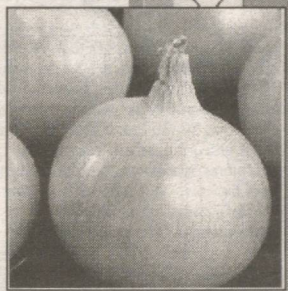
самарали муолажа усулини ўр-ганим олгач, ҳамма муаммоларим барҳам топди. Бу эман пўстлогини ва қизилпойча (зверобой) ара-лашмасидан оғиз бўшлигини чай-иш учун тайёрланган дамла-мадир. Уни тайёрлаш учун 0,5 қисм майдаланган эман пўстлогини, худди шунча қуритилган қизил-пойча гиёҳи, 1,5 қисм микдори-да кунгабоқар ёғи, 0,5 қисм ўткир қизил шароб зарур бўлади.

Барчасини яхшилаб аралашти-риб, 10 кун қоронғу жойда сақ-лаш керак. Шундан сўнг дамла-мани сузиб олиб, 2 соат газ ўчоқнинг духовкасига қўясиз. Сўнгра тайёр бўлган муолажа воситаси қопқоғи маҳкам ёпи-ладиган идишга солинади. Қа-чонки оғиз бўшлиғида оғриқ бошланса, ёки милклар қонаса, оғзингизни мана шу дамлама билан чайинг ёки пахтали там-понни дамламада намлаб, оғри-ётган жойга босинг.

Каромат ОРТИҚОВА,
Наманган вилояти.

ТАБИЙ ВА АРЗОН

Қишда уйларимиз совуқ бўлиб ҳаммамиз сандалли уйга тикилиб олардик. Иссиқ-роқ ётай, деб катталар сандал-нинг "кўзи"га жой солиб оли-шардик. Мен ёш болалиман. Бешиқдаги ўғлим кечаси би-лан "кур-кур" йўталиб чиққан-да унга ичим жуда ачирди. Шамоллаш орқасидан бир неча марта касалхонага ҳам тушиб чиқардик. Шундай кун-ларнинг бирида палатадо-шимнинг айтиб берган масла-ҳатиға амал қилиб ўғлимни тузатиб олдим. У менга икки бош пиёзни танга-танга қилиб тўғраб, сирли кастрюлкадаги бир литр сувга солиб, то 0,5 литр сув қолгунча қайнатиш-ни тайинлади. Қайнатма сап-сарик ранга кириб қуоқлаша-ди. Уни докадан сиздириб, 4 соат тиндириб қўйиш лозим. Сўнг кун давомида 4-5 маҳал-дан бир ош қошиқда болага ичириш керак экан. Айтганла-рини қилдим. Мен учун гўё мўъжиза рўй берганди шун-да. Боламнинг йўтали секин-

аста камайиб, бора-бора бата-мом тўхтади. У ҳозир катта йи-гит бўлиб қолган. Агар ҳозир ҳам сал йўталганини эшитсам, дарров шу муолажани такрор-лайман. Фақат бир қошиқдан бермай, сал кўпайтирдим. Энди икки ҳўпламдан ичира-ман. Йўтали таққа тўхтади. Бу - мен ўзим ҳаётда синаган усу-лим. Ундан бемалол бошқалар ҳам фойдаланишини тавсия этардим. У катталар учун ҳам, ёш болалар учун ҳам фойдали.

Юлдуз БАРАТОВА,
Жиззах шахри.

БОДНИНГ ДАВОСИ

Ўтган йили дала ҳовлида қат-тиқ шамоллаб қолдим. Қишда дам олгани чиқиб, бир неча кун совуқ уйда электр иситкич-лардан фойдаланиб ва кўрпа-га ўраниб яшашга тўғри келиб қолди. Уйга қайтганимдан сўнг эса бод(орқа мия нервлари-нинг шамоллаши) касаллиги кўзгаб қолди. Белим зирқираб оғриб, уй ишлари у ёқда тур-син, оддийгина юриш ҳам қат-тиқ азоб бера бошлади. Ме-нинг қўйналиб юрганимни кўрган қўшим ерқалампир ва дафна (лавр) япроғи билан муолажа қилишни маслаҳат берди. Бу муолажада ерқалам-пирдан компресс учун фойда-ланилса, дафна япроғини чой ўрнида дамлаб ичиш лозим. Ҳар куни кечқурун белимга тенг микдорда ароқ ёки спирт аралаштирилган ерқалампир шарбати сурта бошладим.

Шарбатни яхшилаб ишқалаб суртгач, белимга иссиқ рўмол ёки шарф боғлаб олардим. Бун-дан ташқари дафна япроғидан дамлама ҳам тайёрлардим. Бу-нинг учун тахминан 25 грамм яп-роқни сирланган идишга(каст-рюлькага) солиб, устига 300 грамм сув қўйиш ва қайнатиш керак. Қайнаб чиққан, оловда яна 5 дақиқа ушлаб турасиз. Кей-ин устини яхшилаб ўраб, 3 соат дамлаб қўйиш лозим. Сўнгра сузиб олиб, дамламани кун да-вомида оз-оздан - охиригисини уйкуга ётиш олтидан ичиб бо-риш тавсия қилинади. Дамлама-ни 3-4 кун узлуксиз ичиш, бир ҳафталик танаффусдан сўнг эса муолажани яна такрорлаш ке-рак. Агар бод сурункали кўри-ниш олган бўлса, ушбу муола-жани йилига бир марта қўлаб туриш яхши самара беради.

Тоҳирисо БОЗОРБЕКОВА,
Янгийўл тумани.

ҚОН БОСИМИГА ДАВО

Анчадан буён қон боси-мим кўтарилиб, ҳеч тушмас-ди. Қилмаган давом қолма-ди. Турли таблеткалар, кийик ўтидан дамлама... барчасини ичиб кўрдим. Баъзан бу касаллик шу қадар мени холдан тойди-рарди-ки, алаимдан аччиқ-аччиқ йиғлаб олардим. Дард берган аллоҳ шифо-сини ҳам бераркан. Бошим-ни кўтаролмай юрган кун-ларимнинг бирида Хадича исмли узоқ қариндошимиз уйимизга меҳмон бўлиб келди. У ҳам бир пайтлари худди мендек шу дард би-лан тоза қийналган экан. - Сизларда нос тамаки эки-лади. Ана шу айнан қон бо-

симига даво,-деди. Қон бо-симига даво қилишнинг шу туридан тайёрлан-ган носдан оз-оз тил тағи-га ташлаб турилса, бора-бора бу дарддан халос бўлиш мумкин экан. Боши-да нос чекамани, деб уна-мадим. Жонинг оғриси ҳам-масига рози бўларкансан. Қариндошимнинг маслаҳа-ти билан тузалиб кетдим. Шунга ҳам беш йилча бўлди. Ҳозиргача бу касал-лик мени безовта қилгани йўқ. Эҳтимол худо мени тузалишим учун Хадичахон-ни бир элчи қилиб юбор-ган бўлса ажабмас.

Муқаддам АБДУҚОДИРОВА,
Ургут тумани.

САЛАТЖОН ДАРМОН

Бу воқеани бир дугонам айтиб берганди. Ҳар сафар қўшини уйга кирганда дугонам ётган бўларкан. Бунинг сабабини сўраган қўшнига: - билмасам, ҳеч бошимни ёстиқдан кўтаролма-йпман,-деди. Шунда ҳалиги аёл дугонамга мана бундай маслаҳат берган экан. Ҳозир айни мева-лар пишаётган, турли қўкатлар чиққан пайт. Бир коса қатикқа пишган лавлагининг бир донаси-ни қирғичдан ўтказиб сол. Яна унинг устига янги сабзичини май-да тўғраб, қўкатлар, саримсоқ пиёз билан аралаштириб истей-мол қилсанг, тананга қувват ба-ғишлайди. Айтганларни бажар-ган дугонам дармонга кириб кет-ганини қилиб сўзлаб берди.

Гулбаҳор ШОДИЕВА,
Фарғона шахри

ҚАРИ БИЛГАНИНИ, ПАРИ БИЛМАС

Қизчам эмаклар эшикнинг орқасига бориб қолган экан. Қутилмаганда очилган эшик унинг митти оёқчасини қисиб қолди. Ҳеч қанча ўтмай оёқчасида шиш пай-до бўлди. У ёқда меҳмон хи-жолат. Қизчамга ҳали кон-фет, ҳали ўйинчоқ бериб овутомқчи бўлади. Қани у овуна қолса. Оёқчасини "кух-кух"лаб йиғлайди-ей, ичим ачиб кетди. Бирпас нима қилишимни билмай довдираб турдим. Сўнг қай-даннам маслаҳати бўйича шишган жойга тезда ўғил-чамнинг пешобини пахтага шимдириб босдим. Устидан селлофан ёпиб, юмшоқ пай-поқчасини кийдириб

қўйдим. Эртаси қуни қара-сам шишдан асар ҳам қол-мабди.

Эрталаб ишга янги оёқ кийим кийиб кетдим-у, кеч-гача бўларим бўлди. Кечқ-урун келсам, оёғимда пуф-факчалар пайдо бўлибди. Агар улар ёрилса, роса ачишини билардим. Қай-нонам дарҳол пешоб боси-шимни тайинладилар. Ай-тганларини бажардим. Бир-икки кунда пуфакча-лар жойига ёпишиб, теп-текис бўлиб қолибди. Қари билганини пари бил-мас, деганлари шу бўлса керак-да.

Гўзал ЎРМОНОВА,
Тошкент вилояти.

ДАРМОН ва ДИЛОРМОН тайёрлашди.

959 Ёшим 40 да. Асли тошкентликман. Акрашганман. Ил гурӯх ногирониман. Ишлайман. Ўзимнинг уй-жойим бор. Фарзандим йўқ. 30-35 ёшгача бўлган, рўзгорни эплай оладиган, саранжом-саришта, акли, (ўзимдек бир дардманд бўлса ҳам майли) қиз ёки жувон билан танишиб, оила қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Олимхон

960 Ёшим 48 да. Акрашганман. Асли наманганликман. Бир фарзандим бор. Уй-жойим етарли. Маълумотим олий. Урта бўйли, келишган аёлман. Топиш-тутишим ёмон эмас. 55 ёшгача бўлган, аёли вафот этган, боламга оталик меҳрини бера оладиган, диёнатли эркак билан танишиб оила қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Мавжуда

961 Асли тошкентликмиз. 25 ёшли, бўй-баста келишган жияним бор. Ишлайди. Яхши оиланинг фарзанди, ота-онаси билан яшайди. Орасталикни, саранжом-саришталикни жойига қўяди. 35 ёшгача бўлган, уй-жойли, тошкентлик, ишлайдиган, инсофли, меҳрибон, жиддий йигитни куёв қилган бўлардик.
Манзилим тахририятда.
18:00 дан кейин
Наргиза холаси

962 Ёшим 35 да. Тошкент вилоятининг Юқори Чирчиқ туманиданман. Акрашганман. Ўзимнинг уй-жойим бор. Онам билан яшайман. 30 ёшгача бўлган, Тошкент вилоятда яшайдиган, андишали, оқибатли, ширинсўз ва оқила (бир қизчаси бўлса майли) аёлга уйланаман.
Манзилим тахририятда.
Умидбек

963 Ёшим 56 да. Асли тошкентликман. Жиддий сабаб билан ажрашганман. Бир нафар ўғлим бор. Уйланган, алоҳида яшайди. Маълумотим олий. Тижоратчилик билан шуғулланаман. Ҳовли-жойим, автомашинам бор. Бўйи-баста келишган, кўркам, диёнатли эркакман. 45 ёшгача бўлган, қаерлик бўлишининг аҳамияти йўқ, меҳрибон, вафодор, уйим-жойим дейдиган аёл билан танишиб, оила қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Самандар

964 Ёшим 51 да. Асли тошкентликман. Акрашганман. Фарзандларим уйли-жойли бўлиб кетишган. Сотувчи бўлиб ишлайман. Диёнатли, инсонни қадрлайдиган эркакман. 45 ёшгача бўлган, оқила, пазанда, уй-жойи бор аёл билан тақдиримни боғламоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Мухаммаджон

965 Асли фарғоналикман. Ҳозир Тошкент вилоятида яшайман. Ёшим 71 да. Аёлим қазо қилган. Фермерлик билан шуғулланаман. Ҳовлим-жойим, автомашинам бор. Фарзандларимнинг ҳаммаси ўзидан тиниб-тинчиб кетишган. 65 ёшгача бўлган, меҳрибон, қадримга етадиган, оқила аёл овоз берса, уйланиб, қолган умримизни роҳат-фароғатда ўтказган бўлардим.
Манзилим тахририятда.
Сотволди ота

966 Асли сурхондарёликман. Ёшим 23 да. Уйланмаганман. Баланд бўйли, кўркам йигитман. 23 ёшгача, яхши оиланинг фарзанди бўлган, оққўнгил, гўзал, пазанда, уй-жойли, тошкентлик қиз билан танишиб, уйланоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Шухрат

967 Асли андижонликман. Ёшим 25 да. Уйланмаганман. Хунамандчилик билан шуғулланаман. Яхши ота-онанинг фарзандиман. Кўркам, орасталикни ёқтирадиган йигитман. 25 ёшгача бўлган, оқила, гўзал, пазанда, уй-жойи бор, тошкентлик қиз билан танишиб уйланоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Ақбар

968 Асли Тошкент вилоятиданман. Ёшим 64 да. Аёлим қазо қилган. Фарзандларим уй-жойли бўлиб кетишган. Ўзимнинг алоҳида уй-жойим бор. 55 ёшгача бўлган, фарзандлари ташвишдан қутулган, қаерлик бўлишдан қатъий назар, меҳрибон аёл бўлса танишиб, оила қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Холмурод

969 Асли Тошкент вилоятиданмиз. Сингилмнинг ёши 28 да. Ҳали турмушга чиқмаган. Уй-жойи бор. Оқила, чиройли, пазанда, меҳрибон қиз. 35 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳри ёки Тошкент вилоятидан бўлган, диёнатли, уйим-жойим дейдиган эркак билан танишиб, турмушга чиқмоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Муборак

970 Ёшим 33 да. Асли тошкентликман. Ота-онам билан яшайман. Оғир-вазмин қизман. 38 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳрида яшайдиган, уй-жойи бўлган, баланд бўйли, ориятли йигит билан танишиб, оила қурмоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Оқила

971 Ёшим 26 да. Тошкент вилоятиданман. Акрашганман. Оғир-вазмин, одобли, саранжом-саришталикни ёқтираман. 35 ёшгача бўлган, қаерлик бўлишдан қатъий назар, инсоф-диёнатли, меҳрибон эркакнинг сеvimли ёри бўлишни орзу қиламан.
Манзилим тахририятда.
Вазира

972 Асли тошкентликман. Ёшим 30 да. Акрашганман. Маълумотим ўрта. Уй-жойим, машинам бор. Баланд бўйли, очикқўнгил йигитман. 25 ёшгача бўлган, оқила, пазанда, ишламай уйда ўтирадиган, тошкентлик қиз бўлса, танишиб, уйланоқчиман.
Манзилим тахририятда.
Баҳром

ВАҚТ ЭСА ЎТАВЕРАДИ...

- Исми Алишер, тошкентликман. Тахририятга келишимдан мақсад кизим ҳам оила қуриб тиниб-тинчиб кетса, дейман. Умид билан фарзандлар ўстирдик. Кизимнинг турмуши бузилиб, кўнглимизга ташвиш тушди. 38 ёшга ҳам чикди.

- Нега бундай бўлди?
- Бир аёл, бека сифатида кизимнинг сира камчилиги йўқ. Маълумоти олий, бир эмас иккита институтни битирган. Нуфузли жойда ишлайди. И-

гиб-териби ўзи учун уй-жой ҳам сотиб олган. Айби эса...

- Нима экан?
- Оллоҳим шу боламга биттагина тирноқ бермади-да. Турмуши бузилишига ҳам ана шу сабаб бўлди. Ҳозир у ишга боради, келади, ўз ташвишлари билан овора. Биз эса онаси билан кексайиб қоляпмиз. Шу кизимнинг бир оила бекаси бўлиб, бахтидан мамнун бўлиб юришини истаймиз. 50 ёшгача, оқил, жиддий, фарзандлари бўлса майли, бир яхши инсон бўлса кизимизга куёв қилган бўлардик...

- Асли тошкентлик Раъно ая бўламан. Газетангизни оиламиз билан севиб ўқиймиз. 35 ёшли бир ўғлимдан бошқа барча фарзандларим бахтли-тахтли бўлиб кетишган. Хиёнат ўғлимнинг оиласини иккига ажратиб юборди. Болалари борлигига қарамай ажрашиб кетишди...

- Ўғлингиз ишлайдими?
- Ҳа, ишлайди. Ўзининг фирмалари бор, шуларни бошқаради.

Топиши ёмон эмас. Алоҳида уй-жойи бор. Баланд бўйли, келишган йигит. Агар келиним энгилтаклик қилмаганида, юрагим бунчалик дардга тўлмаган бўларди. Ўғлим ҳам ширин оиласи бўлишини орзу қилади. Қани энди орзусига эришса?.. 30 ёшгача, Тошкентлик, турмушга чиқмаган, оқила, сабрли, садоқатли, оиласини муқаддас биладиган қизни келин қилган бўлардим.

- Асли тошкентликмиз. Исми Зарифа. Акамнинг ёши 60 да. Ҳавас қилса арзигулик келиноним бор эди. Беш киз, икки ўғлини оқ юзиб, оқ тараб вояга етказишганди. Уларни уй-жойли қилиб энди ҳузурини кўрамиз, дейишганда келинонимдан айрилиб қолдик. Қазо қилганига ҳам олти йил бўлди.

Ўғиллари ва келинлари акамнинг ҳурматино жойига қўйишади. Шунга қарамасдан барибир акамнинг кўнгли ярим, ўксик. Буни кўриб ачиниб кетаман.

- Акангиз уйланоқчими?

- Келиноним вафот этган йили фарзандлари бир-икки оғиз солишганди. Унчалик рўйхуш бермаганди. Акамнинг уй-жойи бор, моддий таъминланган. Ёши бир жойга бориб қолаётганда ўзига мос хушмуомила, меҳрибон, 55 ёшгача бўлган аёл бўлса уйлантирмоқчи эдик.

ЭСЛАТМА: Юқоридаги қаҳрамонларимиз билан танишмоқчи бўлсангиз, уларнинг манзиллари тахририятда.

БАСИРА ва ТАМАРА тайёрлашди.

«ОИЛА» БЎЛИМИГА КЕЛУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Бўлимга келиб эълон берувчилар ҳам, манзил олишга келганлар ҳам, ёки шу масалада вилоятлардан хат йўллаганлар ҳам тахририятга паспортлари нусхасини топширишлари шарт. Паспортининг нусхаси бўлмаган шахсларга келин ва куёвларнинг манзиллари ёки телефон рақамлари берилмайди. Шунингдек, ажрашганлар суд қарорининг нусхасини тақдим этишлари шарт.

Намоз вақтлари							
2008 м./1429 х Жумодус-соний - июн							
Хуфтон	Шом	Аср	Туш	Куёш	Тонг	Июн	Хафта кунлари
21:29	19:59	17:59	12:22	4:45	3:05	9	Душанба
21:30	20:00	18:00	12:22	4:45	3:05	10	Сешанба
21:30	20:00	18:00	12:22	4:45	3:05	11	Чоршанба
21:31	20:01	18:01	12:23	4:45	3:05	12	Пайшанба
21:31	20:01	18:01	12:23	4:45	3:05	13	Жума
21:31	20:01	18:01	12:23	4:45	3:05	14	Шанба
21:32	20:02	18:02	12:23	4:45	3:05	15	Якшанба

Ўзбекистон Мусулмонлари идорасининг «ТАҚВИМ» китобидан олинди.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланилмаган кўлэзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтариб берилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти - 18:00. Босишга топширилди - 19:00

Е-mail: oilavajamiyat@rambler.ru oilavajamiyat@mail.ru

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 234-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 233-28-20
Оила, табриклар, эълонлар: 233-04-50
Бўлимлар: 233-04-35, 234-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Web-site: oilavajamiyat.uz

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.

«Олой» бозори ёнида.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 532. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 13137

Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ
Расмом — Н. ХОЛМУРОДОВ
Мусаҳҳиҳ — С. САЙДАЛИМОВ

1 3 4 5 6 7 8